

Godište XIX. • broj 5 • **svibanj 2024.**

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Apostol Duha
Svetoga

Pobožnost
Gospi – temeljni
kršćanski stav

Hodočašće -
odgovor na
Božji poziv

RADOST U MOLITVI

GOSPA, MAJKA
ŽIVOTA I LJUBAVI

MARIJIN MJESEC

JOSEPH RATZINGER -
ČOVJEK POSLAN
OD BOGA

Gospina škola | Događanja | Poruka za sadašnji trenutak |
Iz života Crkve | Teološki podlistak | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! S vama sam da vam kažem da vas volim i potičem na molitvu, jer Sotona je jak i svakim danom njegova snaga je jača preko onih koji su izabrali smrt i mržnju. Vi, dječice, budite molitva i moje ispružene ruke ljubavi za sve one koji su u tami i traže svjetlo Boga našega. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilij Totin
e-mail: mario.vasilij@medjugorje.hr

Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate

Nikolina Širvić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr

Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Marin

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisk

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer:

805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirimedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteci sud Crkve o nadnaravnosti prirode dogadaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

Gospina škola

Apostol Duha Svetoga, FRA T. PERVAN

Pobožnost Gospo – temeljni kršćanski stav, FRA A. MUSA

Hodočašće - odgovor na Božji poziv, FRA Z. PAVIĆ

„Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi“, M. MILETIĆ
Gospa, majka života i ljubavi, P. TOMIĆ
Marijin mjesec, FRA F. VASILJ

Događanja

Camino Međugorje
Najava Mladifesta

Radost u molitvi, FRA M. ŠAKOTA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

“Da nađemo milost Božju, treba naći Mariju!”, K. MILETIĆ

Poruka za sadašnji trenutak

Budite molitva i moje ispružene ruke ljubavi

Teološki podlistak

Joseph Ratzinger – čovjek poslan od Boga, FRA T. PERVAN

U bitnome jedinstvo, u nevažnome sloboda, u svemu ljubav

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Gospodine, spasi (nas), pogibosmo!, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MARIJA - MAJKA NADE I MIRA

Svibanj je Marijin mjesec, a Marija je vječno proljeće Crkve. Naš je vjernički puk već stoljećima zaziva Odvjetnicom i Kraljicom, Majkom i Utočištem. Taj naš baštinjeni senzibilitet i prisnost, kroz vjekove i generacije, do današnjega dana jest dragocjena riznica svakog duhovnog poticaja i napretka, duhovnih obnova i naših obećanja.

Marija je za čovjeka i čovječanstvo vječita Darovateljica Boga. Ona je i Majka milosti. Ona je Kraljica mira, Sunce naše sadašnjosti. Uvijek, pa i danas, imali smo što reći – mi njoj i ona nama! Pred tim otajstvom obostrana darivanja valja nam kleknuti i zahvaljivati.

Bog je u zoru povijesti pokazao lik žene pobednice našim proroditeljima, ali je šalje da i danas svijetu donosi putokaz i utjehu. U njezinim rukama nalazi se naša nada, a njezino dobro srce je na braniku milosti i čuva Božji puk od propasti. Svjedočimo kako nadolaze bijes nevjere i nasrtaji krovovjerja u nekoć kršćanskoj Europi, a vode se i stvarni krvavi ratovi. Ugrožen je mir! Stradavaju i naše obitelji, posebno mladi koji se gušu u virtualnom zajedništvu, ali žive u stvarnoj osami. Bez Marije i njezina svjetla tonuli bismo u gluhi noć bez molitve, gubili se bez orijentacije, životarili bez jake ljubavi. Ona i danas tješi žalosne, bolesne, gladne i progone. Prisutna je uvijek tamo gdje čovjek iskreno teži za dobrotom i čistoćom, istinom i mirom. Ovdje u Međugorju smo poučeni od Kraljice Mira kako se ljubi Krist, a jedino ta ljubav uklanja zlo i mržnju prema bližnjemu.

Nižu se kroz svibanj i marijanski blagdani, ali i naša sjećanja na mjesec hrvatskih stradanja: na sve naše uspjehe i neuspjehe, na sve naše oholosti, ali i na našu stoljetnu spremnost da svojim životom u „ovozi zemlji meda i mlijeka, vršimo zakone Božje“. Gledamo opet ovih dana i metak u kruni Gospe fatimske koji je trebao raznijeti srce sv. Ivana Pavla II. Živi smo svjedoci toga vremena ražarene i obnovljene vjere. I upravo je svibanj, kao mjesec nade, kao mjesec novog života i nabujale prirode, pogoden da sebe, svoje obitelji i župne zajednice pozovemo da preko krunice, prgnemo koljena pred njezinim Sinom, prema kojemu nas Gospa, i ovdje u Međugorju, desetljećima usmjerava.

U Međugorju je upućen poziv da svoje dane živimo u miru i ljubavi, da strpljivo podnosimo stvarnosti svagdanje života, da zahvalno primamo i žalost i radost. Jednostavno, Kraljica Mira nas svakodnevno uči i potiče da povjerimo život Kristu služeći jedni drugima i tako razvijamo dobronamjernost umjesto zlobe, istinu umjesto laži. Ona je Majka mira i u ovim danim dok nas nemir zapljuškuje. Ona je i Majka nade koja ne napušta vjerne duše. Hrabri nas u uvjerenju, da unatoč svima i svemu, navještamo radost i da vlastite patnje pretvaramo u duhovni rast.

Molimo Gospodina da se danas i mi, uz Marijin primjer, znamo otvoriti Njegovoj budućnosti. Onda ćemo, poput Marije, moći pjevati o velikim djelima koja Bog nastavlja činiti u Crkvi i u svakome od nas. To je blaženstvo i poslanje cijele Crkve: vjerovati, kao Marija, u ispunjenje Gospodinove riječi i oko sebe okupljati duše sa svih strana svijeta nudeći im svete sakramente, radost i mir.

APOSTOL DUHA SVETOGLA

ŽENA POKRENULA PAPU

Prozvana je „Apostol i misionar Duha Svetoga“ jer se silno zauzimala oko širenja pobožnosti Duha Svetomu među klerom i vjernicima. Prva je osoba koju je papa Ivan XXIII. 1959. proglašio blaženom, apostolskim pismom *Renovans faciem terrae* (Obnavljajući lice zemlje) te je nakon najave Sabora u siječnju 1959. uveo u cijeloj Crkvi „Molitvu za Nove Duhove“. Papa Ivan nazvao ju je „Apostol Duha Svetoga“. Papa Franjo odobrio je proces njezina proglašenja svetom 13. travnja ove godine nakon potvrđenih čudesa na njezin zagovor. O njoj smo kratko pisali u ovome glasilu u povodu 50. obljetnice Katoličke karizmatske obnove 2017. Idemo ususret Duhovima pa vrijedi donekle se upoznati s tom svestranom sveticom. A znamo koja je uloga Duha Svetoga u Marijinu životu te u životu Međugorja svih ovih godina od 1981. U Međugorju su od samih početaka prisutni Novi Duhovi koji obnavljaju pojedince i cijelu Crkvu napose kroz sakramente pomirenja, euharistije.

FRA TOMISLAV PERVAN

U SLUŽBI SIROMAHI I BOLESNIH

Nakon ozdravljenja zamolila je da je prime među Gospođe od milosrđa („Dame di Carita“) koje su posjećivale siromašne i bolesne kod kuća; a kad je u rodnom gradu bjesnila kolera, uz pristanak svoje obitelji, odlazila je posjećivati bolesne, liječeći ih i tješeći riječima vjere.

Vrijeme je to talijanskoga *risorgimento*, uspostave ujedinjene Italije i propasti papinske države te 'zatočeništva' papa u vatikanskim zidinama. Pape su izgubile svjetovnu moć, što bijaše stanoviti šok, ali gledano sveti-pisamski, bijaše to za Crkvu blagoslov i Božji dar.

Elena je zajedno sa svojim ocem hodočastila u Rim 1870. kad se održavao Prvi vatikanski sabor. Žarko je željela obnovu Crkve i društva u Duhu Svetome. Crkva i kler ne smiju biti okamine, pogotovo ne u Italiji, gdje su sveprisutni moćni masonska, protocrkveni i protuklerikalni naboji (sve do danas!), gdje je papinstvo na udaru kritika, a materijalizam i pozitivizam uzimali su maha u cijeloj Europi. Ona vidi promjenu stanja u oživljavanju Duha Božjega u srcima svojih suvremenika.

Kad se vratila s hodočašća, osjetila se ponukanom osnovati skupinu Klanjateljica Presvetog Sakramenta (Sacramento). Od toga ju je odvratio njezin duhovnik, isusovac o. Venanzi. Naknadno, nakon što je pročitala životopis svete Angele Merici, žećeći učiniti nešto za odgoj djevojaka, nagovorila je svoje roditelje da poučavaju siromašne djevojke u kući Gospoda milosrđa.

U SLUŽBI ODGOJA I PISANE RIJEĆI

Zatim je, uz pomoć katedralnog župnika, u prosincu 1872. otvorila privatnu školu za uglednije djevojke iz rodnoga grada. Rad je, nakon stanovitih poteškoća, usklađen te je sa skupinom suradnica koje su joj se pridružile u tom apostolatu osnovala Institut Santa Zita (zaštitnice grada!), uglavnom od žena koje nisu živjele u zajednici, nego su se posvetile poučavanju i obrazovanju djevojaka.

Desetak godina Elena se morala suočavati s nerazumijevanjem rodnoga grada, klera i samog nadbiskupa Arrigonija, kao i vlastite obitelji. Godine 1882., napustivši dom, u zgradi kupljenoj sredstvima dobivenim dijodom obiteljske baštine započela je zajednički život u Kongregaciji koja

se nazvala Oblate Duha Svetoga. U zajednici je za života Elena kršćanski odgojila nekoliko stotina mlađih osoba, uključujući i svetu Gemmu Galgani. Gemma je molila da se pri-druži zajednici, ali je morala odustati zbog narušena zdravlja te je doskora mlađa preminula.

Duboko osvijedočena o ulozi tiska kao temeljnoga medija Crkve u to doba Elena je objavila brojne spise o problemima žena (zarućnice, djevojke, domaćice) te o školama, kako bi učitelje i učenike usmjerila prema kršćanskoj vjeri i kulturi. U svojoj zreloj dobi usredotočila se prvenstveno na duhovne teme i temelje svoje duhovnosti: Duh Sveti, Cenaculum, Duhovi-Pedesetnica. Bila je žalosna zbog činjenice kako je glavnina kršćana zanemarila pobožnost Duhu Svetomu, Tješitelju, pa je stoga napisala brošuru pod naslovom „Pobožna udruga molitava Duhu Svetom“ kako bi obratila nevjernike i proširila praksu sedam tjedana pripreme na Duhove. Konačno je 1889. dala tiskati devetnicu pod naslovom „Novi Cenaculum“ kako bi potaknula „opći zaokret vjernika prema Duhu Svetom“.

Bl. Elena je formirala molitvene grupe pod nazivom „Trajni Cenaculum“. Često su je čuli kako do-kuje: „Idemo u Cenakul!“ Od svojih prvih odgojiteljskih godina Elena je napisala mnogo knjižica i knjiga pozivajući ljude da se obrate i vrte k Duhu Svetome. Godine 1880. čak je prišla don Boscu dok je prolazio kroz njezin rodni grad. Potaknuo ju je na nastavak apostolata s mlađima, kao i na spisateljsko djelovanje. Rekao joj je: „Imate zlatno pero.“

Za novovjeko otkriće Duha Svetoga u Crkvi zaslužna je upravo Elena, osoba koja nije željela zatvoreni red, nego je njezina kongregacija Oblate Duha Svetoga, sa zavjetima, djelovala apostolski u svijetu. U svojim četredesetim godinama spoznala je svoje poslanje u Crkvi i svijetu, u srcu je napose štovala Duha Svetoga. Sama bilježi kako joj nitko nije preporučavao bilo kakvo štivo o Duhu Svetome.

Promišlja o svome rođenju i preporodu u kupelji Duha Svetoga, o čemu piše Pavao Titu (3,5), o čemu govori i Isus s Nikodemom (Iv 3,5).

SINERGIJA PAPE I ELENE GUERRA

Osnovala je kongregaciju u Lucci, u Italiji, koju je prozvala Sestre Oblate Marije i apostola u Gornjoj odaji, išče-

Elena Guerra rođena je u gradu Lucca 23. lipnja 1835. od roditelja koji su pripadali lokalnom plemstvu, a od malih je nogu, zajedno sa svoja dva brata, stekla izvrsno obrazovanje. Nakon svete potvrde koju je primila u dobi od osam godina, bez ikoga tko bi ju vodio, osjećala je posebnu pobožnost prema Duhu Svetom: „Od tada“, zapisala je kasnije, „kad bih bila u crkvi na devetnici za Duhove, činilo mi se kao da sam u raju“.

Nakon prve pričesti mogla je svaki dan pristupati euharistiji i sve je više bila vučena ljubavlju prema Bogu; jedan od njezine braće pripremao se za svećenika i Elena bi također rado sudjelovala na poukama i predavanjima kod profesora koje je otac dobio u kuću, ali se njezina majka tomu protivila, prisiljavajući je da svira, slika i veze.

No, potajno pohadajući sate svog brata i otkidajući od sna, upotpunjavala je svoje znanje učeći i latinski tako da je stekla solidno obrazovanje.

Godine 1856. osnovala je mali „Marijin vrtić“ („Giardinetto di Maria“), a potom i „Duhovna prijateljstva“ („Amicizie spirituali“), dva načina okupljanja žena koje su nudile duhovnu pomoć djevojkama; inicijative koje su pro-ročanski anticipirale suvremene metode duhovnoga vodstva: One koji bi se učlanile morale su se obvezati posvetiti svoj život te živjeti kršćanskim životom u punini. Sljedeće godine, međutim, Elenu je pogodila teška bolest zbog koje je bila prisiljena dugo ostati nepokretna.

Duga Svetoga. Godine 1886. bl. Elena počela je biti svjesna svoje proročke zadaće, a to je da piše papi Lavu XIII. i potiče ga da obnovi Crkvu povratkom Duhu Svetome. Napisala je 13 povjerljivih pisama Svetom Ocu između 1895. i 1903., pozivajući na obnovljeno propovijedanje o Duhu Svetom, „koji je onaj koji oblikuje, formira svete“.

Bl. Elena govorila je papi Lavu XIII. o svojoj želji da vidi cijelu Crkvu ujedinjenu u neprestanoj molitvi, poput Marije i apostola u Gornjoj odaji, išče-

kujući dolazak Duha: „O, kad bi samo zaziv Veni! (Dođi) . . . postao jednako popularna molitva kao Ave (Zdravo Marijo)!“ Njene riječi su pune ognja:

„Duhovi nisu prošlost. Zapravo, neprestano se obnavljaju u svakom vremenu i na svakom mjestu, jer Duh Sveti želio se dati svim ljudima i svi koji ga žele uvijek ga mogu primiti, tako da ne moramo zavidjeti apostolima i prvim vjernicima; samo se moramo raspoložiti kao i oni da ga istinski primimo, i On će doći k nama kao što je došao k njima.“

Također je napisala: „Otajstvo Pedesetnice trajno je otajstvo. Duh nastavlja dolaziti svim dušama koje ga istinski žele. . . Ako samo Njega žele . . . ako Njega samo zazivaju . . . ako Mu samo pripreme mjesto u svojim srcima. . . Tko je dovoljno gladan? Tko je dovoljno žedan? Tko je dovoljno skroman? Tko je dovoljno revan? . . . Potrebno je da se vratimo Duhu Svetomu da bi se Duh Sveti vratio k nama.“

Godine 1895., u svojoj pedesetoj, piše svoje prvo pismo Lavu XIII. pozivajući ga da potakne biskupe, a preko njih i sve svećenike, da propovijedima i devetnicom pripreme vjernike za blagdan Duhova. „Presveti Oče, samo Vi možete jamčiti da se kršćani okrenu Duhu Svetom, tako da nam se ponovno vrati Duh Sveti.... Zamolila bih vas, za ljubav Božiju, da ne okljevate preporučiti tu zajedničku molitvu Duhu Svetomu“. Ovo je žurna, krajnje žurna stvar. Sudbina svijeta sada se može iščitati jedino u ovom spasonosnom ključu: „Sve dobrobiti otkupljenja imaju beskrajnu izvrsnost i cijenu, ali ono što ih sve ispunjava i kruni jest izljev Božjeg Duha u sva stvorenja.“

Papa je shvatio važnost poziva, potaknuo je sve biskupe svijeta na devetnicu za silazak Duha Svetog pobudnicom *Provida matris caritate* (1895.) u kojoj je uveo blagdansko razdoblje molitve i devetnice Duhu Svetomu, između Uzašašća i Duhova.

Elena je, ohrabrena time, kao što rekosmo, napisala 13 pisama Papi između 1895. i 1903. Osnovala je udrugu „Trajni Cenaculum“ (Cenacolo Permanente) te je opetovano pisala Papi. U teološkom smislu njezine su ideje bile besprijeckorne, ali za njezinu života ta duhovnost nije prodrla u tkiwo Crkve zbog toga što je malo tko poznavao nju i njezinu mnoga mala djela te duhovne rasprave. Na

Na Elenin poticaj, ali i s Papinim blagoslovom, uslijedili su neobični i zanimljivi događaji u 20. stoljeću koji se mogu obilježiti kao *Novi Duhovi*, novi izljev Duhu Svetoga, štovanje Duhu u cijeloj Crkvi, obnova darova Duhu Svetoga. Poticaji su došli odozgor, od Pape, a odjeknuli su ponajprije među običnim vjernicima a ne u hijerarhiji. Papa je posvetio jubilarnu godinu 1900. Srcu Isusovu.

vrhuncu 19. stoljeća, kad je prevladala duhovnost križa i pokore, nema sumnje da je objava Duha Svetoga kao božanske ljubavi poprimila pročeku vrijednost: „U Bogu je ljubav uvijek savršena i stoga je ona održiva, vječna... a ta ljubav je Duh Sveti, koji izvodi sva čudesna ljubavi i milosrđa.“

Potom je napisala *Klanjanje i molitve Duhu Svetome* koje je u njezinu ime potpisao jedan svećenik, uvjeren da će tako imati veći odjek. Nakon Elenina petoga pisma papa Leon objavljuje encikliku *Divinum illud munus* („Božanski onaj Dar“) 1897., u kojoj sažima novozavjetna iskustva Duha Svetoga te promjene koje Duh izvodi u pojedincima. Duh je onaj koji nastavlja Gospodinovo djelo u svijetu. On Crkvu stvara, okuplja, preko njega se opraćaju grijesi, on je snaga epikleze u sakramentima, dijeli darove i izvodi učinke, očituje se u plodovima. Papa je svim vjernicima izričito preporučio pobožnost Duhu Svetomu. Važna je to rasprava o Duhu Svetom u kojoj se rasvjetljava način na koji Duh djeluje u apostolima i čovječanstvu te kako izljeva svoje darove. „Duh Sveti je konačni uzrok i počelo svih stvari... tako on, koji je Božanska dobrota i uzajamna ljubav Oca i Sina, dovršava i usavršava, svojom snažnom, ali blagom snagom, otajstveno djelo čovjekova vječnog spasenja“. „Ako je doba Oca vrijeme Zakona, doba Sina vrijeme Ljubavi, doba Duha Svetoga je vrijeme širenja ljubavi, u koje će svi biti pozvani, preko milosrđa i praštanja, do utješne i majčinske vizije Boga“. Iste godine Papa je prima Elenu u privatnu audijenciju, s Papinim odo-

brenjem zajednica je nazvana *Oblate Duha Svetoga*.

Nakon smrti svoje majke (1897.) izabire Mariju za majku. Marija je zaručnica Duha Svetoga, njoj je ona „Učiteljica u slušanju, čekanju, zazivanju Duha Svetoga u Gornjoj odaji“. Sastavlja i krunicu Duhu Svetomu u kojoj zaziva Mariju kao onu koja je iskusila djelovanje Duha Svetoga za začeća Sina Božjega; Marija promatra djelovanje Duha u riječima i djelu svoga Sina, a zajedno s ostalima iščekuje izljev Duha Svetoga u Gornjoj odaji.

Vidjeći da je svećenstvo nažalost malo zainteresirano za provedbu onoga što je preporučio Lav XIII., ona je nastavila izdavati brošure kako bi podsjećala župnike i vjernike na ovu pobožnost u raznim dijelovima Italije. Papa je i ovoga puta podržao inicijativu, snažno preporučivši župnicima da svake godine slave devetnicu uoči Duhova za povratak jedinstvu svih vjernika.

STOLJEĆE DUHA SVETOGA

Na Elenin poticaj, ali i s Papinim blagoslovom, uslijedili su neobični i zanimljivi događaji u 20. stoljeću koji se mogu obilježiti kao *Novi Duhovi*, novi izljev Duha Svetoga, štovanje Duha u cijeloj Crkvi, obnova darova Duha Svetoga. Poticaji su došli odozgor, od Pape, a odjeknuli su ponajprije među običnim vjernicima a ne u hijerarhiji. Papa je posvetio jubilarnu godinu 1900. Srcu Isusovu.

Na Novu godinu 1901., na Eleninu preporuku, sam Papa je u Rimu svečano intonirao himan Duhu Svetomu *Veni Creator Spiritus*. Njegov vapaj, usrdna molitva Duhu, iste je večeri stvarno odjeknula, postala zbiljom, ne u Rimu, nego na drugom kraju svijeta. Te se naime večeri u jednoj biblijskoj školi u Topeki, Kansas, zabilježeno u Novom zavjetu. To je začetak velikoga buđenja u cijeloj Crkvi u sili i darovima Duha Svetoga. Početak je to pentekostalizma, Novih Duhova, obnove u Duhu u Crkvi. I nešto više od šezdeset i šest godina kasnije studenti su pjevali *Veni Creator Spiritus* na Duquesne Weekendu, koristeći istu melodiju gregorijanskog korala koju je koristio papa Leo XXIII. te je to početak karizmatske obnove

u Katoličkoj Crkvi. Pretpostavlja se da danas ima više od pola milijarde osoba koje imaju neko iskustvo Duha Svetoga u svome životu.

Posljednji Papin službeni čin kao odgovor na Elenine stalne molbe bilo je pismo *Ad foendum in Christiano populo upućen* biskupima cijelog svijeta 1902. Njime on opetovan je i naglašeno poticće sve biskupe u Crkvi da obnove svoju vjeru, pouzdajući se u Duha Svetoga. Duh Sveti jest ljubav koja u ljubavi uči kako voljeti: „Isus je zapalio ljubav u srcima apostola kada im je „poslao Duha Svetoga, tj. bitnu i osobnu ljubav samoga Boga... Svijetu nedostaje istina i ljubav jer se... udaljio od Duha Božjega... Svi priznaju da je svijet na putu totalne propasti... ali ono što možemo učiniti jest ubrzati povratak Duha Božjega u srca ljudi i žena“.

PRIMJER BLAŽENE ELENE GUERRA DODATNO OBVEZUJE SVAKOGA OD NAS NA PUT SVETOSTI. U SVOM APOSTOLATU POBOŽNOSTI DUHU SVETOMU I U SVOM ŽIVOTU SESTRA ELENA GUERRA DAJE NAJSVJETLIJI PRIKAZ PREOBILNIH PLODOVA KOJE DUH GOSPODNIJI IZLJEVA U DUŠE POSLUŠNE NJEGOVU DJELOVANJU. ONA JE JASNO SAGLEDALA POTREBE CRKVE, A NJEZINA JE PORUKA UVJEK AKTUALNA, OSOBITO U NAŠE DOBA.

ELENINE KUŠNJE I AKTUALNOST

No, za buduću sveticu stižu teške kušnje. Između 1905. i 1906. neke od sestara optužile su je za lošu upravu, kako naime svojim publikacijama rasipa imovinu Instituta. Crkvene su je vlasti prisilile da podnesse ostavku kao poglavarica i zabranile joj objavljuvanje bilo kakvih spisa. Elena je odstupila, ponizno se pokorila i prinijela svoj život za dobro Crkve. U svom Dnevniku je zapisala: „Lijepo je činiti dobro, ali treba se stameno pokoriti volji drugih, bez pobune dopustiti da ti ruke budu vezane, te sklopiljenih ruku posvetiti se najuzvišenijem obliku klanjanja i prihvatanja Božje volje... to je pretvorba ponizne neaktivnosti u savršenu akciju“.

Majka Elena provela je posljednje tri godine u bolestima koje su uzrokovale njezinu smrt 11. travnja 1914. Bila je Velika subota i utemeljiteljica je, nakon što je obučena, ustala iz kreveta, poljubila tlo te glesno ponovila: „Ja vjerujem!“.

Primjer blažene Elene Guerra dodatno obvezuje svakoga od nas na put svetosti. U svom apostolatu pobožnosti Duhu Svetomu i u svom životu sestra Elena Guerra daje najsvjetliji prikaz preobilnih plodova koje Duh Gospodnj i izljeva u duše poslušne njegovu djelovanju. Ona je jasno sagledala potrebe Crkve, a njezina je poruka uvijek aktualna, osobito u naše doba. Zapravo, svi osjećamo potrebu za neprekidnim izljevom Duha Svetoga koji obnavlja lice zemlje. Čak i u naše doba, suočeni s bijedama koje pogadaju svijet, mnogi su obeshrabreni i odustaju ili su u iskušenju odustati od nastojanja da se promijene. Samo snaga Duha Svetoga može podržati kršćane u borbi za dobro te sretno prevladavanje proturječja i poteškoća. S njom zazivamo novo i snažno djelovanje Duha Svetoga na cijelo čovječanstvo. Neka nam njezin primjer bude poticaj za osobnu obnovu u Duhu.

Krunica Duha Svetoga

Ova molitva Duhu Svetome nastala je nakon pobudnice pape Lava XIII. U papinskom pismu objavljenom 5. svibnja 1895., potaknuo je sve katolike da pobožno obavljaju devetnicu Duha Svetome. Papa je predložio posebni obrazac molitve: „Pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“ Imajući to na umu, blažena Elena Guerra, „Apostol Duha Svetoga modernih vremena“, sastavila je ove zazive 1896. kako bi zamolila Duha Svetoga za milost Novih Duhova, Nove Pedesetnice, koja obnavlja lice zemlje.

Kako moliti?

*O Bože, u pomoć mi priteci.
Gospodine, pohiti da mi pomognes.
Slava Ocu...*

1. Dođi, Duše Mudrosti, odvoji nas od zemaljskih stvari i ulij u nas ljubav i okus nebeskih stvari.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
2. Dođi, Duše razuma, proslijedi naše umove svjetom svoje vječne istine i bogatstvom svojih svetih misli.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
3. Dođi, Duše savjeta, učini nas poslušnima tvojim nadahnućima i vodi nas putem spašenja.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
4. Dođi, Duše jakosti, i daj nam snagu, postojanost i pobedu u borbi protiv naših duhovnih neprijatelja.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
5. Dođi, Duše znanja, budi Gospodar i Učitelj naših duša i pomozi nam da Tvoja učenja provedemo u praksi.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
6. Dođi, o Duše pobožnosti, dođi i zaživi u našim srcima da posjeduješ i posvetiš sve naše osjećaje.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“
7. Dođi, Duše straha Gospodnjega, zavladaj našom voljom i učini da uvijek budemo spremni trpjeti svaku zlo radije nego sagriješiti.

„Oče, u Ime Isusovo, pošalji svoga Duha i obnovi svijet.“

„O Marijo, koja si snagom Duha Svetoga začela Spasitelja, moli za nas.“

Zazivi Mariji:

O Prečista Djevice Marijo, po svome si Bezgrješnom začeću Duhom Svetim postala odabranim svetohraništem samoga Boga. Moli za nas.

Neka Božanski Tješitelj uskoro dođe te obnovi lice zemlje.

Zdravo Marijo, milosti puna...

O prečista Djevice Marijo, po otajstvu utjelovljenja postala si prava Majka Božja po Duhu Svetom. Moli za nas.

Neka Božanski Tješitelj uskoro dođe te obnovi lice zemlje.

Zdravo Marijo, milosti puna...

O prečista Djevice Marijo, ustrajna u molitvi s apostolima u Gornjoj odjeli, bila si obilno zahvaćena Duhom Svetim. Moli za nas:

Neka Božanski Tješitelj uskoro dođe da obnovi lice zemlje.

Zdravo Marijo, milosti puna...

Pomolimo se:

Pošalji Duha svoga, Gospodine, i preobrazi nas iznutra svojim darovima. Stvor u nama novo novo srce da Ti možemo ugoditi i biti suobličeni Tvojoj volji. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Pobožnost Gosi – temeljni kršćanski stav

Američki katolički autor i svećenik Blake Britton prije nekoliko je godina izdao knjigu koja je odjeknula Crkvom u Sjedinjenim Američkim Državama. Slobodni prijevod naslova knjige bio bi *Povratiti vlastištvo nad Koncilm*: *Što je Koncil uistinu rekao i na što nas poziva u obnovi Crkve*. Pod ovim Koncil misli se, naravno, na Drugi vatikanski sabor. Autor poziva svoje čitatelje na pozorno iščitavanje saborskih dokumenata u kojima se otkriva nakana Koncila i njegova poruka. Istovremeno, Britton se u svojoj knjizi hvata u koštač s kritičkim interpretacijama saborskih učenja i nakana, nazivajući taj odmak od onoga što se uistinu željelo postići ovim crkvenim saborom sintagmom *duh koncila*. Vrativši se natrag na izvore, na koncilske dokumente, tvrdi Britton, može se otkriti veliko bogatstvo koje je Koncil darovao Crkvi i nadići brojne podjele među vjernicima našega vremena.

U svojem osvrtu na koncilske konstitucije, Britton posebnu pozornost daje konstituciji o Crkvi *Lumen Gentium*, koju naziva „biserom koncilske teologije“, a unutar samog osvrta, posebna je pozornost darovana razumijevanju Blažene Djevice Marije i njezine prisutnosti u liturgijskom, teološkom i duhovnom životu Crkve. U ovom Gospinom mjesecu svibnju dobro je zato podsjetiti se na ono što Crkva vjeruje o Blaženoj Djevici Mariji i njezinoj ulozi u povijesti spasenja, kao i o njezinoj ulozi u sadašnjem trenutku Crkve.

FRA ANTONIO
MUSA

Pobožnost Gosi nije nekakva izmišljotina Srednjeg vijeka kako se ponekad znade čuti iz nekatoličkih ili liberalnijih katoličkih izvora. Pobožnost Gosi je, kako to lijepo izriče spomenuti autor, temeljni kršćanski stav još od samih početaka Crkve. Naime, konstitucija *Lumen Gentium* u svojem posljednjem, osmom poglavlju govori upravo o ulozi Blažene Djevice Marije u Crkvi i njezinom štovanju. Marijino mjesto u povijesti spasenja je po Božjem promislu takvo da ona nikada ne može biti odvojena od spasonosnog djela njezinoga Sina. U trenutku Navještenja andeo Mariju naziva onom koja je *milosti puna*. Međutim, biblijska teologija ovo razumije kao dar koji je Mariji darovan otpočetka. Marija nije *milosti puna* po susretu s anđelom, ona je već u stvaranju ispunjena milošću i pripremljena biti Majkom Sina Božjega. Nadalje, Marija je ona koja Krista prati otpočetka do kraja njegovog života na zemlji i njegovog spasenjskog poslanja među ljudima. Ona je jedina koja je uz njega bila u trenutku njegovog poroda i trenutku njegove smrti. Na njezin poticaj Isus čini i svoje prvo čudo na svadbi u Kani Galilejskoj, a Marija u tom trenutku u jednoj rečenici ostavlja Crkvi model života: *Što god vam rekne, učinite*. (Iv 2,5) Na koncu svog života, u drami djela našega spasenja, Krist pak Mariju darova za Majku cijelog Crkvi: *Zeno, evo ti sina*. (Iv 19, 26) Marija je tako prvotni primatelj dara uskrsnuća, ali i ona je sama dar Crkvi. Ona nije tek član Crkve, nego je Crkva u osobi; ona nije

tek Bogomajka, nego je Majka svatoga koji želi biti autentični Isusov učenik. Svi oni koji slijede Krista u Mariji tako vide i konačni znak onoga što sami moraju postati, ali i utjehu da u njihovome životu postoji Jedna koja je Bogu vjerna i onda kada ga slabo ljudsko srce zataji.

U mjesecu svibnju na osobit smo način pozvani na molitvu svibanjske pobožnosti. U spletu molitve i pjesme, ova nas pobožnost poziva da svoje životno i svoje vjersko putovanje povjerimo Gosi. Ako pogledamo u strukturu ove molitve, onda u njoj prepoznajemo duboku kristocentričnost autentične marijanske pobožnosti. U središtu takve pobožnosti je molitva krunice, a u molitvi krunice u središtu su otajstva Isusovog života. Pobožnost Gosi tako uvijek smjera prema Kristu i Gospin prvi naslov koji joj je Crkva dala još u ranim stoljećima to ponajbolje otkriva – Bogorodica. Marija je ona koja je Boga rodila i koja Boga nastavlja donositi među nas.

**U MJESECU SVIBNJU NA OSOBIT
SMO NAČIN POZVANI NA MOLITVU
SVIBANJSKE POBOŽNOSTI. U
SPLETU MOLITVE I PJESENJE,
OVA NAS POBOŽNOST POZIVA
DA SVOJE ŽIVOTNO I SVOJE
VJERSKO PUTOVANJE POVJERIMO
GOŠPI. AKO POGLEDAMO U
STRUKTURU OVE MOLITVE, ONDA
U NJOJ PREPOZNAJEMO DUBOKU
KRISTOCENTRIČNOST AUTENTIČNE
MARIJANSKE POBOŽNOSTI. U
SREDIŠTU TAKVE POBOŽNOSTI JE
MOLITVA KRUNICE, A U MOLITVI
KRUNICE U SREDIŠTU SU OTAJSTVA
ISUSOVOG ŽIVOTA. POBOŽNOST
GOŠPI TAKO UVJEK SMJERA PREMA
KRISTU I GOSPIN PRVI NASLOV KOJI
JOJ JE CRKVA DALA JOŠ U RANIM
STOLJEĆIMA TO PONAJBOLJE
OTKRIVA - BOGORODICA. MARIJA
JE ONA KOJA JE BOGA RODILA I
KOJA BOGA NASTAVLJA DONOSITI
MEĐU NAS.**

nudu u djelotvornoj ljubavi. Poznato je ono tumačenje triju međugorskih brda. Naime, uz Križevac i Podbrdo, Međugorje je u sebi bitno određeno Božjom prisutnošću na onom trećem brdu – brdu dobrote, brdu nesebične kršćanske ljubavi, brdu na kojem se Boga susreće u čovjeku patniku u kojem prepoznajemo samoga Krista. Marijanska pobožnost uistinu je temeljni kršćanski stav, stav iz kojega neminovno proizlazi i kršćansko djelovanje koje je također temeljno određenje kršćanina.

U onoj knjizi s početka priče gore spomenuti autor iznosi jedan zanimljiv podatak. Naime, ususret proglašenju dogmatske konstitucije o Crkvi *Lumen Gentium*, u kojoj se nalazi i koncilsko učenje o Blaženoj

Marijino mjesto u povijesti spasenja je po Božjem promislu takvo da ona nikada ne može biti odvojena od spasonosnog djela njezinoga Sina. U trenutku Navještenja andeo Mariju naziva onom koja je *milosti puna*. Međutim, biblijska teologija ovo razumije kao dar koji je Mariji darovan otpočetka. Marija nije *milosti puna* po susretu s anđelom, ona je već u stvaranju ispunjena milošću i pripremljena biti Majkom Sina Božjega.

Djevici Mariji, katolička je teologija i praksa prolazila kroz pravi procvat marijanske misli i pobožnosti. S druge strane, nakon što je Koncil potvrdio ono što je Crkva o Gosi vjerovala, otrlike u isto vrijeme vidjeli smo i veliko opadanje marijanske pobožnosti u Crkvi. Netko bi tako mogao krivo zaključiti kako je jedno uzrok drugoga. Međutim, ljepota koncilske marijanske misli tek treba biti otkrivena, kako u teologiji, tako i u duhovnosti i pobožnosti. Raduje zato spoznaja kako je ondje gdje je iskreno usvojena, *posadašnjujuća* snaga marijanske pobožnosti donosi višestruke plodove. Ondje gdje je koncilski *aggiornamento* prihvaćen i zaživljen u suglasju s prošlošću i sadašnjosti Crkve, i budućnost izgleda pozitivno. Dok pišem ove retke, grupa mojih poznanika iz SAD-a još jednom će prijeći pola svijeta kako bi u Međugorju doživjela susret s Marijom Bogorodicom koja i danas gladnim ljudskim dušama daruje Boga.

Crkvena obnova tako se događa tihom i nenametljivo, ali snažno. Bog traži one koji će posvjedočiti Crkvi i svijetu vrijednosti evanđelja i evanđelje samo – Isusa Krista. Bog traži i on nalazi. Prije nekoliko mjeseci vodio sam duhovne vježbe zajednici časnih sestara u američkoj saveznoj državi Nebraski. Sestre se zovu jednostavno Marijine sestre i svoj poziv žive na uistinu marijanskog načina, služeći Bogu i Crkvi u običnosti svojega redovničkog poziva. I cvatu duhovnim zvanjima. Pune radosti iobiljujući u nadi, ove sestre svjedoče da Bog i danas zove na obnovu Crkve u jednostavnosti onoga što je on Crkvi sam ostavio: evanđelje, sakramente, molitvu i pobožnost. Bog traži i nalazi. I on to i danas najčešće čini po Gosi. Upravo su njezina svetišta diljem svijeta središta iz kojih izvire duhovna obnova Crkve našega vremena. Kao što su po njezinoj intervenciji Isusovi učenici svjedočili njegovom prvom čudu, tako po Gospinu zagovoru i danas svjedočimo čudesima tolikih obraćenja, tolikih spašenih života, tolikih duša koje su u nemirima svijeta pronašle svoj mir u njezinom majčinskom krilu. Uvjeren sam da će se ovakva obnova Crkve nastaviti još i snažnije u naše vrijeme. Bog će k sebi uzdizati novi narod, u krštenju posvećen, sakramentima u milost uronjen i – unatoč svim protivštinama – u vjernosti Gosi snažan.

U svojem vjerničkom životu zato ne zaboravimo ulogu Majke Božje. U molitvi svibanjske pobožnosti molimo i lauretske litanije. Ondje Gospu nazivamo tolikim divnim naslovima. U svijetu u kojem je majčinstvo u krizi, nju tako nazivamo Majkom divnom. U vremenu koje nije krještoči i bračne ljubavi, upravo nju častimo kao Majku nepovrijedenu i Kraljicu obitelji. U Crkvi koja sve češće srđa u vremenitost, Kraljica mučenika nas podsjeća gdje je naš vječni dom. Konačno, u trenutcima tolikih nemira, Kraljica Mira nas nastavlja pozivati na mir. Baš kako to činimo u Međugorju – i to svakoga dana, a ne samo u svibnju ili listopadu – sačuvajmo u sebi ovaj temeljni kršćanski stav, stav pobožnosti prema Majci Božjoj, stav otvorenosti prema njezinoj prisutnosti u našem životu i otvorenosti prema njezinome vodstvu te stav djelotvorne kršćanske ljubavi, znajući da i onda kada mi zatajimo, ona Bogu ostaje vjerna i nastavlja pred njegovim licem zagovarati za nas. Tada će se i obnova Crkva trajno dogadati u nama i po nama.

HODOČAŠĆE ODGOVOR NA BOŽJI POZIV

Foto: Arhiv ICM

FRA ZVONIMIR
PAVIĆIĆ

Prije nekoliko dana imao sam priliku voditi župno hodočašće u Poljsku. Uz sva svetišta koja smo posjetili nama je bilo važno jedno mjesto, a to je varšavskata katedrala sv. Mihaela arkađela i sv. Florijana mučenika u kojoj je stolovao nadbiskup mons. Henryk Hoser, prvi Apostolski vizitator za župu Međugorje. Onima koji poznaju Međugorje i s njim žive, ne treba posebno predstavljati osobu nadbiskupa Hosera. U povijesti Međugorja zasigurno je zaslужan za mnoga pozitivna događanja posljednjih godina u ovoj župi. Svojim služenjem zadužio nas je sve da ga se s ponosom i zahvalnošću prisjećamo.

Umro je u onom razdoblju korona virusa kada su putovanja bila jedva izvediva. Nas nekoliko uspjelo je otici u Varšavu i biti na njegovu sprovodu. S ponosom smo stajali kao predstavnici Međugorja, kao

oni s kojima je posljednje godine živio i radio. Znam koliko sam bio zadivljen njegovim životom kad smo ga upoznali u njegovoj zemlji, među njegovim narodom, kad smo vidjeli koliko je bio cijenjen i voljen. Zato mi je, kad sam postao župnik, prva misao bila organizirati hodočašće upravo na njegov grob. Kao župljani pomoliti se na mjestu gdje mu tijelo iščekuje uskrsnuće mrtvih te mu zahvaliti za sva dobročinstva kojima nas je Bog preko njega obdario. O tome kako su nas osjećaji preplavili na tome mjestu pisat će poslije jer me je upravo ovo hodočašće ponukalo da malo dublje promišljam o – hodočašću.

Međugorje je hodočašničko mjesto.

Ovdje se godišnje sliju tolike rijeke hodočasnika da ih nekada ne možemo ni izbrojiti. Što nuka sve te ljude da se odvaze na hodočašće? Što je hodočašće zapravo? Kako hodočašći? Sve su to neka od pitanja koja

su mi se počela vrtjeti u glavi. Na samu pomisao hodočašća sjetim se odmah jednoga od prvih hodočasnika – Abrahama. Njega je Bog pozvao da ide iz svojega mesta u zemlju koju mu je on odredio. Abraham dakle mora ići. To je Božji nalog, Božji poziv. Čak stoji u imperativu: idi. Nije nešto na što se Abraham može oglušiti ili ne poslušati. Bog kaže da treba ići i Abraham poslušan kreće na put.

U tom hodu događa se izlazak. Nije slučajno da se ovdje govori o izlasku, i to o izlasku iz očeva doma. Abraham napušta ono što je bilo njegovo kako bi se zaputio u ono što će mu Bog pokazati, što još nije viđeo, što još ne poznaje. Zapravo, to je nalik svakome hodočašću. Izlazak iz očeva doma. Izlazak iz one udobnosti koju daje sigurnost očeva doma i naše uhodanosti u svakodnevni život. Hodočašće zahtjeva da prekinemo tu svakodnevnicu, da izademo iz onih okvira u kojima se savršeno

dobro snalazimo, u kojima smo čak naučili plutati kad nam dosadi plivati i truditi se, a sve to kako bismo se prepustili Božjoj providnosti i njegovim iznenađenjima. Neki ljudi se teško odluče na hodočašće upravo zbog toga što im je teško izići iz te dobro poznate svakodnevice. Ne vole iznenađenja, ne vole promjene. A hodočašće u sebi uvijek krije promjenu. Promjenu duha. Promjenu srca. Tko želi hodočastiti, treba biti spremjan na promjenu.

Iako se u Abrahamovu slučaju, ali i u slučaju svakoga hodočasnika, govori o izlasku iz očeva doma, zapravo se događa još jedan izlazak, a to je izlazak iz samoga sebe. Da bi se čovjek susreo s Gospodinom, potrebno je izići iz sebe samoga. Napustiti svoj ego, svoj ja, i dopustiti Bogu da upravlja mnome. Vjerujem da je to doživio svaki istinski hodočašnik; da sebe čak nije mogao prepoznati na hodočašću jer se odlučio potpuno predati Božjoj volji, onomu što mu hodočašničko mjesto nudi. Kada govorim hodočasnicima u Međugorju, onda im redovito kažem da napuste sva očekivanja koja imaju od ovoga mjeseta i njihova hodočašća. Ako želim susresti Boga, to će biti po njegovom planu i njegovoj volji, a ne po mojim zahtjevima. Samo onaj koji se potpuno predra Bogu, uživat će u milostima hodočašća. Oni koji to ne mogu napraviti, često ostanu razočarani jer nisu postigli ono što su željeli. A naše želje su toliko manje od Božjeg davanja, od onoga što nam on želi. Preputstite se Bogu, izići iz sebe samoga, znači biti istinski hodočašnik, spremjan na sve što od Boga dolazi. Ne ja, nego Bog.

Zapravo, tada shvatimo kako Bog vodi svako hodočašće. Možda župnik organizira i poziva, ali ispred i unutar toga poziva stoji Božji poziv koji pokreće srce vjernika i zove da se odluče na taj izlazak, na taj put. Kad to shvate i organizatori i hodočasnici, tada nestaju sve nepotrebne brige, a srca se otvaraju za sve milosti koje Bog želi podijeliti svojim vjernima. Da je Bog začetnik svakoga hodočašća iščitavamo i iz Abrahamova putovanja. I na početku njegova putovanja stoji Božji poziv, inicijativa. Jedino je njegov poziv toliko jak da se čovjek odluci otići u daleku zemlju, u nepoznato.

Koliko je samo zanimljivih priča iza ovoga našega hodočašća. Kao da

Foto: Arhiv ICM

**HODOČASNIK JE
IZAŠAO IZ SVOGA
DOMA, NAPUSTIO
JE SVOJU
SVAKODNEVICU
KAKO BI
PRONAŠAO
SVOJU MAJKU I
SVOJ DOM - DOM
GOSPODNIJU - U
KOJEM SVATKOIMA
SVOJE MJESTO, U
KOJEM SE SVATKO
OSJEĆA VOLJENIM.
I KADA TO ISKUSI,
ONDA SHVATI DA
JE SVE IMALO
SMISLA: I IZLAZAK,
I PUTOVANJE,
I ŽULJEVI, I
NEIZVJESNOST, JER
NA KRAJU PUTA
STOJI POČETAK
- NOVI ŽIVOT S
BOGOM, U BOGU.**

Koliko ih je samo u Međugorje došlo na poziv roditelja, prijatelja, a onda su spoznali da ih je pozvao sam Bog. Bog koji ih toliko ljubi da se koristi svim sredstvima kako bi ih privukao k sebi i pokazao pravi smisao, istinsku radost života. Koliko vjernika ovdje izgovori riječi: „Došao sam Majci.“ A gdje je majka, tamo je dom. Hodočašnik je izašao iz svoga doma, napustio je svoju svakodnevnicu kako bi pronašao svoju Majku i svoj dom – dom Gospodnj – u kojem svatko ima svoje mjesto, u kojem se svatko osjeća voljenim. I kada to iskusi, onda shvati da je sve imalo smisla: i izlazak, i putovanje, i žuljevi, i neizvjesnost, jer na kraju puta stoji početak – novi život s Bogom, u Bogu.

Dovoljno je zaustaviti se s nekim od starijih župljana i započeti razgovor. Riječi idu same od sebe i naviru sjećanja o onim posebnim hodočasnicima, koji su doživjeli ono nešto, onog Jednog. I nisu to mogli zadržati za sebe. Dogodila se potpuna promjena života. Ostavljanje starih navika, starog sebe, a život postaje jedno veliko hodočašće – put od zemlje do neba, od doma do Doma Gospodnjeg, od Jeruzalema do Nebeskog Jeruzalema. Svako hodočašće otvara dimenziju nebeskog, onog višeg i ljepšeg, smislenijeg. Jer u srži svakog hodočašća stoji Bog koji poziva, koji vodi i koji iščekuje svoje vjernike.

U hodočašću se tako mijesha nebesko sa zemaljskim, naravni osjećaji s nadnaravnim. Upravo se to dogodilo na našem hodočašću na Hoserov grob. U trenutku kada smo stigli na njegov grob, nestala je svaka priča, a započela molitva – i pjesma: „Došli smo ti, Majko draga...“ Iako daleko od Međugorja, tako blizu srca da se osjeća Dom; blizu njega koji je volio Međugorje i sve njegovo. Morali smo doći, zahvaliti, moliti, zapjevati i zaplatiti. Ostavili smo mu jednu ružu i zapalili svjeću. Ostavili smo mu svoje srce. On je svoje hodočašće na ovoj zemlji završio, a naše još traje. Od sada će biti obasjano i njegovim svijetlim likom. Nasmijao sam se kad je u našem razgledu starog dijela Varšave netko upitao: „Je li ono tamo u daljinji Hoserova katedrala?“ Kako objasniti da je međugorskom hodočašniku u Varšavi najdražje mjesto Hoserova katedrala?

Marijin mjesec

FRA FRANJO
VASILJ

Foto: Arhiv ICMM

Svibanj, mjesec u kojem se trgamo od zime i hodimo sve bliže ljetnom solisticiju. Riječ je o jednom dijelu proljeća koje simbolizira ponovno rođenje i transformaciju. U drevnim kultura je zauzimao posebno mjesto u kalendarskoj godini. Peti mjesec ili kako ga još nazivaju Maj vuče svoje korijene sve do antičke Grčke. Grci su svibanj nazivali „Maia” što znači „majka, dojilja”, dok je kod Rimljana ta ista riječ bila povezana s „Magnus”, što znači velik. Ove nam riječi zasigurno aludiraju na Blaženu Djevici Mariju. Zapravo, izvori koji su vodili do „Gospinog mjeseca” su u antičkoj Grčkoj, gdje se štovala Artemida – božica plodnosti, dok se u Rimu važ-

nost predavala Flori – božici cvijeća. Crkva je bila voljna, dakako uz oprez „pokrštiti” neke elemente drevnih kultura koji su bili usmjereni prema poganstvu i preusmjeriti je prema kršćanskoj vjeri i Bogu. O potrebi takvog procesa piše nam i poznati „marjanski” svetac Maksimilijan Kolbe: „Moramo proučavati pokrete našeg vremena, njihove metode, postignuća itd. Prije svega moramo razlikovati ono što je u njima dobro od onoga što je loše, jer nema učinkovitijeg načina borbe i prevladavanja loše struje, nego prepoznati dio DOBRA koji ona sadrži i odmah ga primijeniti na našu stvar.”

Kršćanima je bio zanimljiv taj segment, jer je za njih taj mjesec bio asocijaciju na trijumf života, kako zbog Uskrsnuća Gospodnjeg, tako i zbog preporoda prirode. No za „pokrštavanje” ovih antičkih pobožnosti trebao je proći određeni vremenski period.

Najveći udar na čast Blažene Djevice, bio je u vrijeme reformacije. Naročito početkom 16. stoljeća, kada su protestanti obezvrijedili uloge svetaca, ali i Djevice Marije. Naslov koji je bio sinonim za ideju širenja svibanjske pobožnosti i obrane dostanstva Djevice Marije, bio je: „Duhovni mjesec svibanj” od Wolfganga Seidla, pobožnog benediktinskog teologa i gorućeg protureformatora. Značajno je spomenuti i kapucina Lauenta de Schniffisa koji je u zbirci iz 1692., koja je bila sastavljena od trideset pjesama pod nazivom „Middle - Pfeiff” popularizirao svibanjsku pobožnost. Temeljeći se na toj knjizi brojni su fratri širili pobožnost svakodnevnog svibanjskog moljenja pred

Gospinim kipom. Kako je pobožnost sve više puštala klice u redovničkim zajednicama, tako je i puk raširenil ruku dočekivao svaki novi pomak u svibanjskom štovanju Djevice Marije. Zasigurno najzaslužniji pčelinjak iz kojeg se donosio med svibanjske pobožnosti bio je u rimskom isusovačkom kolegiju. Po riječima brojnih povjesničara, temelj ovog štovanja kakvog danas pozajemo udaren je kada su isusovački bogoslovi zbog nemoralu u gradu Rimu cijeli mjesec svibanj posvetili Gospu i stavili se pod njezinu zaštitu. Prije toga valja napomenuti da su se rimski bogoslovi ugledali na braću koja su studirala U Kölnu. Oni su naime već od 1664. počeli svakog svibnja vršiti vježbe pobožnosti u čast Mariji. No, nije ovaj duh molitve ostao samo unutar zidina fakulteta. Isusovci su znali da je važno istaknuti obiteljski aspekt ako žele da se molitva ukorijeni u puku. Tako su preporučivali da se uoči 1. svibnja u svakoj kući podigne marijanski „oltar” okićen cvijećem, pred kojim bi se obitelj okupljala na molitvama u čast Blaženoj Djevici. Obitelj bi molila svaki dan do kraja mjeseca, a nakon svibanjske molitve izvlačili su ždrijeb koji je ukazivao na vrlinu koju trebaju vježbati kroz ostali dio godine.

Te su se prakse nažalost prestale koristiti nakon drugog vatikanskog koncila, negdje oko 1970.-ih.

Redovnici su na području Francuske imali velik problem s sekularističkim ozračjem, ali i sa tinjanjem revolucionarnog stava. Baš u toj pomutnji kod manjih skupina se počela rađati naklonost prema „Marijinom mjesecu”. Sve je počelo kada je časna sestra Louise de France, kći Louisa XV. i priorica karmeličanskog samostana u Saint-Denisu čula za to od isusovačkih propovjednika, s vremenom je postala revna zagovornica Svibanjske pobožnosti. Uza sve prepreke na koje je nailazila, svim silama je zagovarala molitve krunice i ostalih marijanskih molitava. Običaj je postao poznat i u široj masi, a prihvaćen je tek s pučkim misijama obnove i službenim odobrenjem Svetе Stolice (21. studenog 1815.).

Bog gotovo uvijek izdvoji nekoliko svetih ljudi kada je u pitanju širenje neke pobožnosti, jer se ona iz srca koje progovara sveto, uvijek rascrvjeta. Tako je u Božjoj providnosti za širenje „Marijinog mjeseca” bio izabran

Engleski svetac i kardinal John Henry Newman. Anglikanac koji se obratio na katoličanstvo, dosta svojih spisa posvetio introspekciji i govoru srca. To je sve usko povezivao s Djemicom Marijom, a to posebno ističe u djelu „Razmišljanja i pobožnosti” gdje nudi razloge zašto bi baš svibanj trebao biti mjesec posvećen Gospu: „Prvi razlog je zato što je to vrijeme kada zemlja daje svježe listove i zelenu travu nakon oštrog miraza, zimskoga snijega, surove atmosfere, divlje vjetra i kiša ranog proljeća. To je zato što su cvjetovi na drveću i u vrtovima. To je zato što dani postaju dulji, a samim tim sunce ranije izlazi i kasnije zalazi. Jer takvo veselje i radost vanjske Prirode postaje prikladna pratilja u našoj odanosti njoj koja je

Djevica Marija nam dopušta da je u njezinoj slavi zovemo Majkom, Kraljicom mira. Imamo tu privilegiju jer nam ju je Isus dao kao Majku, ali je u isto vrijeme njoj povjerio nas kao djecu. Da, tu milost smo dobili kada se Isus s križa obraćao majci i ljubljenom učeniku. Vezujući nas sponom uzajamne ljubavi sve je obuhvatilo u dvije rečenice rekavši: „Ženo! Evo ti sina!” i učeniku: „Evo ti majke!”

Mistična Ruža i Kuća Zlata.” Navodeći kako je mjesec svibanj mjesec obećanja, izbijanja novih mladića i radosnog iščekivanja, jednostavno mjesec koji upućuje na to da sav bude posvećen Mariji. U tom kontekstu J.H. Newman također citira poznati vers iz knjige proroka Izajie: „Iskljijat će mladića iz panja Jisajeva, izdanak će izbiti iz njegova korijena” (Iz 11,19) Ovdje Newman aludira da je mladić Isus, naš Spasitelj, a korijen iz kojega mladić izbija je Marija, majka Isusova i naša Majka. Što opet opet stavlja pred oči sliku proljeća.

Dok nam Newman u istom djelu navodi kako ostali mjeseci u godini ne bi bili dostatni posvećenja Gospu radi popunjenošću ostalim blagdanima, spominje kako je Marija nešto izvanredno u Božjem planu, nešto što bi trebalo imati posebno mjesto

u nekom periodu, prostor u kojem će doći do izdražaja i kojem će biti vidljivija. Sukladno tome Mariju stavlja na pijedestal kada u istom djelu piše: „Evo dakle razloga zašto je svibanj posvećen Blaženoj Mariji. Ona je prvo od stvorenja, najprihvatljivije dijete Božje, najdraže i najbliže Njemu. Dolikuje dakle da ovaj mjesec bude njezin, u kojem se posebno slavimo i radujemo Njegovoj velikoj Providnosti prema nama, našem otkupljenju i posvećenju u Bogu Ocu, Bogu Sinu i Bogu Duhu Svetom. Ali Maria nije samo prihvatljiva službenica Gospodnja. Ona je također Majka Njegovog Sina i Kraljica svih Svetih, a u ovaj je mjesec Crkva postavila blagdane nekih od najvećih među njima, kao da joj pripada.” Zaista je Maria kroz povijest zadobila blagdane u mjesecu svibanju, neka od njih su: 13. svibnja – Gospa Fatimska, zatim, 24 svibnja Marija pomoćnica, značajan datum za sve one koji dolaze s posebnim nakanama pred Djemicu Mariju, a jedan od starijih marijanskih blagdana u Crkvi je i 31. svibnja, u kojem se spominjemo pohođenja Blažene Djevice Marije rođakinji Elizabeti.

Kako je već rečeno u gornjim redcima, ljubav prema „Svibanjskoj majci” se njegovala najviše u Rimu i okolicu. Za daljnji razvoj pobožnosti bilo je nužno čuti “DA” od Svetoga Oca, jer tom potvrdom bi katolici u dijelovima svijeta u kojima taj način štovanja Djevice Marije nije razvijen mogli bolje upoznati i moliti s ostalim partikularnim Crkvama. Zamah koji je u srcima vjernika pobudio želju za molitvom u danima ovog mjeseca bio blagoslov Pape Pija VII. TO je bio prvi papa koji je potaknuo pobožnost tako što je 21. ožujka 1815. dao 300 dana oprosta svakome časti „Svibanjsku pobožnost”. Oduševljen kako je vjerni puk prihvatio tu pobožnost u svojim domovima i župama, podijelio je 18 lipnja 1822. potpuni oprost. Nakon toga, misionari su u propovijedima sve više stavljalii naglasak na to. U želji da dođe do svakog vjernika počeli su pisati priručnike i molitvenike na tu temu.

Pio XII je na poseban način gajio pobožnost prema Djemicu Mariji. Odlučio je uspostaviti blagdan Marije Kraljice koji se obilježava 31. svibnja, ali je kasnije je proslava prenesena na osmi dan nakon proslave Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo,

odnosno slavi se 22. kolovoza. Taj blagdan je odlučilo proglašiti 1945. g. tom odlukom Mariju kruni za kraljicu svibnja.. No, uza sve to najpoznatija je enciklika pod naslovom „MENSE MAIO“ koju Pavao VI. izdaje 1965. U njoj govorio o pobožnosti u mjesecu svibnju i ističe važnost molitve za mir kada kaže da je to: "mjesec koji je vjernička pobožnost od davnina posvetila Mariji, Majci Božoj. Naše se srce raduje pri pomisli na dirljiv danak vjere i ljubavi koji će uskoro biti plaćen Kraljici neba u svakom kutku zemlje. Jer ovo je mjesec tije-

ma hladnoga rata, tvrdi da mir nije ljudska tvorevina, a to govorio drugom djelu enciklike kada kaže da: "Mir dolazi s neba. On će uistinu zavladati među ljudima kada se konačno pokažemo dostoјnjima primiti ovaj dar od Svetog Boga. Baš kao što su sreća i sudbina naroda u Njegovoj moći, tako su i srca ljudi. I tako ćemo dobiti ovu uzvišenu dobrobit moleći se Bogu; moleći postojano i budno, kako je to Crkva običavala činiti od samog početka; moleći napose zagovor i zaštitu Blažene Djevice Marije, Kraljice mira.

ju Isusovu namjeru da u svojim učenicima pobudi stav ljubavi i povjerenja u Mariju, navodeći ih da je prepoznaju kao svoju majku, majku svakoga vjernika. U Djevičinoj školi učenici uče duboko upoznati Gospodina, kao što je to učinio Ivan, i imati prisian i trajan odnos ljubavi s njim. Također otkrivaju radost povjerenja majčinoj ljubavi, živeći kao nježna i poslušna djeca."

Kao Sveti Otac za koga možemo reći da je „marijanski papa“ nas stalno usmjeruje da Isusa tražimo po Marijinom srcu. U tom duhu je i

Foto: Arhiv ICMM

Zasigurno najzaslužniji pčelinjak iz kojeg se donosi med svibanjske pobožnosti bio je u rimskom isusovačkom kolegiju. Po riječima brojnih povjesničara, temelj ovog štovanja kakvog danas poznajemo udaren je kada su isusovački bogoslovi zbog nemoralu u gradu Rimu cijeli mjesec svibanj posvetili Gospo i stavili se pod njezinu zaštitu.

kom kojeg kršćani, u svojim crkvama i svojim domovima Djevici Majci iskazuju gorljivija i srčanija djela štovanja; i to je mjesec u kojem nam s Majčinom prijestolja silazi veće obilje milosrdnih darova Božjih. "Dok je pisao tu encikliku, Pavao VI. se nalazio u nezahvalnom položaju zbog sve nategnutih odnosa između dvije sile: Rusije i Amerike. Pogođen okolnosti-

Zagledavši se u povijest i važnost „Marijnog svibnja“ u životu svakog kršćanina, možemo jasno vidjeti da nas naša majka, kako je naslovjava papa Pavao VI "Kraljica Mira" poziva da otvorimo srca za onu najvažniju i najtopliju prisutnost, a to je majčinska blizina.

Djevica Marija nam dopušta da je u njezinoj slavi zovemo Majkom, Kraljicom Mira. Imamo tu privilegiju jer nam ju je Isus dao kao Majku, ali je u isto vrijeme njoj povjerio nas kao djecu. Da, tu milost smo dobili kada se Isus s križa obraćao majci i ljubljenom učeniku. Vezujući nas sponom uzajamne ljubavi sve je obuhvatilo u dvije rečenice rekavši: "Ženo! Evo ti sina!" i učeniku: "Evo ti majke!" Opečaćeni ovim Isusovim riječima, dužni smo prihvatići Mariju kao majku uzimajući ljubljenog učenika kao primjer da odgovorimo na majčinski poziv ljubavi. Ljubav između nas i Djevice Marije temelji se na Isusovoj želji. Na tom tragu Blaženi Ivan Pavao II. objašnjava da „riječi Evo ti majke!, izražava-

uzeo geslo pontifikata „Totus Tuus“, kako bi označio važnost pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji. U više navrata je upozoravao na važnost „Marijinog mjeseca“ u životu vjernika, tako je jednom prilikom u svibnju 2002. g. rekao: „Danas započinjemo mjesec posvećen Gospu, omiljenoj pučkoj pobožnosti. U skladu s dugogodišnjom tradicijom pobožnosti, župe i obitelji nastavljaju učiniti mjesec svibanj marijanskim 'mjesecom, slaveći ga mnogim pobožnim liturgijskim, katehetskim i pastoralnim inicijativama!“

Dopustimo da nas zahvati žar majčinske ljubavi i usudimo se biti djeca Marijina svjedočeći joj to kroz djela milosrđa i bratske odnose u ljubavi, posebno se napajajući nektrom u periodu „Marijinog mjeseca“. Nastojmo graditi odnose na temeljima evanđeoskog mira, a taj mir nam Krist obećava dati preko naše majke. Zato se utečimo zagovoru Kraljice mira i gledajući nju, pokušajmo slijediti Kristove stope.

„EVO SLUŽBENICE GOSPODNE, NEKA MI BUDE PO TVOJOJ RIJEĆI“

Crkva nam osim listopadskih pobožnosti daje još jedan mjesec u kojem nas želi približiti srcu Blažene Djevice

Marije. Svibanj je povlašteno vrijeme za približavanje Nebeskoj Majci kao učiteljici vjere. Sveti Ivan Pavao II davno je zaključio kako ne možemo pretjerati u pobožnosti prema Mariji i kako joj nikada ne možemo doći preblizu. Pozvani smo biti njezini sinovi i kćeri. Taj poziv nam upućuje Isus s križa: „Evo ti majke!“ (Iv 19,26) Bila je to posljednja želja našeg Spasitelja. Tada smo dobili duhovnu majku i njenu se majčinsku ulogu proširila na čitavo čovječanstvo.

Karl Rahner i Fulton J. Sheen razmišljajući o tim posljednjim Kristovim riječima, govore da Marija nije stajala podno križa kao majka usamljene boli kojoj ubijaju Sina. Stajala je u naše ime, kao majka svih ljudi darujući svoga Sina. Isus i njegova Majka imali su najinježnija srca. Isus je znao da će nam biti potrebna posrednica u vjeri, znao je da ne možemo sami. Mi smo kroz naš život primili pouku, katehizaciju, ali nam je potrebna vjera. Blažena Djevica Marija je imala vjeru koja je nema potrebna. Ona je vjera!

Vjera nije razumijevanje životnih situacija. Gospa ne razumije događaje svog života, ali ih živi. Nikada nećeš shvatiti svoje izazove dok ih ne počneš živjeti. Možemo reći kako je vjera zapravo skok u život, povjerenje i poslušnost. Naš je problem što želimo razumjeti sve događaje u životu, želimo potvrde, a Blažena Djevica Marija ti poručuje: „Živi svoj život!“ Pitajući se sa uzrok naših stvarnosti zapravo sebe ograničavamo i otežavamo si život. Spoznaja nas ne spašava, već mali korak predanja u Očeve ruke. Razumjeti, pa živjeti je krivo. Vjera se ne živi razumijevanjem već životom. Ona je teološka krjepost i traži naš an-

MIRTA MILETIĆ

PITAJUĆI SE SA UZROK NAŠIH STVARNOSTI ZAPRAVO SEBE OGRANIČAVAMO I OTEŽAVAMO SI ŽIVOT. SPOZNJAVA NAS NE SPAŠAVA, VEĆ MALI KORAK PREDANJA U OČEVE RUKE. RAZUMJETI, PA ŽIVJETI JE KRIVO. VJERA SE NE ŽIVI RAZUMIJEVANJEM VEĆ ŽIVOTOM. ONA JE TEOLOŠKA KREPOST I TRAŽI NAŠ ANGAŽMAN. RAST U VJERI PODRAZUMIJEGA HODANJE. NEMA STAJANJA! AKO ŽELIMO RASTI U VJERI POTREBNO JE PRATITI BLAŽENU DJEVICU MARIJU! ZA RAZLIKU OD NAS KOJI SMO SKLONI GUBITI VJERU, GOSPA JE POSTOJANA U VJERI.

gažman. Rast u vjeri podrazumijeva hodanje. Nema stajanja! Ako želimo rasti u vjeri, potrebno je pratiti Blaženu Djevicu Mariju! Za razliku od nas koji smo skloni gubiti vjeru, Gospa je postojana u vjeri.

Događaj Navještenja izvrsna je škola naše vjere i povjerenja u Gospodina. Andeo Mariju pozdravlja sa *zdravo Mario*, što znači *razvesile*. I tebi Gospodin poručuje da budeš radostan i da prekineš sa crnim mislima. Tuga i vjera ne idu zajedno. Nemaš vjere ako posjeduješ tugu. Naš kršćanski identitet bi trebala biti radost. Kako živiš svoj životni poziv? Pronalaziš li radost kada tvoj brak nailazi na probleme i izazove? Kada se zatrese sigurnost života na koju se oslanjaš? Kakva je slika tvoga braka? Tvoje djece? Jesu li te razočarali? Nisu ispunili tvoja očekivanja? Tvoji odnosi ozdravljaju tek onda kada uđeš u odnos s Bogom. U odnos poslušnosti. Nećeš biti istinski radostan ako samo tražiš promjenu od svoga supružnika misleći kako tebi ne treba promjena. Djeca koju ti je Bog darovao neće

izrasti u odgovorne osobe ako ćeš manipulirati njihovim osjećajima i projicirati svoje želje u njihove živote. Ako ćeš se davati i žrtvovati, a pritom mrmljati i zbrajati.

Prisutnost andela u životu Blažene Djevice Marije izaziva potres, promjenu. Sve se izokreće u njenom životu. Andeo „kvare“ njene planove i traži od nje izlazak. Baš kao i od Abrahama. Bog i tvoj život želi mijenjati različitim potresima. Želi promijeniti tvoj model razmišljanja. Vjeru otkrivaš tek kada se tvoj život zatrese. Tada pokazuješ koliko ljubiš. Vjera te neće sačuvati od problema, nego su tvoji problemi način kako ćeš zadobiti vjeru. Vjera i molitva nisu zaštita od problema i sigurnost da mi se u životu neće ništa loše dogoditi. Kršćanstvo nije magija. Vjerujem da smo se već našli u takvim teškim situacijama pitajući se *zašto*. No, to je pogrešno pitanje. Nećemo pronaći odgovor na to pitanje te riskiramo ulazak u gorčinu i samosužaljenje. Teške životne situacije nas uče iščitavati poruku za naš život. Uče nas otvorenosti Božjim intervencijama, uče nas izlasku iz vlastitih projekata. Na koncu uče nas kako ljubiti.

Važno je razmišljati *kamo* me vodi ova teškoća. Koji je cilj? Naša Nebeska Majka tako je razmišljala u trenutku Navještenja. Bila je zbačena sa sedla sigurnosti, ali se pitala *kamo* ju to vodi. U događaju Navještenja se rodilo Nebo jer se otvorila Božjoj Riječi. Ona je ušla u odnos vjere koji je i tvoj model odnosa s Bogom. Dala ti je „kod“ po kojem možeš ostvariti sinovski odnos s Ocem. Potpuno predanje i otvorenost Njegovim planovima za tvoj život! Djetinje povjerenje da Bog brine o svim detaljima tvog života. Poslušnost i malenost. Neka nam ovo blagoslovljeno vrijeme bude prilika za ponovni DA Božjoj volji i rast u vjeri po primjeru naše Nebeske Majke.

GOSPA, MAJKA ŽIVOTA I LJUBAVI

SVIBANJ JE MJESEC POSVEĆEN MARIJI, KRALJICI SVETE KRUNE, ISUSOVOM I NAŠOJ MAJCI.

Zbog toga je svibanj mjesec u kojem posebno slavimo majčinstvo, a ono obilježavamo i na poseban dan, Majčin dan koji se slavi druge nedjelje u svibnju. Kroz ukazanja u Međugorju Gospa se na poseban način odnosi prema nama vjernicima na majčinski način, od toga da se na svom prvom ukazanju 24. 6. 1981. ukazala s Djetetom Isusom u naručju kojeg je neprestano tetošila i pokrivala, pa do načina na koji se u svojim porukama odnosi prema nama kao prema svojoj djeci. Nema poruke bez pozdrava na početku „Draga djeco...“ i barem jednog spominjanja da nas Ona upozorava, prati ili nam pomaže svojom majčinskom ljubavlju. Kroz sve ove godine Gospa nas vodi i odgaja, onako kako majka vodi i odgaja svoju djecu do zrelosti, pa i dalje, jer dokle god je živa, majka je oslonac svom djetetu.

Za mjesec svibanj kažu da je i najljepši mjesec u godini, jer je priroda oko nas najbujnija, najrascijetanija. Sve nekako 'puca životom' raste, pupa, cvjeta, širi se, miriše, umnaža... Priroda oko nas odražava Boga u kojeg vjerujemo mi kršćani, u Boga koji je Život i koji je Ljubav. A čovjek, koji je najveličanstvenije Božje stvorenje, koji je stvoren na samu sliku Božju, ponajviše bi trebao odražavati ta Božja svojstva: da nosi život, stvara život, štiti život. Da ljubi, da se daruje, da se žrtvuje, jer svaki život dolazi iz ljubavi i svaki se život štiti žrtvom i svaki rast i sazrijevanje dolazi iz nekog davanja.

U svijetu oko nas na žalost, vidimo kako se ova slika Božja sve više gazi. Ono temeljno na čemu svijet počiva, princip života i ljubavi, sam Božji Duh, ne samo da se uništava na svim razinama (od nerodene djece, od namjernog prekidanja ljudskog života eutanazijom, od namjerne zaraze čovječanstva... pa do ratova, namjernog zagađivanja i uništavanja okoliša, trovanja hrane, vode, zraka...), nego se potpuno iskrivljeni „zakoni smrti“ proglašavaju novim istinama. Sebičnost, usmjerenost samo na sebe i na vlastiti komoditet proglašavaju se

PAULA TOMIĆ

Foto: Arhiv ICM

ONO TEMELJNO NA ČEMU SVIJET POČIVA, PRINCIP ŽIVOTA I LJUBAVI, SAM BOŽJI DUH, NE SAMO DA SE UNIŠTAVA NA SVIM RAZINAMA (OD NEROĐENE DJECE, OD NAMJERNOG PREKIDANJA LJUDSKOG ŽIVOTA EUTANAZIJOM, OD NAMJERNE ZARAZE ČOVJEČANSTVA... PA DO RATOVA, NAMJERNOG ZAGAĐIVANJA I UNIŠTAVANJA OKOLIŠA, TROVANJA HRANE, VODE, ZRAKA...), NEGOT POKPUNO ISKRIVLJENI „ZAKONI SMRTI“ PROGLAŠAVAJU NOVIM ISTINAMA.

zakonskim pravima. Skrivajući grijeh u zakon, ljudi žele opravdati svoje mrtve savjesti i prazna srca. Ne mogu podnijeti istinu svoje duhovne smrti, svoju krivnju. U svojoj oholosti se ne žele poniziti pred Vječnom Istom i reći da su pogriješili, da su pogazili zakon Života i Ljubavi, da trebaju milosrde... Ne, oni žele smrt, zakonom proglašiti životom. Ako vam se ova moja tvrdnja čini pretjerivanjem, navest će vam nekoliko primjera koji to pokazuju:

Prvi primjer:

U Italiji je trenutno vladajuća politička stranka 'Braća Italije', desne orientacije, a predsjednica je G.

Meloni koja je prije dolaska na vlast obećala kako neće dirati pravo na pobačaj, uspostavljeno pod određenim uvjetima 1978. godine. No krajem travnja je njezina stranka predstavila amandman kojim se zdravstvenim vlastima dopušta 'uključivanje ne-profitnih organizacija s iskustvom u pružanju podrške rodiljima u 'klinike za planiranje obitelji' (čitat: klinike za abortuse). Njezina stranka kaže da se time želi informirati žene o mjerama koje su dostupne majkama, kao što su finansijska pomoć i socijalna skrb, kako do pobačaja ne bi došlo zbog finansijskih razloga. Naravno da je to odmah izazvalo reakciju ljevičar-

ske oporbe koja u svemu tome vidi zastrašivanje žena i ograničavanje njihovih prava. Zagovaratelji abortusa imaju ove prigovore: "Zbog utjecaja Katoličke crkve i znatnog broja privozarača savjesti među ginekolozima, pristup pobačaju u Italiji može biti problematičan. Zdravstvene vlasti u regijama pod kontrolom vladajuće većine nude ženama novac da ne pobace i nameću boravak u bolnicama za one koje uzimaju tablete za pobačaj. Pripadnici te većine također su predložili zakonske odredbe kojima bi se žene prisililo da slušaju otkucaje srca fetusa prije pobačaja ili bi fetusu dali puna zakonska prava, pretvarajući abortus u ubojstvo - sve kako bi se te jedne žene koje žele izvršiti abortus ponizile." Dakle, ono što je normalno i prirodno: braniti život i ženama pomoći shvatiti težinu njihova čina – u današnjem svijetu ispada nasilje protiv njih.

Vralan je postao i nastup Gilde Sportiello, saborske zastupnice stranke ljevice „Pet zvjezdica“ koja je vrlo agresivno intervenirala protiv gore spomenutog vladinog amandmana kojim se priznaje prisutnost pro-life pokreta unutar 'savjetovališta za planiranje obitelji', odnosno klinika za abortuse. Gilda Sportiello u svom govoru je priznala: „Reći ću jedno, ja sam majka, izabrala sam biti majka. Prije četrnaest godina odlučila sam abortirati, a znate zašto to govorim ovde, na najvišem demokratskom predstavničkom mjestu u ovoj zemlji, gdje i danas nekome je teško izgovoriti riječ 'abortus' ili mu drhte noge kad priča o abortusu? Kažem to ovdje jer ne bih željela da se bilo koja žena koja želi abortus u ovom trenutku osjeća napadnuto od strane ove države. Da svaka žena koja se u ovom trenutku odluči na abortus zna da iza nje stoji država koja joj je prijatelj, a to nije ova vlada. Jer kad se ja gledam u ogledalu, ne osjećam se kriva, niti se stidim.“ A onda je nastavila: „Mi žene biramo što želimo u svom životu, hoćemo li biti majke ili ne. Nitko nam drugi to pravo ne može dati!“

U ovom 'novonormalnom' poretku, ispada da nam je država prijatelj ako

nam zakonom kaže kako je naš grijeh zapravo čin našeg prava i slobode.

Evo drugog primjera:

'DINK' je akronim koji označava "dvostruki prihod, bez djece" (engl. 'dual income, no kids') a u širem značenju označava dvoje ljudi koji žive zajedno kao partneri bez vlastite djece (koju i ne planiraju imati) te napreduju u svojim karijerama i osobnom životu.

Na ovu temu nedavno je u emisiji Kod nas doma na HRT1 pušten prilog, koji je s pozitivnog gledišta donio priče o mlađim ljudima koji su svjesno odabrali živjeti brak bez djece. „Mogu spavati 8 sati, jesti što želim, putovati kad želim i više trošiti na sebe, jer je odgajanje i školovanje djeteta previše skupo, a isto tako nije prihvatljivo donositi dijete na ovaj tako klimatskim promjenama uzdrmani svijet“ – neki su od razloga zbog koji ovi ljudi ne žele djece. U svijetu je cijeli ovaj pokret 'Života bez djece' (Child free) postao cijeli jedan masovno propagirani stil života po društvenim mrežama. Sreća, zadovoljstvo, uspjeh... postaju sinonimi za život okrenut sebi, podložan svojim strastima, raspoloženjima, željama...

A evo i najnovijeg trećeg primjera:

Radi se o irskoj predstavnici za Eurosong, pjevačici Bambie Thug. U samoj biografiji pjevačice koju možete naći na Wikipediji piše kako su od početaka njezine pjesme govorile o drogama i promiskuitetu i da je vodila takav isti život, bila zlostavljava i silovana, identificira se kao nebinarna, jer kaže 'volim biti dio queer scene u usponu', prakticira neopagansko vještičarenje, osobito magiju. Također je izjavila kako je prakticirala 'kravu magiju' koristeći menstrualnu krv. Vještičarstvo je imalo velik utjecaj na njezinu glazbu; brojne čarolije i zagonetke uključene su u njezine pjesme, a vlastiti magijski pečat ugradila je u svoj službeni logo. Na pitanje Wiwi-bloggsa (stranog portala o Euroviziji) o njezinoj izvedbi u Malmöu, rekla je: „Mislim, bit će vještičja! Znaš, to je dio mene.“ Pjesma govori o tome koliko je važna irska povijest poganstva, a u njihovom glazbenom videu

jasno je da im je čarobnjaštvo ključno. Opisana kao 'elektro-metal slom', Bambieova eurovizionska pjesma Doomsday Blue zapravo je prokljanje njezina bivšeg dečka – jednog od protagonisti pjesme! Stoga stihovi sadrže brojne čarolije i smrtnu kletvu. Cijeli vizualni dojam napravljen je da bude glasna poruka njezina vjerovanja: „Vjerujem da su Queer ljudi korjeni svih kultura. Moda dolazi od nas, trendovi dolaze od nas... Sve potiče iz queer zajednice i treba nam više svjetla. Nadam se da ću inspirirati mlade queer i mlade gotičare da mogu ne mariti za to što ljudi misle i jednostavno živjeti slobodno.“

Dakle, pjevačica je otvoreno priznala da je vještica, da se bavi magijom i čarobnjaštvom svih vrsta, da su joj pjesme zapravo spojevi poganskih rituala, bacanja magije, čarolija i prokljanja... ali mediji to izravno ne govore, nego se sve upakirava u riječi: novo, jedinstveno, moderno, drugačije, istaknuto, revolucionarno, 'originalni glazbeni izričaj'...

ZAKLJUČAK

Ako se dakle još uvijek pitate, zašto je Gospa i dalje s nama, razlog možete shvatiti iz Njezine zadnje poruke u kojoj kaže: „S vama sam da vam kažem da vas volim i potičem na molitvu, jer Sotona je jak i svakim danom njegova snaga je jača preko onih koji su izabrali smrt i mržnju.“ Nisu li ljudi navedeni u ova tri gornja primjera upravo ti ljudi koji su pod utjecajem Sotone izabrali smrt i mržnju? Smrt, jer ne žele ljubiti i mržnju prema onima koji im žele reći da su u krivu, da su u tami.

Svetlo Boga našega skriveno je u Njegovoj riječi koja nam se upravo ovih dana daje mislim čitanjima u kojima tako jasno piše što je PRAVI LJUBAV, što je PRAVI ŽIVOT, koji se nastavljuju i nakon smrti. „Ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga jer Bog je ljubav.“ (Iv 4, 7) ili „U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: »Kao što je Otac ljubio mene, tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi. Budete li čuvali moje zapovijedi, ostanite u mojoj ljubavi; kao što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi njegovoj. To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna. Ovo je moja zapovijed: Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio! Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.“ (Iv 15, 9)

Molimo snažno kroz ovaj svibanj zagovor Marije, Majke života i ljubavi, kako bi naša srca i naše pametи sačuvala u svjetlu Istine, u milosti Duha Svetoga. Molimo je da nam pomogne ostati čvrsti u vjeri i ljubavi, ukorijenjeni u Rječi Života kako nas ne bi progrutala ova sve lukavija i snažnija tama laži koju šire ljudi zaraženi Zlim.

U Međugorju svečano proslavljenja svetkovina Navještenja Gospodinova – Blagovijest

U ponedjeljak 8. travnja Crkva je proslavila svetkovinu Navještenja Gospodinova – Blagovijest. Toga dana u župi Međugorje slavile su se svete mise u 8, 11 i 18 sati. Svetu misu u 8 sati u crkvi sv. Jakova predslavio je fra Ivan Hrkać, a svetu misu u 11 sati fra Jure Barišić, dok je večernju svetu misu u 18 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova pred mnoštvom hodočasnika i župljana predslavio fra Branimir Novokmet uz koncelebraciju brojnih svećenika, a pod večernjom svetom misom pjevali su članovi međugorskog župnog zbora „Kraljica Mira“ koji djeluju pod vodstvom s. Irene Azinović. Nakon završnog misnog blagoslova molitveni program nastavio se molitvom Vjerovanja i sedam Očenaša, blagoslovom nabožnih predmeta, molitvom za zdravlje duše i tijela i molitvom slavnih otajstava Gospine krunice.

Statistike za travanj 2024.

Broj podijeljenih sv. priesti: 150 000
Broj svećenika koncelebranata: 3748 (124 dnevno)

Više od 250 učenika iz Ljubuškog hodočastilo u Međugorje

U petak 19. travnja, učenici i djelatnici Gimnazije Ljubuški, u pratinji trojice fratar, fra Franje Markića, fra Andrije Majića i fra Marka Bandića, hodočastili su organizirano u Međugorje. Na hodočašće je bilo krenulo više od 250 učenika, te oko 20-ak djelatnika škole. Ispred Gimnazije su krenuli u 8 sati, a u Međugorje su stigli oko 11 sati. Nakon kratkog odmora, mlađi hodočasnici su imali priliku pristupiti sakramenu ispovijedi, a nakon toga u 12 sati u dvorani sv. Ivana Pavla II. slavili su svetu misu koju je predslavio međugorski župni vikar fra Ivan Hrkać. Prijе same svete mise sudionici hodočašća su s nama podijelili nekoliko dojmova, a više o samom hodočašću kazali su nam fra Franjo Markić i Leopold Mandić, ravnatelj Gimnazije Ljubuški.

„Evo već duže vrijeme planiramo jedno hodočašće s našom Gimnazijom. Prvotna ideja je bila da idu naši krizmanici. Budući da im ja predajem vjeroučitelj, na neki način sam htio da osjete taj molitveni dio, kako moliti, kako hodočastiti, da im mi fratri svojim primjerom pokažemo kako kroz molitvu i pjesmu sve prepreke u životu prijeći. Nas su na ovo hodočašće potaknuli većinom djeca, oni su govorili „Fratre, idemo nešto organizirati, idemo negdje otići“ i uvidio sam potrebu cijele gimnazije da to napravimo. Nedavno smo imali blagoslov škole naše Gimnazije, a to je učinio naš gvardijan fra Dario Dodig, te je već nekako bilo dogovorenno s ravnateljem da idu samo prvi razredi na hodočašće, i zove on mene u ured „Velečasni, nezgodno je nama organizirati da idu samo prvi razredi, idemo mi da ide cijela škola na ovo hodočašće“. Bogu hvala to se ispunilo i mi smo ovdje radosna srca došli. Sam Duh je progovorio kroz ravnatelja i vidio je i on sam potrebu koliko je važno doći i hodočastiti u naše dragu Međugorje. Vidim da su djeca puna srca, da su radosna, da žele upravo osjetiti tu Gospinu blizinu. Ono što Gospa često govoru u svojim porukama: Mir. To je njima jako potrebno. Danas se naši mladi, nažalost, s velikim poteškoćama, s raznim stvarima susreću i tu smo nekako i mi vjeroučitelji i profesori

koji žele poduprijeti da se ne boje, da će uvijek biti poteškoća, ali da je uvijek Isus uskrsti s njima“, kazao je fra Franjo Markić, a ravnatelj Leopold Mandić je dodao:

„Danas smo tu na hodočašću u Međugorje s našim učenicima i s većinom profesora. Sama ideja se rodila na način da je fra Franjo, koji je inače vjeroučitelj, u razgovoru s učenicima došao do zaključka da bi učenici voljeli jedan dan hodočastiti prema Međugorju i onda smo to proširili na neku priču cijele škole. Ponuđeno je svim učenicima, oni su očito s oduševljenjem prihvatali i onda smo imali na nastavničkom vjeću pitanje da li profesori daju podršku tome i evo danas smo to realizirali. Svi smo došli tu živi i zdravi, došli smo bez ikakvih problema. Od otprilike 310 učenika, u Međugorje je stiglo oko 250 učenika, ostali koji nisu došli nisu mogli iz različitih razloga, kao što su zdravstveni razlozi. Dakle, došlo je oko 250 učenika, te oko 20-ak djelatnika škole. Program nam je takav da imamo svetu misu u 12 sati, učenici i djelatnici imaju priliku i za svetu ispovijed i nakon toga imamo kratko slobodno vrijeme, te slijedi povratak u Ljubuški“, kazao je ravnatelj Mandić, a svoje dojmove s nama su podijelili učenici Ante Bunoza i Matea Herceg:

„Danas sam hodočašće u Međugorje odlučio posvetiti svome bratu koji ima problema s autizmom i ostalim. Išao sam bos, nije mi bilo nikako teško, cijelo vrijeme sam razmišljao o njemu. Pošli smo oko 8 sati, a došli smo oko 11 sati. Kroz molitvu je sve nekako lakše išlo, tako da će probati svake godine ići“, kazao je Ante, dok je Matea dodala:

„Jutros su se učenici iz naše škole uputili pješice u Međugorje na hodočašće, a inače idem u Međugorje nekoliko puta godišnje, ali ovaj put mi je bilo posebno lijepo s mojim kolegama iz škole. Osjećam veliku milost i mislim da nam je ovo na neko veće dobro i da će nam svima biti veliki blagoslov“, kazala je Matea. Nakon svete mise svim učenicima i djelatnicima obratio se humački gvardijan i župnik fra Dario Dodig, kazavši kako je njegovo srce ispunjeno i radosno kada je video toliki broj mlađih hodočasnika.

Cjelonočno klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

U četvrtak 25. travnja na dan kada Kraljica Mira upućuje svoju poruku preko vidjelice Marije Pavlović – Lunetti, tisuće hodočasnika boravilo je u Međugorje. Toga dana mnogi od njih su u župnoj crkvi sv. Jakova sudjelovali na jutarnjim svetim misama na svojim jezicima, molili na Brdu ukazanja i na Križevcu, te pristupili sakramentu ispovijedi. Kao i svakoga dana vrhunac međugorske duhovnosti bio je večernji molitveno – liturgijski program na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova. Toga dana

molitvu krunice od 17 sati predmolio je fra Ivan Hrkać, a večernju svetu misu od 18 sati je predslavio fra Mladen Vukšić. Nakon svete mise, kao i svakog 25. u mjesecu, uslijedilo je cjelonočno klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom sakramentu kojega je toga dana predvodio fra Marin Mikulić. Zajedničko klanjanje na vanjskom oltaru započelo je u 19 sati, te trajalo do 20 sati, a nakon toga Presveto je bilo izloženo u crkvi sv. Jakova do 7 sati ujutro.

Tisuće hodočasnika u Međugorju na početku Gospina mjeseca svibnja

Na početku mjeseca svibnja koji je na poseban način posvećen Blaženoj Djevici Mariji u Međugorje je pristiglo na tisuće hodočasnika iz Francuske, Irske, Italije, Ukrajine, Poljske, Španjolske, Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država... Prvi dan Gospina mjeseca svibnja Crkva slavi blagdan sv. Josipa Radnika. Večernju svetu misu u 18 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju predslavio fra Alojzije Slavko Andelić, a s njim je u koncelebraciji bilo još 113 svećenika. Svetoj misi prethodila je molitva krunice od 17 sati koju je predmolio fra Josip Marija Katalinić.

„Gospodin je, dok je hodočastiti, naviještao obraćenje. Obraćenje je trajni proces okretanja Gospodinu. Zato naš sveukupni život treba biti u Gospodinu. Sve naše snage, svi naši napor trebaju biti usmjereni na njega. Tako ostajemo u njemu. A molitva je škola takvoga života. U molitvi se stalno okrećemo Bogu, uzdižemo um i duh prema njemu. Molitvom ostajemo u njemu. Posebno je važno razmatranje u kojemu izbližega promatramo Isusa i učimo se ljubiti ga. I tako ostajemo u njemu“, kazao je fra Alojzije Slavko Andelić istaknuvši da ostajući u Gospodinu, mi priznajemo da je on sama Ljubav i mi ga nastojimo ljubiti svojom ljubavlju. Također se u svojoj propovijedi dotaknuo i sv. Josipa kojega Crkva danas slavi.

„Na današnji dan, na koji svijet slavi rad, Crkva je ustanovila

blagdan svetoga Josipa Radnika da bi nam pokazala pravi odnos prema radu. Sveti Josip je primjer rada, ne prvenstveno zato što je bio tesar, nego zato što je sve činio u Isusu, usmjereno na njega. On je „uzor tihog i vjernoga posvećivanja svakidašnjega rada.“ Možemo reći, da je on kao Isusov hranitelj, usmjereno na Isusa, sve činio u Imu Isusovo. Prinosio je sav svoj rad, sav svoj život kao prinos, žrtvu Gospodinu, po Kristu s Kristom i u Kristu. On je svojim radom pokazivao kako se ostaje u Isusu. Tako i mi od njega učimo još jedan aspekt ostajanja u Gospodinu – prinositi sav svoj rad, sav svoj život kao žrtvu Bogu, u Isusu, s njim i po njemu“, kazao je fra Alojzije te svoju propovijed završio riječima:

„Na ovo mjesto se mnoge duše slijevaju kako bi se utjecale Gospinu zagovoru. Ona je, kroz povijest Crkve,

gdje god se javila, pozivala ljudi da ostaju Isusu. Ako uzmemo sva priznata ukazanja Blažene Djevice Marije, iz svih poruka možemo izvući ove ključne riječi: obraćenje, žrtva, molitva, euharistija. Sve to, jedino možemo živjeti u Crkvi, u njegovu mističnom Tijelu. Stoga, ostajući vjerni svetoj Crkvi, primajući svete sakramente, živeći obraćenje, moleći žarko, razmatrajući, prinoseći sebe kao žrtvu, ostajmo u Gospodinu Isusu. I na tom putu gledajmo primjer i molimo zagovor njegove Preblazene Majke Marije i njezina prečistog zaručnika Josipa.“

U Italiji pojačano zanimanje za hodočašća u Međugorje

Mara Bonatto radi za agenciju 'Biancovaggi' iz Torina i često prati hodočasnike iz sjeverne Italije u Međugorje. Kreću iz Torina i uz put sve do Trsta preuzimaju putnike, a zatim kreću prema Međugorju i tako barem jedanput mjesečno. Mara već šest godina radi za spomenutu agenciju, ali sama dolazi u Međugorje od 2000. godine. Suprug joj je trener košarke i preko košarke su se i vratili vjieri i Međugorju. Prije petnaestak godina upravo su oni pokrenuli donaciju parketa i koševa za dvoranu sv. Josipa u Majčinu selu u dogovoru sa tadašnjim ravnateljem fra Svetozarom Kraljevićem. Od tada su obiteljski barem 3-4 puta u Međugorju i svoj godišnji odmor uvijek provode ovdje.

Na hodočašćima je i susrela vlasnicu ove agencije koja se u međuvremenu udala i zasnovala obitelj, te nije više imala toliko vremena baviti se pratnjom hodočasnika, a kako su Međugorje živjele na isti način, Mara je preuzeila ulogu voditelja hodočašća. Agencija se bavi samo organizacijom hodočašća jer je i nastala iz iskustva tri osobe koje su s organizacijom hodočašća u Međugorje željeli i humanitarno pomagati oratorij u Torinu.

Na ovom hodočašću došli su jednim autobusom i 60 osoba. Hodočašće im se temelji na molitvi na brdima, posjetu zajednici Cenacolo i Majčinom selu i važno im je svaku večer sudjelovati na večernjem molitvenom programu.

„Maru smo zamolili za kratku izjavu.

„Mogu posvjedočiti kako u agenciji bilježimo pojačano zanimanje za hodočašća u Međugorje, što me jako raduje kao i činjenica da i nakon toliko dugo godina kako se Gospa ukazuje, još uvijek na svakom hodočašću skoro više od pola putnika ide po prvi puta u Međugorje. To je stvarno nevjerljivo i svaki put se naježim kad shvatim da i nakon 43 godine, Gospa još uvijek zove ljude da po prvi puta dođu u Međugorje. To je velika stvar. Vidim ljude kako se sa hodočašća vraćaju potpuno drugačiji. Puno ih se vrti kao da su uistinu „Nekog“ susreli. To je najvažnija stvar. Vraćaju se kući s „Nekim“ jer su preko Gospe susreli Isusa! Na ovom hodočašću za s nama je kao duhovna pratinja don Enrico. On je po prvi puta došao u Međugorje prošle godine, na poziv svoje rodbine. Svidjelo mu se i evo sada se vratio kako bi pratio druge hodočasnike. Svećenički poziv je osjetio u četrdesetoj godini“, kazala je Mara.

U Međugorju održana vjeronaučna manifestacija 'Slobodni od ovisnosti'

U prostorijama zajednice Cenacolo u župi Međugorje održana je treća po redu Vjeronaučna manifestacija 'Slobodni od ovisnosti' za učenike 8. razreda Hercegovačko-neretvanske županije koju organizira Zavod za školstvo. Program manifestacije trajao je od 11 do 13 sati, a na samom programu sudjelovalo je oko 80 učenika i 15 vjeroučitelja. Cilj manifestacije bio je ukazati na fenomen ovisnosti kod mladih i njihove posljedice. Više o samoj vjeronaučnoj manifestaciji kazao nam je Željko Bušić, savjetnik za vjeronauk u Zavodu za školstvo.

„Ova vjeronaučna manifestacija će ukućno trajati dva sata, u programu sudjeluje petnaest škola i svaka škola će izložiti svoj projekt, svoj rad koji su radili zajedno sa svojim vjeroučiteljima i ostalim uči-

teljima. Netko će predstaviti ovisnost o mobitelu, netko će predstaviti ovisnost o nikotinu, netko će predstaviti ovisnost o energetskim pićima, ovisnost o izgledu... I kada završi manifestacija članovi zajednice Cenacolo će izaći i svjedočiti pred mladima svoje neke životne puteve. U programu sudjeluje oko 80-ak učenika i 15 vjeroučitelja. Učenicima je po odazivu ovo vrlo važno, vrlo bitno jer tema je aktualna, goruće je problematike, nekako se sve pogoršalo s pojavom Koronavirusa i nekako su mladi najviše zakucani za ovaj mali ekran, telefon, ali ne samo i za taj nego i za veliki. Tako da jednostavno želimo kod mladih ukazati na prirodu, na druge ljude, na druženje i na igru, što je vrlo važno za zdravlje i mentalni razvoj mladih“, kazao je Željko Bušić.

Predavanje o prirodnom planiranju obitelji održano u Međugorju

U srijedu, 8. svibnja u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu s početkom u 19:30 sati upriličena je radionica - predavanje o prirodnom planiranju obitelji u organizaciji Udruga Martin – Guerin iz Rijeke. Među brojnim aktivnostima i edukacijama koje Udruga radi, dokazujući kako je moguća svetost u svakom pozivu, bilo je i ovo predavanje o prirodnom planiranju. Nekoliko riječi s nama je podijelila Iva Grgurinović, socijalna pedagoginja koja radi u Martin – Guerin centru u Rijeci.

„Udruga Martin – Guerin je udruga koja se bavi savjetovanjima, bavi se obitelji kao središnjoj svetoj jedinici i upravo problematikom koja je u današnjem društvu i mi zapravo nastojimo pomoći kroz jedan duhovan i stručan pristup obiteljima, mladima i roditeljstvu i pomažemo da obitelj danas izđe na pravi put. Osim toga, danas će biti i predavanje o prirodnom planiranju obitelji koje je zapravo još uvijek nedovoljno poznato među katolicima i ovo je jedan od načina se razbijati nekakva stigma o onome što se ljudi boje pitati i razgovarati i tako pomoći kako da se poveća plodnost i kako da se kroz ovo predavanje vidi da ljudi koji recimo žele imati više djece, na koji način mogu dobiti ono što im je potrebno. Kod nas u Rijeci je ovo predavanje u kontinuitetu, ono što smo nekako dobili na poticaj ovdje vezano uz projekt iz Međugorja, da bi ovdje isto mogli to ispričati. Interes je velik, sve više parova se interesira za ovo i to je jedna kontinuirana aktivnost s kojom nam je cilj da razbijemo stigme i da počnemo razgovarati o obitelji. Ovoj Udrudi je centar svega obitelj i to znači kroz vid savjetovališta pomoći u roditeljstvu, a upravo jedna od brojnih aktivnosti jest i predavanje o Billingsovoj metodi, nešto što nam govori o prirodnom planiranju o čemu je edukatorica Sonja Kolić večeras govorila“, kazala nam je Iva Grgurinović.

Svetkovina Uzašača Gospodinova proslavljenja u Međugorju

Četrdeset dana nakon proslave Kristova uskrsnuća Crkva slavi svetkovinu Uzašača Kristova ili Spasovo, a koja označuje svršetak Isusova ukazivanja apostolima. Ove godine svetkovina je bila proslavljena u četvrtak, 9. svibnja, a toga dana svete mise u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju slavile su se u 8, 11 i 18 sati. Svetu misu u 8 sati predslavio je fra Ivan Hrkač, a svetu misu u 11 sati međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić. Večernju svetu misu od 18 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova, pred mnoštvom župljana i hodočasnika, predslavio je fra Miljenko Mića Stojić, a svetu misi prethodila je molitva krunice od 17 sati koju je predmolio fra Zvonimir Pavičić. Nakon večernje svete misi molitveni program nastavio se klanjanjem Isusu u Pre-svetom oltarskom sakramantu.

Rubriku Događanja pripremili: Mateo Ivanković i Velimir Begić

Započela velika devetnica Kraljici Mira župe Krista Kralja iz Čitluka

U nedjelju 5. svibnja polaskom u 15 sati ispred župne crkve Krista Kralja u Čitluku započela je 4. velika zavjetna molitvena devetnica povodom 43. obljetnice ukazanja Kraljice Mira u župi Međugorje. Kao i svake godine, devetnicu organiziraju župa Krista Kralja u Čitluku i Udruga Zavjet Gospo. Župljani župe Krista Kralja, te vjernici iz okolnih župa i mjesta, predvodeni župnikom fra Mirošeg i župnim vikarima fra Ivanom Sliškovićem i fra Slavenom Tomićem, hodočastili su do Brda ukazanja u Bijakovićima. Hodočašće je započelo molitvom krunice Božje-

ga milosrda, te se nastavilo molitvom Gospine krunice kroz Krehin Gradac, Vionicu i Bijakoviće. Nekoliko stotina vjernika u koloni, s krunicom u rukama i molitvom na usnama, krenuli su prema Brdu ukazanja, a župljani Međugorjani radosno dočekali hodočasnike ispred svojih domova, te im ponudili osvježenje u obliku vode, sokova ili kolača koje su sami pripremili.

Došavši na Brdo ukazanja, vjernici su penjući se do Gospina kipa molili radosna otajstva Gospine krunice, a dolaskom do Gospina kipa izmolili su i Vjerovanje,

sedam Očenaša. Zdravo Kraljice i Marijin hvalospjev Veliča, a hodočašće je završilo završnim mladomisničkim blagoslovom kojega je udjelio fra Slaven Tomić. Vidno umoran, ali ispunjenoga srca, čitlučki župnik fra Mirošeg s nama je podijelio nekoliko dojmova.

„Ovo je danas prvi dan velike Devetnice župe Krista Kralja u Udrugi "Zavjet Gospo" koju već četvrti put organiziramo u zahvali Kraljici Mira za njezinu prisutnost kroz ove 43 godine i zahvalnost za sve milosti koje smo primili i koje primamo i dalje ovdje, u zahvalnost za Gospinu nazočnost, za njezinu blizinu u našim srcima, u našim potrebama i sve-mu onome što je važno za nas i za naš život. Danas smo krenuli, kao i obično, u

Krizma u Međugorju

U sakramenu potvrde Bog dotiče vaše živote

U subotu 11. svibnja 63 mladih iz župe Međugorje primilo je sakrament svete potvrde po rukama biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja Trebinjsko-mrkanke biskupije mons. Petra Palića.

U svom pozdravu biskupu Paliću mlađi su naglasili kako je kršćanska zrelost rast i dozrijevanje u Božjoj milosti te promicanje darova Duha Svetoga u ovome svijetu.

„Krizma je lijepo iskustvo za biskupa. Ne samo što je to biskupova zadaća i dužnost kao pastira da kao što su to činili apostoli, kao što se to u tradiciji Crkve čini, da se po apostolima i njihovim nasljednicima predaže Duh i darovi Duha ostalim vjernicima, nego je krizma događaj susreta s vama dragi krizmanici, s mlađim ljudima, koji nose svoja očekivanja, koja i ne mogu izraziti svojim riječima”, ističući temeljno pitanje i za one koji su ga primili i koji ga danas primaju: Je li slavlje ovoga sakramenta značajno, navika, tradicija ili nešto drugo?

“Božja riječ nam danas pomaže da svih shvatimo svoju odgovornost u prenošenju vjere, u slavlju otajstava vjere, poziva nas na radost i ozbiljnost onoga što činimo i što slavimo. U krštenju se dogodilo da nam je darovana milost koju mnogi od nas ne razviju iz različitih razloga. Ta milost je u

nama poput posađenog sjemena. I kao što sjeme treba sve one uvjetne, tako i su i za darovanu milost u nama koju smo primili u krštenju potrebitni uvjetu. Većina kršćana nakon te primljene milosti ne osjeća više entuzijazam za vjeru i nisu oduševljeni onim što čuju, ali se ipak negdje u dubini duše skriva ta želja za nečim većim, ta želja za ispunjenošću, ta želja za savršenstvom”, kazao je biskup Palić pozivajući nas da se upitamo nosimo li u sebi entuzijazam za svoju vjeru?

Kazao je kako je krizma samo završetak jednoga puta dozrijevanja u vjeri te da je „vjera naš hod u traženju, otvorenost otajstvima kojima nas Bog obdaruje”.

„Naš hod u vjeri završava tek kad se susretнемo s Bogom licem u lice, a to sveti Pavao jasno kaže, sada dok smo živi, živimo u vjeri, nadi i ljubavi. U trenutku kad susretнемo Boga, onda neće nam više biti potreban vjera, niti će nam biti nada, jer se nemamo više čemu nadati. Bit ćemo ispunjeni, ali će nam biti, i od toga živimo, potrebna ljubav, jer Bog je ljubav, i ona nastavlja i ona traje... Zato nam je potreban odgoj u vjeri”, kazao je mons. Palić, naglašavajući kako s krizmom nismo gotovi na putu dozrijevanja.

„U sakramenu potvrde, dragi krizmanici, Bog dotiče vaše živote. Bog želi trajno ostati s vama. I zato svatko od vas treba toga Isusova duha, da udahnemo novi život, jer Crkvi je potreban novi duh, ovoj Crkvi kojoj svi pripadamo i za koju se ponakad, osobito u Europi, čini da je ostarjela u svom srcu. Zato nas duh iznova pohađa, osobito vas, jer ste vi garancija tog života Crkve da duh Isusov po vama želi živjeti u ovoj Crkvi. Zato molimo snagu Duha Svetoga koji udahnuje život mrtvima, koji daje nadu, koji daje perspektivu da vas taj Duh trajno prati na vašem putu”, kazao je biskup Palić, te zazvao pomoć Blažene Djevice Marije „koja je uvijek bila otvorena poticajima Duha Božjega i koja je osluškujući Duha u svome srcu vršila Božju volju”.

Na kraju mise biskupu su zahvalili krizmanici, a potom i međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić, koji je kazao kako krizmanici nisu samo dar svojih obitelji nego i župne zajednice te ih je pozvao da plodove Duha Svetoga razvijaju molitvom i pobožnom životom te da će Duh Sveti bit gorljiv u njima.

Foto: Arhiv ICMM

Prva sveta pričest u Međugorju

Ostanite vjerni Isusu dok god budete koračali ovom zemljom

U nedjelju 12. svibnja u crkvi sv. Jakova u Međugorju pod svetom misom u 10 sati sakrament prve svete pričesti primilo je 53 djece, 23 dječaka i 30 djevojčica. Prvu svetu pričest podijelio je međugorski župnik vikar fra Marin Mikulić, a svećano sveto misno slavlje svojim su pjevanjem obogatili članovi dječjega zbora “Golubići mira” pod ravnateljem časne sestre Irene Azinović, dok su u crkvi u klupama uz pravopričesnike bili i njihovi roditelji, braća i sestre, te uža rodinka.

„Vi ste svi danas ovdje došli radosni, veseli, ali i donijeli ste svoje srce, srce za jednoga kralja, a tko je to? Isus Krist, to je naš kralj! Kralj nad kraljevima! Vi ste se danas svi lijepo uredili, obukli ste se u bijele haljine, a sjećate li se kada ste još jednom bili obukli bijele haljine? Na krštenju. Danas ste ih opet obukli na dan vaše prve svete pričesti, a izbijelili ste ih u petak u svetoj ispovijedi, došli ste danas ovdje kako bi radosna srca primili Kralja nad svim kraljevima. Kako mi možemo danas primiti Kralja u svoje srce, što to mi moramo činiti da bi mi mogli primiti Kralja nad kraljevima? Najvažnije je da će ja zauvijek

pripadati svome Kralju. Drugo je da će zauvijek ostati njegov prijatelj. Dalje ide da će biti redovit na vjeronauku, da će biti redovit u školi i najvažnije da će biti poslušan svojim roditeljima, da će slušati što mi roditelji govore jer nama roditelji žele sve najbolje. Dakle biti poslušan roditeljima, a onda biti poslušan odgojiteljima u školi i odgojiteljima u crkvi, dolaziti svake nedjelje na svetu misu i pristupiti Božjem stolu, to jest oltaru, te na kraju mise i njegovom Tijelu. Vi ćete to danas prvi put primiti. Ali je važno da svake nedjelje budete spremni pristupiti i primiti Kralja svih kraljeva. To znači darovati svoje srce za svoga kralja, za svoga najvećega prijatelja, jer Isus je naš najveći prijatelj i nema većega prijatelja od Isusa. Ostanite vjerni Isusu dok god budete koračali ovom zemljom. Neka vam svaki dan bude prva sveta pričest i ovoga dana se uvijek sjećajte kada ste prvi put u svome životu primili svoga Kralja svih kraljeva i svoga najvećega prijatelja Isusa Krista”, kazao je, između ostalog, fra Marin Mikulić u svojoj kratkoj propovijedi, a nakon toga uslijedio je sam čin dijeljenja prve svete pričesti.

Na kraju je međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić uputio nekoliko riječi zahvale, a potom su pravopričesnici prije završnog misnog blagoslova, povodom Majčina dana, zajedno u jedan glas kazali svojim majkama:

„Imam jednu dušu, što me mnogo voli i koja me stalno mišlu brižno prati. Imam jednu dušu što se za me moli, a ta duša, to je moja dobra mati. Za tvoj dan, mila mati, kažem ti veliko hvala,

za svaku riječ, osmijeh i dodir koji si meni dala.

Svu nježnost tvoju, snagu i ljubav želim ti vratiti.

Jednoga dana kad odrastem moći će sve shvatiti.

Marijo, blagoslov naše majke, nagradi njihovu ljubav.

Drage naše majke, dugo nam živjele. Bog vas blagoslovio.”

Dva dana prije prve svete pričesti djeca su u pratnji svojih roditelja prvi put pristupila i sakramentu svete ispovijedi, a nakon euharistijskog slavlja u crkvi, radosno slavlje nastavilo se za obiteljskim stolom.

CAMINO MEĐUGORJE

OBOGATIT ĆE HODOČASNIČKU PONUDU I POTAKNUTI RURALNI RAZVOJ HERCEGOVINE

„Bratovština svetog Jakova“ na konferenciji za novinare u Međugorju utorak 9. travnja predstavila je otvaranje hodočasničke staze „Camino Međugorje“.

Ivana Erić Silvestro, predsjednica Udruge i voditeljica projekta Camino Međugorje, predstavila je Udrugu Camino Međugorje, koja je osnovana u listopadu 2022. godine.

„Udruga je u procesu službenog pristupanja Nadbratovštini svetog Jakova pri katedrali u Santiago de Composteli, našoj nadređenoj Bratovštini. Članica je srednjoeuropske federacije Camino udruga, a i u procesu je pristupanja federaciji Compostela, najvećoj grupaciji europskih Bratovština svetog Jakova, zajedno sa Španjolskom, Italijom, Njemačkom i Belgijom. Udruga broji 60 članova“, kazala je Ivana Erić Silvestro ističući potporu međugorskog župnika fra Zvonimira Pavičića i apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupa Alde Cavallija. Istaknula je i podršku lokalnih zajednica Čitluk, Ljubuški i Grude kao i potporu ministarstva trgovine turizma i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanske županije, koje je finansijski podržalo projekt. Najavila je i više Camino ruta iz Međugorja prema Mostaru i prema Rami, a plan ove prve Camino rute od Medugorja prema Imotskom predstavila je Luca Bajkuša, dopredsjednica udruge. Kazala je kako će putem posjetiti crkve i samostane, kao i kulturne znamenitosti, te se upoznati i s gastronomskom ponudom Hercegovine. Polazak je bio u petak 12. travnja ispred crkve sv. Jakova u Međugorju nakon jutarnje svete misa, a u nedjelju 14. travnja u poslijepodnevnim satima ova hodočasnica ruta završila je u Vinjanima Donjim.

„Mi želimo hodočastiti. Gospa nas je pozivala u Međugorje, gdje smo hodočastili iz mojih Sovića, iz Tomislavgrada, iz Rame... Sada od Gospe idemo na razne strane svijeta, to je jedna lijepa poruka. Sada idemo

Foto: Arhiv CMM

prema Vinjanima. Ići ćemo i preko Bila za Ramu, pa prema Stocu, prema Dubrovniku... Nastojat ćemo da i ovo hododočašće doprinese jednoj dobroj i pozitivnoj slici Hercegovine u svijetu“, kazao je Srećko Mikulić, jedan od aktivnijih članova Udruge.

Videoporukom javila se i Željana Zvoko, hrvatska zastupnica u europskom parlamentu, koja je i članica međuskupine za europsku kulturnu baštinu. Željana Zvoko nedavno je u Bruxellesu organizirala i konferenciju na kojoj su predstavljene mreže hodočasnicih putova Camino u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

„Ova nova ruta nije samo put koji vodi od Međugorja do Hrvatske, ona je žila kucavica koja povezuje naše duše i naše bogato kulturno naslijede. Kao članica međugrupe Puta svetog Jakova, ovdje u Europskom parlamentu, aktivno radim na promicanju ovog kulturnog, povijesnog i vjerskog naslijeda koje stoljećima povezuje naše krajeve.“

Bilo mi je posebno zadovoljstvo u listopadu prošle godine organizirati konferenciju i predstaviti mrežu hodočasnicih putova u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj“, kazala je

Željana Zovko ističući kako je Put svetog Jakova prepoznat kao svjetska baština UNESCO-a. Dodala je i kako će „Camino Međugorje doprinijeti promicanju kulturnog turizma, gospodarskog razvoja, ali prije svega očuvanja naše bogate kulturne baštine“.

Izravnom videovezom iz Samobora javio se Vedran Pražen, tajnik Bratovštine svetog Jakova Samobor, koji je predstavio Camino Hrvatske i planove te bratovštine naglašavajući kako su hrvati u Europi odavno bili prepoznati kao narod hodočasnika te da tradicija hodočašća prema svetištu sv. Jakova u Santiago de Composteli datira još od 1203. godine, kada su iz dalmatinskih primorskih gradova kretali hodočascnici na ovaj put.

„Ponukani upravo tom tradicijom i baštinom našeg naroda, odlučili smo obnoviti te rute koje prolaze kroz hrvatske krajeve, i one u Hrvatskoj, ali i one i u Bosni i Hercegovini. Povezujući svetišta svetog Jakova, među kojima je dakako jedno od najznačajnijih i danas najistaknutijih upravo crkva i župa svetog Jakova u Međugorju. Camino je ruta koja povezuje, ne samo iznimnu kulturnu baštinu naših krajeva, nego povezuje i ljudе“, kazao je Pražen, uz dodatak kako očekuje "značajan poticaj i ruralnom razvoju krajeva kroz koji ruta prolazi".

Otvaranje hodočasnicike staze „Camino Međugorje“ bio je u petak 12. travnja nakon jutarnje svete misa u crkvi sv. Jakova u Međugorju, koja se slavila u 7 sati i 30 minuta.

Ova nova dionica dio je europske Camino mreže Puteva sv. Jakova koja vodi prema svetištu sv. Jakova u Santiago de Composteli.

Pripremio: Velimir Begić

Program 35. Mladifesta u Međugorju

Ovogodišnji Molitveni festival mladih u Međugorju – Mladifest trajat će od 1. do 6. kolovoza, a održava se 35. put. Ove godine Mladifest se ponovno vraća na svoj uobičajeni termin, prve dane kolovoza koji je prošle godine bio pomjerjen zbog Svjetskog susreta mladih u Lisabonu. Duhovna obnova za mlade – Mladifest počinje u četvrtak 1. kolovoza večernjim molitvenim programom, a službeno otvaranje je nakon krunice koja se moli od 18 sati, a prije svete mise.

Drugi dan Mladifesta počinje već u šest sati ujutro molitvom krunice na Podbrdu kod Gospina kipa, a nastavlja se jutarnjim programom koji počinje u 9 sati, a uključuje molitvu, katehezu i svjedočanstva. U podne se moli Andeo Gospodnj, a program na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova nastavlja se svjedočanstvima od 16 sati, krunica se moli od 18, a sveta misa slavi se od 19 sati. Jutarnji i poslijepodnevni program kao i u petak slični su i u subotu, i u ponедjeljak, dok je u nedjelju

4. kolovoza program na vanjskom oltaru samo poslije podne, od 16 sati, a ujutro se slave svete mise po jezičnim skupinama. I ovogodišnji Mladifest, kao i prethodnih godina, završava misom na Križevcu u 5 sati ujutro u utorak 6. kolovoza.

Za cijelo vrijeme Mladifesta osiguran je simultani prijevod na hrvatski, engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, portugalski, poljski, slovački, slovenski, mađarski, rumunjski, ruski, češki, korejski, arapski, kineski mandarinski i kineski kantonski.

Organizatori pozivaju sve koji će sudjelovati na Mladfestu da sa sobom ponesu mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, sunčobran. Te napominju onima koji će sudjelovati na Mladfestu da ne planiraju druge programe a hodočasnike obavještavaju da za vrijeme trajanja susreta mladih (osim u nedjelju) neće biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijepodneva, jer će svi hodočascnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mladima.

Vapaj Tigraja ne nailazi na odjek u svijetu

„Glad nam je ucrtana na licima, možete je vidjeti u očima naše djece.“

Osnivač i izvršni direktor humanitarne organizacije „Mary's Meals“, Magnus MacFarlane – Barrow vrativši se iz ratom pogodene etiopske regije Tigraj, izvještava nas o patnji, siromaštvu i gladi njezinih mještana te poziva na zajedničko djelovanje kako bismo sprječili daljnje katastrofe.

Magnus MacFarlane-Barrow je posebno istaknuo težinu situacije rekavši:

“Teško je preuveličati koliko je ozbiljna situacija u Tigraju. Ljudi umiru od gladi i sve što čujemo na terenu ukazuje na opravdan strah da će situacija biti još gora ukoliko svijet ne reagira. Čuli smo izvještaje o djeci koja više ne osjećaju bol od napadaja gladi, ne zato što su jeli, već zato što više nemaju snage osjećati bol”.

Naime ovo su posljedice suše i dvo-godišnjeg građanskog rata zbog kojeg su milijuni ljudi napustili svoje domove. Zdravstvenih usluga nema, a osnovna infrastruktura je uništene. Djeca su zbog

nemogućnosti odlaska u škole ostala bez svojih obroka. Poražavajuća je činjenica također da je od početka sukoba pa do danas, živote izgubilo preko 600 000 ljudi.

Organizacija „Mary's Meals“ je u Tigraju aktivna od 2017., te danas omogućava svakodnevne obroke u školama za više od 45 000 djece. „Mary's Meals“ nudi jednostavno rješenje protiv gladi. Potrebne su samo 42 KM kako bi jedno dijete imalo osiguran obrok kroz cijelu školsku godinu.

Kao odgovor na krizu u Tigraju „Mary's Meals Međugorje“ pokreće globalnu molitvenu kampanju kako bi poslali poziv na zajedničku molitvu i uz to podigli svijest o nehumanim uvjetima života ljudi u Tigraju.

Srce kampanje je molitva „Marijinih obroka“, a uz „Zdravo Mariju“ to su i ostale molitve iz katoličke liturgije, posebice one posvećene Blaženoj Djevici Mariji.

Ujedinimo se u zajedničkoj molitvi za našu braću i sestre u potrebi!

A fruit of
Medjugorje

- Organizacija Mary's Meals (Marijini obroci) započela je s radom u Etiopiji 2017. godine i trenutno osigurava obroke za više od 45 000 djece u regiji Tigraj na sjeveru zemlje

- Od zatvaranja škola tijekom pandemije pa do kaosa dvogodišnjeg građanskog rata i njegovih posljedica, školovanje djece u Tigraju je prekinuto tijekom četiri godine. Uz ponovno otvaranje škola, neka se djeца vraćaju u učionice, međutim s obzirom na kruz gladi, očajnici su im potrebni obroci kako bi mogli ostati u školi.
- Marijini obroci trenutno hrane više od 2,4 milijuna djece u nekim od najsiromašnijih zajednica svijeta, uključujući Malavi, Haiti, Madagaskar, Jemen, Siriju, Indiju, Etiopiju i dr.
- Da bi dijete imalo osiguran obrok kroz cijelu školsku godinu potrebne su samo 42 KM.

Marijini obroci plod su Međugorja. Godine 1983. Magnus MacFarlane – Barrow i članovi njegove obitelji posjetili su prvi puta Međugorje. Nakon toga obitelj je osnovala kuću molitve Craig Lodge. Katolički molitveni centar, za čije otvaranje su bili nadahnuti nakon obiteljskog hodočašća u Međugorje, a iz toga je kasnije izrasla međunarodna humanitarna organizacija Marijini obroci.

Marijini obroci nastali su 2002. godine kada je Magnus MacFarlane-Barrow posjetio Malavi i upoznao majku koja je umirala od AIDS-a. Kad je Magnus upitao njezinog najstarijeg sina Edwarda koji su njegovi snovi u životu, on je odgovorio jednostavno: „Želim imati dovoljno hrane za jesti i jednog dana ići u školu.“ Prošlo je više od 20 godina od početka prvog programa prehrane u školama.

Ideja Marijinih obroka je vrlo jednostavna i učinkovita. Marijini obroci pružaju jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja kako bi privukli siromašnu dječecu da dolaze u školu gdje onda stječu potrebljano obrazovanje koje im može poslužiti kao „karta“ za izlaz iz siromaštva.

Organizacija je dobila ime po Blaženoj Djevici Mariji, koja je odgojila svoje dijete u siromaštvu.

Marijnim obrocima upravljaju lokalne zajednice u svojim programskim zemljama. Gdje god je to moguće, obroci se pripremaju uz pomoć hrane koja se uzbija lokalno. Time se podupiru obitelji i jača lokalno gospodarstvo.

Za više informacija o tome kako sudjelovati u molitvenoj kampanji skenirajte QR ili posjetite naše profile na društvenim mrežama:
Instagram: @marys_meals_medjugorje
Facebook: @MarysMealsMedjugorje

Ukoliko želite donirati novčani prilog, donaciju u BiH možete uplatiti na račun: **Predstavništvo strane nevladine organizacije „Mary's Meals International Organization“ Pape Ivana Pavla II, 29 B, 88266 Međugorje, općina Čitluk. Broj žiro računa: Unicredit Banka 3381207700022778, s naznakom svrhe „Donacija za Mary's Meals International.“**

Posjetite www.marysmealsmedjugorje.org kako biste saznali više o radu Marijinih obroka.

Kontakti za medije
E-mail: bojana.miletic@marysmeals.org
Tel. +387 63 890 121

www.marysmealsmedjugorje.org

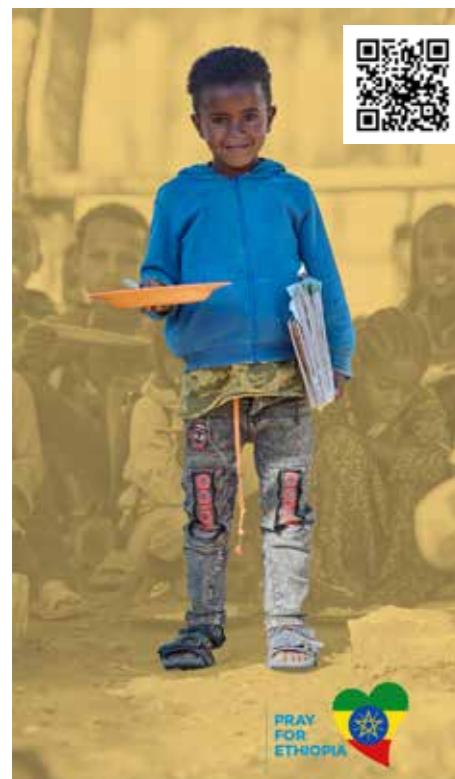

Foto: Arhiv ICMM

27. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA SVEĆENIKE

Međugorje od 1. do 5. srpnja 2024.

Tema: „Marija je uistinu izabrala bolji dio...“ (Lk 10, 42)
„U Gospinoj školi“

1. SRPNJA 2024., PONEDJELJAK

16.00 – 18.00 Prijave sudionika (Dvorana Ivana Pavla II.)
18.00 POČETAK DUHOVNE OBNOVE Molitva krunice, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice

2. SRPNJA 2024., UTORAK

9.00 Klanjanje pred Presvetim
9.30 Predavanje
Stanka
11.00 Klanjanje pred Presvetim u tišini
(osobna molitva, čitanje Riječi Božje, meditacija)
16.00 Predavanje
18.00 Večernji molitveni program (krunica, sv. misa, klanjanje)

3. SRPNJA 2024., SRIJEDA

6.00 Krunica na Brdu ukazanja
10.30 Kava
11.00 Predavanje
12.00 Klanjanje pred Presvetim u tišini
(osobna molitva, čitanje Riječi Božje, meditacija)
16.00 Predavanje
18.00 Večernji program
(krunica, sv. misa i molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)

4. SRPNJA 2024., ČETVRTAK

6.00 Put križa na Križevcu, ispojed
16.00 Predavanje
18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i klanjanje)

5. SRPNJA 2024., PETAK

08.30 Odlazak na grob fra Slavka Barbarića, molitva
09.00 Završno predavanje
Stanka
Završetak susreta sa sv. misom u 11 sati.

**Koordinator Duhovne obnove: fra Zvonimir Pavičić
Predavač na duhovnoj obnovi: fra Ante Vučković**

Svoje prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.maria@medjugorje.hr (Marija Dugandžić). Župljani župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom duhovne obnove kao i svih godina do sada (polupansion). Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati. Troškovi duhovne obnove pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju. Mnogi svećenici nemaju pristup Internetu i nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju da bi što više svećenika moglo sudjelovati. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam se na tomu zahvaljujemo zazivajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mire. Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrati registrirani tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor nije dobil, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

MOŽE SE ČUTI KAKO NEKI MLADI NE OSJEĆAJU RADOST U MOLITVI. A Gospa polazi od pretpostavke da je radost u molitvi moguća i da je uvjet rastu: „Ne mogu vas voditi sve dotle dok vi ne osjetite radost u molitvi.“ (14. 8. 1986.)

O kakvoj se radosti u molitvi radi? Kako mladi mogu doživjeti tu radost?

Zacijelo Gospa pod radošću u molitvi ne misli na našu stalnu nasmiješenost za vrijeme molitve. Ne radi se o nekome sladunjavom stanju u nama. Radi se o dubljoj radosti. Teolog Romano Guardini smatra da stanje u nutrini tijekom molitve nalikuje „ozbilnjoj vedrini“. Radost u molitvi stanje je raspoložena srca koje je otvoreno i pozorno i u kojem obitavaju vjera, nada, ljubav, zahvalnost i vedrina.

Kad nam Marija govori o radosti, polazi od vlastita iskustva, od iskušta primljene radosti: „Molite bez prestanka! Tako ću vam dati radost koju meni daje Gospodin.“ (19. 6. 1986.) Dakle, Marija je primila radost. Radost je Božji dar. Prve riječi koje je andeo Gabrijel uputio Mariji glasile su: „Raduj se, Marijo!“ (Lk 1, 28) Možemo samo zamisliti kako je Marija bila radosna zbog milosti koje je primila! Ta radost bila je poput krila koja su je nosila kad se suočavala s poteškoćama kojih je bilo napretak.

Marija je iskusila posebnu radost u susretu s Elizabetom. Kakvo iskustvo radosti u susretu tih blagoslovljenih žena! Elizabeta od radosti zaigra čedo u utrobi, a Marija od radosti veliča Gospodina (Lk 1, 39-56).

Poslušajmo sada nešto što će nas iznenaditi: Gospa kaže da je Bog radostan. „Želim da preko vas čitav svijet upozna Boga radosti.“ (25. 5. 1988.) Gospa želi da i mi iskusimo taj veliki dar: „Danas se radujem s malim Isusom i želim da Isusova radost uđe u svako srce.“ (25. 12. 1993.)

Bog je radostan! Možemo samo naslućivati kakva je ta radost! Otac se raduje Sinu i Sin Ocu, a njihova radost je Duh Sveti. Neizrecivo riječima! Jedino otvoreno srce koje ljubi može se približiti tom otajstvu.

Božja radost izraz je Božje ljubavi. Bog se raduje zato što besplatno

Mladi u Gospinoj školi

Radost u molitvi

FRA MARINKO ŠAKOTA

stvara. Uz to, Bog se raduje zato što sebe daje za nas. Mi ljudi smo Božja radost. Bog se raduje nama ljudima jer nas ljubi. Bog ljubi sve ljude i raduje se svakom čovjeku, ali napose obraćenom: „Kažem vam, tako će na nebūti veća radost zbog jednog obraćena grešnika nego li zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja.“ (Lk 15, 7)

Ako Gospa želi „da Isusova radost uđe u svako srce“, onda moliti srcem znači otvarati srce Božjoj, Isusovoj radosti. Iskustvo, kušanje srcem te Božje radosti i dopuštanje da nas obuzme – to je radost u molitvi.

Isus nas uči da istinska radost nije u onome što imamo i što smo ostvarili, nego u onome tko smo: „Ali ne radujte se što vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima.“ (Lk 10, 17-20)

Ove Isusove riječi otkrivaju nam važnu spoznaju: da radost nije u uspjesima (da nam se duhovi pokoravaju), nego u identitetu, u onome tko smo (imenu zapisanom u nebūti). To znači: Ti si za vječnost stvoren biće! Iz te činjenice, da je tvoje ime zapisano na nebesima, iz tebe kao iz vulkana izbjegla radost! Zamisliti to: Ti si ljubljeno Božje dijete, sin Božji, kći Božja za vječnost stvoren! Ako si toga svjestan/na, u tome je istinska i neprolazna radost koju ti nitko i ništa ne može oduzeti! Ni bolest ni trpljenje ni neuspjeh pa ni smrt!

Fra Slavko Barbarić, pun oduševljenja, prenosi nam tu radosnu vijest o Božjoj ljubavi koja nam je darovana bez uvjeta i koja ne traži od nas ništa doli da joj dopustimo da nas ljubi: „Ne dopusti da te umori ljudska ograničena i uvjetna ljubav, nego poskoči od radosti i pjevaj. Ova ljubav ne čeka tvoj popravak da te mogne ljubiti, nego te ljubi da se možeš popraviti i nastaviti rasti do punine za kojom ti srce čezne... Čim se otvoris ovoj ljubavi, i ljudi će oko tebe biti sretni, radosni, mirni, sposobni za život. Pomoli se, da mognes svakome čovjeku reći, i to pokazati: da svatko poskoči od radosti jer ga ljubi.“

Naravno, mi imamo i moramo imati materijalne stvari da bismo mogli živjeti. No upravo u odnosu prema stvarima krije se ključ za

radost ili za ropstvo i zabrinutost. Kraljica mira nas uči: „Pozivam vas na potpuno predanje Bogu. Neka sve što posjedujete bude u rukama Božjim. Tako, samo tako ćete imati radost u srcu. Dječice, radujte se u svemu što imate.“ (25. travnja 1989.)

Mogu se radovati i mogu tutgovati. Ovisi. Mogu reći: Koliko toga nemam. Koliko toga bih želio imati, postići...! Plod toga može biti zabrinutost, a potom i tuga. A mogu reći: Bože, hvala ti za toliko toga što si mi darovaol! Plod toga bit će radost.

A poruci od 25. 8. 1988. Gospa nas uči kako doživjeti radost:

- Danas vas sve pozivam da se radujete životu koji vam Bog daje.
- Dječice, radujte se Bogu Stvoritelju, jer vas je tako divno stvorio!
- Molite da vaš život bude radosna zahvala, koja teče iz vašeg srca, kao rijeka radosti.
- Dječice, zahvaljujte neprestano za sve što posjedujete, za svaki mali dar koji vam je Bog dao.“

Nemojmo očekivati da ćemo radost osjetiti odmah čim počnemo moliti. Radost je plod procesa koji se odvija u srcu: „Zato prihvativate još jednom moj poziv i počnite iznova moliti, dok vam molitva ne postane radost.“ (25. 5. 1992.)

HUMOR I SMJEH

Jesmo li ikada razmišljali da su humor i smijeh znak vjere? Tko vjeruje, može se smijati. Štiti ga Božja ruka, nosi ga povjerenje u Gospodina da će sve biti dobro. To su razlozi za smijeh.

Možda bi nas netko čudno pogledao kad bismo izjavili da se Bog smije. No ako Gospa govori o Bogu radosti (25. 5. 1988.) i o Isusovoj radosti (25. 12. 1993.), nije li to znak po kojem možemo naslutiti kako se Bog smije, kako se Isus smije? Jer radost se izražava i kroz smijeh.

Ne svjedoči li čudesni svemir o radosnom i raspjevanom Bogu? Nije li izabranje malog izraelskog naroda usred velikih i moćnih naroda pokazatelj da Bog ima smisla za humor? Ili izabranje Mojsija koji sâm priznaje da „nikad nije bio čovjek rječi“, da je „u gororu spor, a na jeziku težak“ (Iz 4, 10)?

Isus je itekako imao smisla za humor. Pored mudrih i sposobnih ljudi, izabrao je slabe poput Petra,

Jakova, Ivana, Jude... Nisu li duhovite i njegove riječi: „Tko ima uši, neka čuje“? Nije li znak tog osjećaja kad je pred odrasle i ozbiljne ljude postavio dijete i rekao: „Ne budete li kao djeca...“ Ili Njegove riječi „Ne boj se!“ nisu li poziv na šalu i smijeh? Zar time ne želi reći: Čovječe, ne boj se. Othrvaj se strahu! Rastereti se... Opusti se... Smij se... Šali se na svoj račun i na račun drugih... Raduj se... Budi sretan... Bog je uz tebe, u Božjoj si ruci... Nemaš razloga za strah...

Humor, smijeh i vjera nadovezuju se jedno na drugo, jer otvaraju pogled za novo i drukčije noseći snagu za preobraženje srca, a time preobraćanje tmurne situaciju u svijetu i vedru. Humor stvara prostor za mir i zajedništvo. Naime, tko se umije šaliti, taj omogućuje povezanost stvari i ljudi koji inače, po ustaljenim običajima i načinima razmišljanja, ne bi trebali ili ne bi htjeli biti zajedno.

Tko ima smisla za humor, distancira se od sebe, od svojeg ega, prihvata sebe i svoje nesavršenosti, kao i slabosti i nedostatke drugih. Tko se zna prikladno šaliti, u svojim i u nedostatcima i pogreškama drugih uočava lijepu i zanimljive pojedinstvenosti. Humor pomaže da se u zajednici stvari ugodno ozračje, da se napeto raspoloženje opusti i zajedništvo poraste.

Znanost je dokazala: Smijeh i humor dobri su za zdravlje, kako za tijelo a još više za dušu. Štite od bolesti, jačaju imunosni sustav, umanjuju stres, potiču motivaciju i pozornost, pridonose povećanju zadovoljstva i raspoloženja. Njima se tijelo i duša opuštaju. Pozitivan učinak na srce, krvotok i dišne puteve je očevidan. Psiha ozdravlja i jača.

Prakticira li mladi čovjek svoj smisao za humor, raste u vjeri i povjerenju u Gospodina jer postaje otvoren, opušten, slobodan i sposoban za donošenje rješenja usred neugodnih, konfliktnih i nejasnih situacija. Smisao za humor otvara mu oči da vidi još nešto, dobije novu perspektivu i pronađe izlaz iz zatvorene situacije.

U poznatoj hrvatskoj seriji Prosјaci i sinovi don Pavao uoči smrti kaže: „Mnogih sam se radosti u životu odrekao, ali mi je samo za jedno žao: Malo sam se smijao, malo šalio.“ U susretima s mlađima ne smijemo propustiti prakticirati humor i smijati se! Gdje su mladi, tu prostor treba treperiti od smijeha, radosti i pjesme!

„Da nađemo milost Božju, treba naći Mariju!“

KREŠIMIR
MILETIĆ

Vjerujem da svatko od nas ima iskustvo naših ljudskih ograničenosti i slabosti, padova i mukotrpnih nastojanja da se pomaknemo na bilo kojem dijelu duhovnog života. Uzrok našim teškoćama leži u ranjenosti i oslabljenosti ljudske naravi, koja je podvrgнутa neznanju, patnji i vlasti smrti, sklona je grijehu (ta se sklonost zlu naziva »požuda«), kao posljedica istočnog grijeha. Krštenje, dajući Kristov milosni život, briše istočni grijeh i враћa čovjeka k Bogu, ali posljedice grijeha na oslabljenu i zlu sklonu narav i dalje ostaju u čovjeku te ga izazivaju na duhovnu borbu. (usp. KKC, 405).

Naše životno kormilo, dakle, ima "kvar" koji zahtjeva trajno ispravljanje i provjeru smjera kojim idemo, motiva koji leže u korijenu naših odluka, ciljeva koje si postavljamo. Jer brod kojem kormilo makar i malo skreće s kursa, neće na kraju duljeg putovanja stići na cilj. Poradi ranjenosti našeg srca, potrebno nam je to bezgrješno, prečisto Srce u kojem možemo pronaći utočište, sigurnu luku, pomoći da se sjedimo s Isusom.

Srce Marijino spominje starac Šimun kad je prorokovao kako će Marijino Srce probesti mač velike боли i da će mnogo patiti. Evangelist Luka spominje Marijino srce prilikom opisa Isusovog rođenja, gdje bilježi duboko ljudsku i vjerničku reakciju njegove majke: „Marija u sebi pohranjavaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (Lk 2,19). Bezgrešno Srce Marijino simbol je Marijinih krjeposti, vrlina, moralne čistoće, ljubavi prema Bogu i majčinske ljubavi prema čovjeku. Sveti Ljudevit Marija Grignion Montfortski napisao je remekdjelo „Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici“ u kojem na iznimno nadahnut način opisuje važnost Blažene Djevice Marije u Božjem naumu spasenja. Prema sv. Ljudevitu, sve se svodi na

to: kako pronaći lako sredstvo da od Boga postignemo potrebnu milost da postanemo sveti. I naglašava, da nađemo milost Božju, treba naći Mariju.

Zašto nam je Marija potrebna? Jedina je Marija našla milost kod Boga, i to za sebe i za svakog čovjeka napose. Patrijarsi i proroci, svi sveci Staroga Zavjeta nisu mogli naći tu milost. Ona je Majka milosti. Marija je dala bivovanje i život Tvorcu svih milosti i – zbog toga – nazvana je Majkom milosti, Mater gratiae. Ona je puna milosti. Bog Otac, od kojeg dolazi svaki savršeni dar i svaka mi-

Gospa je rekla kako bismo plakali od radosti kada bismo znali koliko nas ona ljubi. I zaista, teško je riječima opisati veličinu dara kojeg smo primili u Mariji, našoj Nebeskoj Majci. Ona nam kao blagajnica, upraviteljica i djeliteljica svih milosti može i želi dati sve što nam je potrebno da dostignemo svetost života. Zato je potrebno živjeti njezine poruke. Zato je potrebno ući u iskustvo dubljeg molitvenog, duhovnog života.

lost kao iz svoga bivstvenog izvora, dajući joj svoga Sina, dao joj je sve svoje milosti; tako da joj je, kako kaže sv.Bernard, u njemu i s njim dao volju Božju.

Marija je blagajnica svih Isusovih milosti. Bog ju je odabrao za blagajnicu, upraviteljicu i djeliteljicu svih milosti; tako da sve njegove milosti i svi njegovi darovi prolaze kroz njezine ruke. I po toj primljenoj povlastici, kako kaže sv.Bernardin, ona dijeli milosti Vjećnoga Oca, krepstvi Isusa Krista i darove Duha Svetoga kome hoće, kako hoće, kada hoće i koliko hoće. Ako to znamo, onda ne treba posebno pojašnjavati zašto nam je od životne važnosti ući u odnos s Marijom ili kako navodi sv. Ljudevit, pronaći Mariju.

Marija je Majka djece Božje. Kao što je u naravnom redu potrebno da svako dijete ima oca i majku, tako je i u redu milosti. Svako pravo dijete svete Crkve treba da ima Boga za Oca, a Mariju za Majku. Ako se tko hvali da ima Boga za Oca, a prema Mariji ne osjeća ni malo nježnosti pravoga djeteta, lažac je i ima đavla za oca. Ove riječi sv. Ljudevita se čine možda oštре, no one su samo pokazatelj da mi nikada nećemo moći reći da smo dosegnuli stvarnost punine odnosa s Marijom, kakvu ona zaslужuje kao naša nebeska Majka.

Svibanj je mjesec kada na poseban način štujemo Blaženu Djevicu Mariju. Mjesec je to kada s još većim žarom otkrivamo ljepotu molitve krunice, ali i njezine majčinske blizine. Gospa je rekla kako bismo plakali od radosti kada bismo znali koliko nas ona ljubi. I zaista, teško je riječima opisati veličinu dara kojeg smo primili u Mariji, našoj Nebeskoj Majci. Ona nam kao blagajnica, upraviteljica i djeliteljica svih milosti može i želi dati sve što nam je potrebno da dostignemo svetost života. Zato je potrebno živjeti njezine poruke. Zato je potrebno upregnuti sve svoje snage, koliko je do nas, da surađujemo, da se borimo, da ne odustajemo od borbe. A upute koje nam daje, zapravo ne mogu biti jednostavnije. Obraćenje, post, molitva, pokora, sakramentalni život. Sve nam je to na dohvat ruke, ponuđeno kao alat i oružje u ovom duhovnom boju. Iskoristimo stoga mudro mjesec svibanj kako bismo obnovili svoj odnos s našom Majkom. Ona nas na to neumorno poziva.

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

Budite molitva i moje ispružene ruke ljubavi

„Draga djeco! S vama sam da vam kažem da vas volim i potičem na molitvu, jer sotona je jak i svakim danom njegova snaga je jača preko onih koji su izabrali smrt i mržnju. Vi, dječice, budite molitva i moje ispružene ruke ljubavi za sve one koji su u tami i traže svjetlo Boga našega. Hvala vam što ste se odažvali mome pozivu.“

Foto: Arhiv ICM

„S VAMA SAM DA VAM KAŽEM“

Vjerujem da se u svima nama postavljaju pitanja: Zašto je Gospa došla k nama? Zašto se ukazuje toliko dugo i što želi postići svojim dolaskom?

U porukama Gospa nam otkriva razloge zašto je s nama. Navedimo neke: želi nam reći da Bog postoji (prvih dana ukazanja), želi nam pomoći kako pronaći pravi mir, želi nas učiti kako moliti, kako ljubiti...

U ovoj poruci Gospa nam daje još jedno pojašnjenje: „S vama sam da vam kažem...“ Ako nam Nebeska Majka želi nešto reći, znači da to ne može biti nevažno. Poslušajmo Majku: „S vama sam da vam kažem da vas volim i potičem na molitvu“.

Zašto nam Gospa to želi reći? Zar ne zato što mi to često zaboravljam ili što toga nismo svjesni?

„DA VAS VOLIM“

Gospa nam najprije želi reći da nas voli. Rekli bismo: *Ništa posebno*. Jer mi smo se navikli na te rijeći i na one: Draga djeco! No, problem je upravo u tome što smo se navikli pa nas te rijeći više ne dotiču; ne doživljavamo ih. Zato nas ova poruka želi probuditi da shvatimo nevjerojatnu istinu: *Gospa nas voli!* *Gospa voli tebe!* *Gospa voli mene!* Zar se na to možemo naviknuti?! Pa to je gotovo nestvarno, nevjerojatno! Zašto me Gospa voli? Zato što sam to zasluzio? Zato što sam važan u ovom svemiru?

Ne. Ovdje nije riječ o nama nego o Gospi: *Njezina ljubav je čudesna*. Njezina ljubav je tako velika, da nas Ona voli unatoč našim slabostima i grijesima. Njezina ljubav nam kaže da joj je stalo do nas, da smo važni, da je Ona naša majka i mi Njezina djeca. Njezina ljubav je tako velika da pati i plače kada mi idemo u pogrešnom smjeru. Ljubi nas, jer nam želi dobro i želi nam pomoći.

Kad povjerujemo i imamo otvoreno srce, te rijeći (volim vas) ozdravljaju ranjeno srce u nama, donose nam mir i radost, daju nam sigurnost jer znamo: *Uz mene je Majka koja me voli!* I još nešto: Te rijeći bude u nama potrebu da odgovorimo na tu ljubav. Jer kako ostati ravnodušni na čudesnu, nezasluženu ljubav naše Nebeske Majke?

„I POTIČEM NA MOLITVU“

Drugo što Gospa želi: Potaknuti nas na molitvu. U brojnim vjernicima javlja se pitanje: *Zašto nas Gospa najčešće poziva na molitvu?* *Pa znamo to!* *Pa nije sve u molitvi!* *Ima i drugih važnih stvari u životu!*

Istina, nije sve u molitvi, ali Gospa nas poziva na molitvu zato što mi upravo to zaboravljam. Zvući nam možda čudno, ali ustrajnim pozivima na molitvu Gospa ne želi ništa drugo reći nego: da živimo cjevovito. Ne jednostrano već cjevovito. Ne na jednoj već na obje noge. *Ora et labora* (moli i radi) pravilo je sv. Benedikta. To je cjevovit život: Moli, ali ne samo moli nego i radi. Radi, ali ne samo radi nego i moli. Jedno i drugo.

Živimo cjevovito, ako se ne brinemo samo za tijelo već i za dušu. Cjevovit život je kada hranimo tijelo ali i dušu, kada čistimo tijelo (umivanje, tuširanje), ali i dušu. Hrana duši je ponajviše u euharistiji i Božjoj rijeći. Čišćenje duše događa se najviše u ispovijedi.

Tako čestim Gospini pozivi na molitvu su znak da ne molimo, a to znači da ne živimo cjevovito već jednostrano, da stojimo samo na jednoj nozi (briga oko materijalnog). Tko je dakle jednostran? Vjernici koji idu u crkvu, mole i rade? Ili oni koji ne idu u crkvu, koji ne mole već samo rade, već samo misle na materijalnu korist?

„JER SOTONA JE JAK I SVAKIM DANOM NJEGOVA SNAGA JE JAČA PREKO ONIH KOJI SU IZABRALI SMRT I MRŽNU.“

Drugi razlog zašto nas Gospa poziva da molimo je sotona. Ona ne kaže da se bojimo sotone. Ne se bojati, jer Bog je jači. Istina, sotona nije u svemu i svuda oko nas, no zar nisu slijepi oni koji ne vjeruju da sotona postoji? Gospa nam jasno kaže da sotona postoji i da ga ne smijemo podcijeniti.

Božja riječ nas uči da je sotona čovjekov neprijatelj i otac laži. Ako to znamo, zašto mnogi upadaju u zamku? Zato što se sotona nikada ne predstavlja kao čovjekov neprijatelj već kao prijatelj ni kao otac laži već istine, ne kao tama već svjetlo (Lucifer znači svjetlonosha).

Adamu i Evi poručuje da će oni biti bogovi, da nije grijeh ako prekrše Božju zapovijed. Isusu u pustinji želi pomoći i dati kruha.

Budući da je neprijatelj i otac laži, sotona mnoge lako navuče na „tanak led“. Ne znači da je sotona odmah na djelu ako se u nama pojave negativne misli o nekome ili emocije kao što su ljutnja, zavist... No trebamo pripaziti kad se takvo što pojavi, jer sotona želi iskoristiti takve emocije i upotrijebiti nas u svoje svrhe. Ta imamo iskustvo kako od iskre nastane požar, kako od obične negativne misli ili osjećaja nastane svađa, nepričanje, nepruštanje, a upravo

to sotona želi.

Zato nas Gospa poziva da molimo, jer kad molimo, mi se okrećemo i vraćamo Bogu, tražimo Njegovu pomoći i zaštitu. Kad molimo da Gospodin ojača našu vjeru i da poraste ljubav u nama, tada postajemo jači iznutra i spremniji oduprijeti se zlu.

Mi ne možemo izbjegći kušnje. Božja riječ nas uči da su kušnje bile odmah na početku stvaranja čovjeka (Adam i Eva). Pa sotona je i Isusa kušao. No Adam i Eva su pali na ispit, a Isus je pobijedio. Zašto je pobijedio? Jer je molio i postio.

„VI, DJEĆICE, BUDITE MOLITVA I MOJE ISPRUŽENE RUKE LJUBAVI ZA SVE ONE KOJI SU U TAMU I TRAŽE SVJETLO BOGA NAŠEGA.“

Čije ruke i čiji glas ćemo biti? Ne možemo biti neutralni. Uvijek smo nečiji suradnici. Ako smo sotonini, tada će on preko nas jačati svoj utjecaj i tako će se zlo širiti. Primjerice, kada prepričavamo negativne priče o drugima (tračeve i klevete), kome služimo? Kada mrzimo ljudi i ne praštamo, čiji smo instrumenti?

Gospina je želja da budemo *Njezine* ispružene ruke ljubavi prema ljudima koji su u tami. To ćemo moći biti kad se sjetimo da nas Gospa ljubi. Mudrost je ako shvatimo: *Gospa ljubi mene. Mene – takvoga, slabog i grešnog*. To znači da sam važan i da Gospa sa mnom računa. Kako mogu ne odgovoriti na takvu ljubav? Zar mogu prokockati takvu priliku koja mi se nudi?

U Gospinu pozivu slutimo da *Gospa* želi svojim rukama donijeti mir i ljubav ljudima koji su u tami, u grijehu, daleko od Boga i Božje ljubavi, u sukobima i ratovima, nepruštanju, depresiji..., no ne može sama već jedino preko mene i tebe.

Nama koji živimo u današnjem društvu nije lako shvatiti ni živjeti Gospin poziv da pomažemo Njoj i ljudima, jer i mi kršćani smo djeca ovog vremena, a to znači da društvo, mediji, škola... i na nas utječu. Nije li danas tendencija živjeti samo za sebe? Da meni bude dobro, da se ja lijepo osjećam? Zar ne vlada misao: *Drugi me ne zanimaju. Baš me briga za druge?*

Bogu hvala postoje mnoge osobe koje su u Međugorju doživjele promjenu života i potpuno se posvetile ostvarenju Gospinih poruka. Mnogi su u Međugorju i po cijelom svijetu kojima su Gospine nakane postale vlastite. Vjerujem da ćemo se ja i ti od sada još barem malo više i žarče odlučiti ići tim putom.

Joseph Ratzinger

ČOVJEK POSLAN OD BOGA

FRA TOMISLAV PERVAN

U Mostaru je u organizaciji hrvatske kulturne zajednice *Troplet* održano 18. travnja ove godine predstavljanje knjige „Što je kršćanstvo? Posljednji spisi“ pape Benedikta XVI. Predstavljači su bili biskup u miru mons. Ratko Perić te fra Tomislav Pervan, franjevac. A o knjizi „Benedikt XVI. Učitelj vjere“ govorio je mag. Petar Marija Radelj, priređivač izdanja. Nadnevnik je izabran između Benediktova rođendana, 16. travnja, na Veliku subotu, između Velikoga petka i Uskrsa 1927. te 19. travnja 2005., kad je biran za papu i uzeo ime Benedikt. Talijanski izdavač Mondadori objavio je posljednje tekstove pokojnog pape Benedikta XVI. na talijanskom. Zbornik pod naslovom „Što je kršćanstvo – nešto kao duhovna oporuka“ nudi tekstove različitih žanrova koje je Benedikt napisao nakon odreknuća od službe 2013. godine. Uvjerjen sam kako će Joseph Ratzinger ostati zapamćen kao najjači teolog dvadesetog stoljeća, s najdužom i najutjecajnijom ostavštinom od bilo kojeg katoličkog teologa nakon svetoga Kardinala J. Henry Newmana.

Nedostaju prikladne riječi povale osobi koji je tako duboko utjecala na Crkvu i usjekla se u njezinu svijest a vjerujem i u njezinu povijest. Osobi koju engleski povjesničar u svome djelu Njemački genij (The German Genius, 2010.) stavlja u red njemačkih velikana, Lessinga, Goethea, Beethovena, Hölderlina itd. Možda je najprikladnije govoriti o Ratzingeru riječima koje je upotrijebio apostol Ivan u svome Evandelju za Ivana Krstitelja da bi se shvatilo utjecaj Ratzingerova nauka, učenja, vodstva, smisla za liturgiju i Svetu: „Bi čovjek poslan od Boga ime mu Ivan. On dođe kao svjedok, da posvjedoči za Svjetlo, da svi vjeruju po njemu“ (Iv 1,6-7). Iako su bile namijenjene Ivanu Krstitelju, te se riječi dadu primjeniti i na Ratzingera kao velikog svjedoka svjetla i vjere u našem vremenu.

Razmišljajući o Ratzingerovojo golemoj ostavštini, misao mi leti na tri značajke iz Svetoga pisma: Ratzinger kao pismoznac i teolog, kao pastir i upravitelj te kao pravi (bogo)štovatelj. Ta područja njegova djelovanja odražavaju primarne elemente Ratzingerove ostavštine kao teologa-naučitelja, pastira i proroka liturgijske obnove.

Stoga je svaki književnik-pismoznac koji je upućen u kraljevstvo nebesko sličan domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro (Mt 13,52).

Novo i staro blago odražava Ratzingerovu neobičnu sposobnost vratiti se na izvore Svetog pisma i crkvenih otaca te iz njih trajno izvlačiti nove uvide, spoznaje i zrenja. Na tradiciju je gledao svježim očima, shvaćajući probleme i potrebe trenutka. U vremenu kada je bilo popularno odbacivati crkvenu povijest i sve staro, pomogao ju je promatrati u novom svjetlu te je ponovno oživjeti, usmjeravajući svoju misao prema obnovi Crkve.

SVIJETU, PA ČAK I CRKVU, BILO JE PONEKADA ZAMORNO GLEDATI SAMO U EVANDELJE. ALI JE RATZINGER UNIO SVJEŽINU U NAVJEŠTAJ. SVAKI PUT KAD ČOVJEK (PRO)ČITA MAKAR I KRATKI ODLOMAK NEKE OD NJEGOVIH KNJIGA, GOVOR ILI HOMILIJU KOJU JE ODRŽAO, REDOVITO OSTAJE ZADIVLJEN DUBINOM KOJU BI PONUDIO O BILO KOJO TEMI KOJO BI PRISTUPIO. SVAKA REČENICA ODIŠE NEOČEKIVANOM MUDROŠĆU, LAKOĆOM IZRAŽAVANJA TE TOKOM MISLI.

ponudio o bilo kojoj temi kojoj bi pristupio. Svaka rečenica odiše neočekivanom mudrošću, lakoćom izražavanja te tokom misli. Iako bi bilo ishitreno uprijeti u neki tekst Josepha Ratzingera kao najznačajniji, teško je pronaći prikladniji naslov kao 'najbolji' od njegova klasičnog *Uvoda u kršćanstvo* iz g. 1968. Mladi prof. Ratzinger je napisao tu knjigu kako bi se suprotstavio „opresivnoj moći nevjere“ za koju je vidio da počinje preuzimati zapadno društvo te se uvlačiti i u Crkvu, u koju se i danas neprimjetno uvlači pragmatični ateizam. Tekst je postao svjetska uspješnica, prevedena na dvadesetak jezika, a njegov onodobni domet ostaje i danas aktualan, kao i uvijek, jer Ratzinger prikazuje „pravi sadržaj i značenje kršćanske vjere“ u doba u kome se kršćanstvo nalazi „ovijeno sve većom maglom neizvjesnosti od bilo kojega ranijeg razdoblja povijesti.“

To što je Uvod u kršćanstvo postigao golem uspjeh uvelike je povezano s načinom na koji je djelo napisano. Nije to bilo samo djelo vrhunskog intelektualca koji je radio za svojim akademskim stolom, već plod interakcije profesora Ratzingera sa studentima svih disciplina na Sveučilištu u Tübingenu. Ratzingerov stil odražava to iskustvo koje mu je omogućilo da u svome vremenu ponovi ono što je teolog Karl Adam polučio prije točno stotinu

Novo i staro blago odražava Ratzingerovu neobičnu sposobnost vratiti se na izvore Svetog pisma i crkvenih otaca te iz njih trajno izvlačiti nove uvide, spoznaje i zrenja. Na tradiciju je gledao svježim očima, shvaćajući probleme i potrebe trenutka. U vremenu kada je bilo popularno odbacivati crkvenu povijest i sve staro, pomogao ju je promatrati u novom svjetlu te je ponovno oživjeti, usmjeravajući svoju misao prema obnovi Crkve.

godina, kada je kušao dosegnuti *Bit katolicizma – Das Wesen des Katholizismus* (1924.). Premda se drži punine katoličke vjere, Ratzingerov pristup u ovaj knjizi temelji se na njegovoj dubokoj svijesti da se trendu ateističkog sekularizma ne može učinkovito suprotstaviti pukim ponavljanjem predanih istina vjere. Za učinkovitu evangelizaciju, poznavanje tradicionalnih doktrina Crkve i dalje je kao i uvijek potrebno, no Ratzinger je naglasio vitalnu važnost *aggiornamento* – svježeg načina predstavljanja suštine drevne vjere Crkve. S tim ciljem na umu Ratzinger namjerava povesti vjernike dublje u temeljna načela kršćanske vjere i pokazati zašto su ona i danas bitna.

Kao što se može očekivati od teksta koji ima za cilj istražiti temeljni sadržaj kršćanske vjere, Uvod u kršćanstvo pokriva širok spektar, veliki raspon tema, uključujući odnos vjere i razuma, povijesni razvoj biblijskog monoteizma, kristologiju, pashalno otajstvo, Trojstvo, uskršnjo tijelo i posljednje stvari. Prije svega, Ratzinger također razmišlja o tome što znači izgovoriti „Amen“ te što znači slijediti Isusa Krista u suočavanju s bezbrojnim preprekama i sumnjama s kojima se današnji vjernik neizbjegno suočava. Knjiga ne predstavlja samo „uvod u kr-

šćanstvo“, nego je ona jedan sveobuhvatan sažeti prikaz kršćanske vjere.

Mala riječ *credo* („vjerujem“) sadrži ... temeljni način ponašanja prema bitku, prema postojanju, prema vlastitom isječku stvarnosti te prema stvarnosti u cjelini. ... To je ljudski način zauzimanja stava prema sveukupnosti stvarnosti, način koji se ne može svesti na znanje.

Već je na početku vidljivo da Ratzinger ne smatra vjeru prvenstveno intelektualnom vrlinom. Vjerovati znači prihvatići Boga i njegovu objavu, ali je ona i daleko više: znači „povjeriti se onomu što nisam sam načinio“ i „cijeli svoj život (u)temeljiti na tome“. Glavna tema *Uvoda* jest da vjera nije vjera kad biramo koje bismo članke vjerovanja prihvatali. Vjerovati znači ponizno se podložiti Kristu i njegovoj Crkvi potvrđujući značenje koje mi ne stvaramo, već ga možemo samo zahvalno prihvatići i primiti.

Nemoguće je obuhvatiti njegov teološki doprinos u kratkom osvrtu, ali njegovi spisi o tumačenju Biblije daju savršen primjer. Biblijska egzegeza postala je u 20. stoljeću gotovo potpuno sekularna i skeptična. Prevladavao je historijsko-kritički pristup Bibliji. Stoga su vjerni kršćani bili u iskušenju odbaciti historijsko-kritičku metodu. Umjesto toga, Ratzinger je predložio, posebno u svom *Erasmus predavanju* 1988. novu sintezu, utemeljenu na primatu čitanja Biblije kao jedinstvenog teksta s vjrom i u vjeri, dok se istodobno oslanjao na sve korisne povijesne i književne uvide te spoznaje nove metodologije. Priklonio se tzv. kanonskoj egzegezi koja promatra i tumači Sveti pismo kao jednu cjelinu.

U konačnici, njegov pogled na tumačenje Svetog pisma upućuje nas na središnju temu njegove teologije u cjelini, podudarnost i sklad vjere i razuma. U svom govoru u Regensburgu u rujnu 2005. prikazao je kako nam sama Biblija prenosi tu viziju:

Logos znači i razum i riječ ali i smisao – razum koji je kreativan i sposoban za samokomunikaciju, upravo kao razum. Tako je Ivan u svome Evandelju izrekao zadnju riječ o biblijskom pojmu Boga, a u toj riječi sve nerijetko mukotrpne i krivudave niti i struje biblijske vjere nalaze svoj vrhunac i sintezu. U početku bijaše Logos, a Logos je Bog, kaže evandelist.

Biblja nam se obraća kao razumnim bićima i poziva nas na vjeru kao odgovor uma prosvijetljena istinom stvaranja.

Njegov *Uvod u kršćanstvo* sažima njegov širi rad, ponovnog uvodenja osnova kršćanstva, pokazujući nam kako trebamo odbaciti svoje samozadovoljstvo da bismo iznova čuli poruku Evandelja. Na isti način htio je da vidimo Isusa na obnovljen, privlačan način u njegovu troknjižu o Isusu iz Nazareta, kao „povjesno prihvatljuvu i uvjerljivu liku“ (sv. 1, xxii). Iako nikada nije dovršio svoj namjeravani *Opus magnum*, cijelovito djelo sustavne teologije o čemu je sanjao u nekakvoj mirovini, ipak imamo opsežan opus radova u širokom rasponu tema koje će nas trajno moći zaokupljati i za kojima ćemo uvjek iznova blagotvorno posezati. Njegovi Sabrani spisi zamišljeni su u 16 svezaka. Nedostaje još samo završni! A to je impresivni, golemi niz!

„Tko li je dakle onaj vjerni i razumni upravitelj što će ga njegov gospodar postaviti nad svojom poslугом da im daje njihovu hranu u pravo vrijeme“ (Lk 12,42)?

Kao pastir biskup-kardinal-papa, njegova dojmljiva analiza Crkve i svijeta najbolje je došla do izražaja u monumentalnim govorima koje je kao papa održao diljem Europe:

Regensburg – o vjeri i razumu (poznat po Benediktovim komentariima o nasilju u islamu)

Pariz – u drevnom samostanu cistercita o ulozi benediktinaca u oblikovanju kulture, jedinstveni u traženju Boga u riječi i djelu – *ora et labora*.

Rim – govor koji nije mogao održati zbog prosvjeda na sveučilištu *La Sapienza*, o sveučilištu i istini.

London – u Westminster Hallu, mjestu suđenja sv. Tomi Moru, o vjeri i demokraciji.

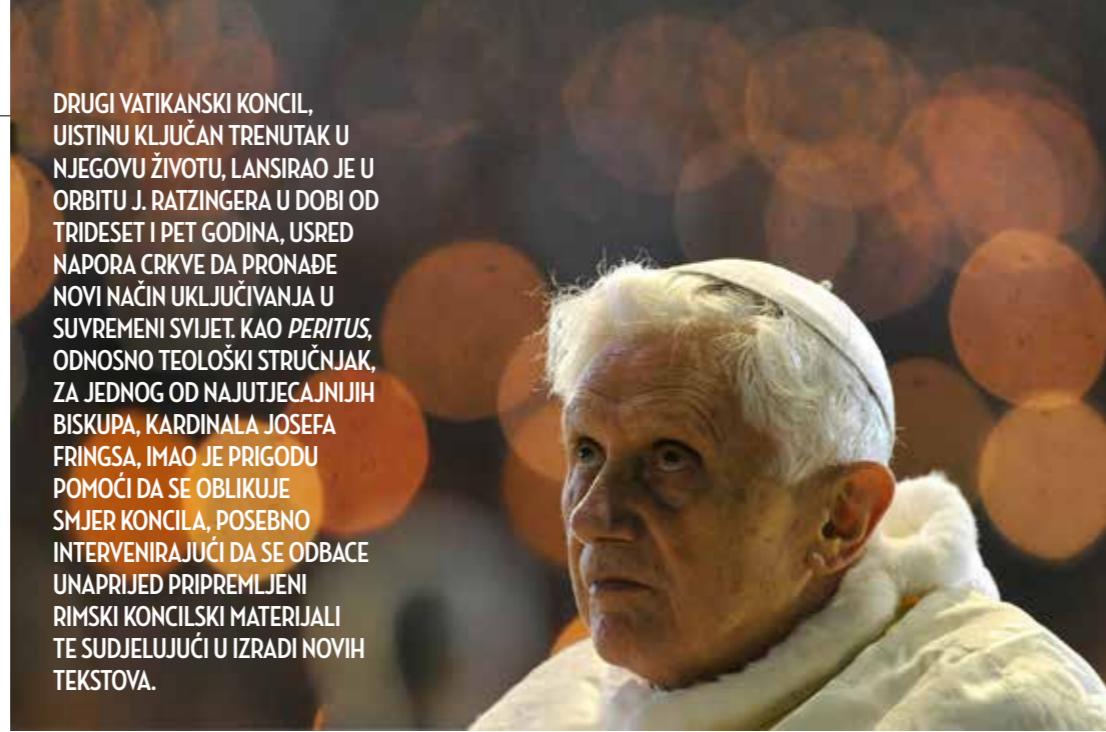
Berlin – izrekao je govor u njemačkom parlamentu – Bundestagu o potrebi za pravdom kao temeljem prava, dok više od stotinu ljevičara nije htjelo unići u zgradu i slušati povijesni govor svoga najpoznatijega pa i najistaknutijega intelektualca.

U svim tim govorima pozivao je na snažan odnos vjere i razuma, što je danas potkopano u našoj kulturi, u kojima smjera prema obnovi čovječanstva te nudi smjerokaz za obnovu Zapada.

Ratzingeru, poput svetoga Grgura Velikog u sedmom stoljeću, nije bilo suđeno posvetiti se životu tih kontemplacije i profesorskom zvanju, nego je bačen u žarište, u sami centar života Crkve. Njegovo djelovanje u toj službi nije smetalo niti se protivilo njegovu teološkom radu i pozivu, nego mu je omogućilo da na organski način oblikuje život Katoličke Crkve upravo s pozicija na koje ga je Providnost postavila. Prije nego je pristao i postao pročelnikom Svetoga zbora za nauk vjere tražio je od pape Ivana Pavla II. mogućnost da se može baviti teološkim radom i objavljuvati radove pod svojim imenom. To mu je sviđaj i odobrio.

Znao je što je na kocki u poslanju Crkve, započinjući svoju sjemenišnu formaciju u talionici Drugoga svjetskog rata. Imao je otvorene oči, bio je seismograf za potrese u Crkvi i društvu. Kao mladi svećenik nastavio je studij, predavao katehezu,

DRUGI VATIKANSKI KONCIL, UISTINU KLJUČAN TRENUTAK U NJEGOVU ŽIVOTU, LANSIRAO JE U ORBITU J. RATZINGERA U DOBI OD TRIDESET I PET GODINA, USRED NAPORA CRKVE DA PRONAĐE NOVI NAČIN UKLJUČIVANJA U SVREMENI SVIJET. KAO PERITUS, ODNOŠNO TEOLOŠKI STRUČNJAK, ZA JEDNOG OD NAJUTJECAJNIJIH BISKUPA, KARDINALA JOSEFA FRINGSA, IMAO JE PRIGODU POMOĆI DA SE OBLIKUJE SMJER KONCILA, POSEBNO INTERVENIRAJUĆI DA SE ODBACE UNAPRIJED PRIPREMLJENI RIMSKI KONCILSKI MATERIJALI TE SUDJELUJUĆI U IZRADI NOVIH TEKSTOVA.

obavljao kapelanske dužnosti, razmjerno mlađi doktorirao te malo zatim postao sveučilišni profesor u Freisingu. Rano je upao u oči svojim esejom „Novi pogani i Crkva“; čak je uznenimirov svog biskupa, kardinala Josepha Wendela. Tim je esejom otvorio svoju dugu borbu protiv sekularizacije ne samo u društvu nego i u Crkvi. Svoj završni i oproštajni govor u svojoj njemačkoj domovini održao je u Freiburgu gdje je govorio kako se Crkva treba konačno razsvjetovnjaći („entweltlichen“) te postati duhovno uporište za ljude. Malo ga je tko shvatio i čuo! Zapravo su ga u većini odbacili, i njega i njegove teze.

Drugi vatikanski koncil, uistinu ključan trenutak u njegovu životu, lansirao je u orbitu J. Ratzingera u dobi od trideset i pet godina, usred napora Crkve da pronađe novi način uključivanja u svremeni svijet. Kao *peritus*, odnosno teološki stručnjak, za jednog od najutjecajnijih biskupa, kardinala Josefa Fringsa, imao je prigodu pomoći da se oblikuje smjer Koncila, posebno intervenirajući da se odbace unaprijed pripremljeni rimski koncilski materijali te sudjelujući u izradi novih tekstova. Poglavitno u dogmatskoj konstituciji od božanskog objavi Dei Verbum. Nakon Koncila punio je sveučilišne aule kao profesor u Bonnu, Münsteru, Tübingenu te Regensburgu.

Gospodin ga je pozvao da bude pastir, pa je napustio sveučilište i profesorsku katedru, dosta nevoljko te je prihvatio svoje imenovanje za nadbiskupa München-a 1977. Nadbiskupom i kardinalom u Münchenu imenovan ga je Pavao VI., koji je, citajući njegovo djelo *Uvod u kršćanstvo*, prepoznao brijančnost njegova autora, nakon prerane smrti kard. Julija Döpfnera, jednoga od moderatora na Saboru. Preuzeo je novu stolicu, biskupsку, daleko odgovorniju od profesorske. Ubrzo nakon toga, četiri godine kasnije, krajem 1981. Ivan Pavao II. uvjerio ga je, opet nevoljko, da se preseli u Rim kako bi služio kao prefekt Kongregacije za nauk vjere, u najodgovornijem crkvenom uredu. Njegovo služenje na tom položaju prirodno je proizlazilo iz njegove predanosti istini u služenju Crkvi. Živio je u skladu sa svojim biskupskim geslom, *Suradnici istine*, surađujući s biskupima diljem svijeta, osobito u stvaranju i objavljuvanju Katekizma Katoličke Crkve.

Izabran je za vrhovnog pastira stada 2005., nakon smrti velikoga Ivana Pavla II. Kao papa pokazao se kao

plemenit, blag, a opet hrabar. Bio je oprezan u promicanju osobnih stajališta o reformi Crkve, ali je bez obzira na to djelovao plodonosno za spasenje duša. Njegove su audijencije srijedom bile zacijelo najposjećenije papinske audijencije dosada. Vjernici su i ljudi slušali učitelja, pastira, intelektualca. Bio je nespreman promicati daljnju liturgijsku reformu, ali je učinio veliki pomak u svojoj spremnosti da osnuje ordinarijate za anglikance koji su se vraćali u krilo Katoličke Crkve, napose oni iz njihove hijerarhije. Stvaranje tih ordinarijata bio je povijesni potez, pokazujući smjelost dormirati nove strukture i usprotiviti se političkoj korektnosti kada je to bilo najvažnije. Još jedan primjer njegove hrabrosti može se vidjeti i u *Summorum Pontificum*, uklanjujući ograničenja slavljenju tridentinske mise.

Zaslužan je za proglašavanje triju godina u kojima je htio obnoviti život u Crkvi – Pavlova godina, Godina svećenika i svećeništva te Godina vjere.

Svi su bili svjesni da administracija nije bila Ratzingerova jača strana. Ipak, imao je svoje prioritete. Iстicao se u imenovanju snažnih i odlučnih biskupa diljem svijeta te se (po)brinuo da imenovani biskupi budu doktrinarno zdravi i voljni uključiti se u kulturu i evangelizaciju. Također je proveo reforme za rješavanje pitanja seksualnog zlostavljanja (nadovezujući se na svoj rad u CDF-u) te reguliranje vatikanske financijske prakse, što je naišlo na oštro protivljenje.

Tijekom svoje službe svećenika, biskupa, dužnosnika kurije i Vrhovnog svećenika davao je potrebnu hranu u pravo vrijeme. U vrijeme doktrinarnog i pastoralnog kaosa i pomutnje Gospodin je podigao Ratzingera da nas (na)hrani istinom Evangelja na način koji nije uzmicao pred izazovima koje (pred)stavlja svjetovna kultura. Zapravo, smatrao je vjeru jednim protuotrovom za protučovječni duh našeg vremena. Inzistirao je na tome da prava sloboda dolazi samo iz poslušnosti Bogu. Iz posluha istini! (1 Pt 1,22).

Ali dolazi čas, - sada je! - kad će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i istini, jer upravo takve klanjatelje traži Otac (Iv 4,23).

Ratzinger je shvatio jednu bitnu stvar o kojoj je Isus govorio Marti (Lk 10,42). Sjesti do Gospodinovih nogu, uči u zajedništvu s njime – to su najvažnije stvarnosti u životu Crkve i vjernika. Ratzinger je shvatio tu „jednu i jedinu bitnu stvar“ usred duhovne krize, u kojoj su materijalne brige stavljane ispred vjere i bogoslužja. Jedan primjer došao je i iz teologije oslobođenja koja je preinačivala, prekrnjala Božje kraljevstvo u nešto zemaljsko. Bilo je to vrijeme kateheze utemeljene više na iskustvu, usmjerene na znakove vremena više nego na Evangelje. Kao odgovor, Ratzinger je (po)služio kao prorok pozivajući Crkvu na slavljenje Boga, na *bogoslužje u duhu i istini*.

U predgovoru ruskomu izdanju jedanaestoga sveska svojih *Sabranih djela (Opera omnia)* o Liturgiji Crkve (prvoga na ruskom) opisao je središnje mjesto liturgije:

Bivalo je sve jasnije da opstojnost Crkve živi od ispravnog slavljenja liturgije te da je Crkva u opasnosti kada se primat, prvenstvo Boga ne pojavljuje više u liturgiji, a time ni u životu. Najdublji uzrok krize koja je uznenirila Crkvu leži u zamagljivanju prioriteta Boga u liturgiji. Sve me to navelo da se više nego prije posvetim temi liturgije jer sam znao da je istinska obnova liturgije temeljni uvjet za obnovu Crkve.

Ratzinger nas je pozivao da stavimo Krista na prvo mjesto i da svoju liturgiju usredotočimo na Njega, a ne na sebe. Njegova teološka vizija u cjelini trudi se da nas preusmjeri na teocentričnu, a ne antropocen-

tričnu viziju i praksu. Okrenutost prema Kristu, prema Istoku! *Ad Orientem* – što je Isus Krist koji dolazi s Istoka (Oriens).

Bogoštovlje, kult nakon Sabora postao je svjetovni, plitak i usmjerjen na sebe – neučinkovit oblik sociološkoga druženja. Gozba a ne žrtva, prema protestantskoj praksi. Svećenik koji žrtvuje pretvorio se najednom u „prezbitera“, starješinu koji predsjeda stolu, ne oltaru. U jednom od svojih kapitalnih djela, u *Duhu liturgije*, Ratzinger ne preza ni od čega kada propituje i vrjednuje štovanje zlatnog teleta i napominje da je to „krug zatvoren sam u sebe“, „sebičnost“, „banalno samozadovljavanje“ i „samoinicijativa“. Iako koristi starozavjetnu sliku, nema dvojbe o čemu govori. Trebamo klanjanje Bogu više od ičega drugoga. Ne samopotvrđivanje, ne socioološki skup, ne vrijeme pouke i praznozborenja, nego pravo, istinsko bogoslužje, u poklonstvenu stavu.

„Ples oko Zlatnoga teleta slika je kulta koji sama sebe traži, koji se u konačnici svodi na neku vrstu banalnoga samozadovljavanja. Povijest Zlatnoga teleta upozorenje je na opasnost od samovoljnoga i samodopadnoga kulta, komu u konačnici nije stalo do Boga, nego je riječ o tome da se vlastitim silama ponudi ljudima mali alternativni svijet. U tome slučaju liturgija je u opasnosti da postane zbilja puka i prazna igrarija. Ili još i gore, naime,

ONI KOJI SU OBOGAĆENI RATZINGEROVIM UČENJEM I PRIMJEROM TREBAJU TRADNO I UPORNO RADITI NA USVAJANJU I OCUVANJU NJEGOVE OSTAVSTINE. PO MOM MIŠLJENJU, TEK SMO POČELI ISTRAŽIVATI I PRENOSITI BOGATO BLAGO KOJE JE OVAJ MARNI I REVNI UPRAVITELJ DONIO U GOSPODNU KUĆU. DOK SE SJЕĆAMO OVOG VELIKOG ČOVJEKA KOGA NAM JE BOG POSLAO, TREBALI BISMU RAZMISLITI KAKO MOŽEMO ZAJEDNO S BENEDIKTOM POSTATI SURADNICI ISTINE.

otpad od živoga Boga koji se krije pod svetim plaštem. Na kraju onda preostaje još samo frustracija, osjećaj praznine. Nema više onoga iskustva slobode i oslobođenja koje uvijek osjeti kad se dogodi istinski susret sa živim Bogom“ (Duh liturgije, moj prijevod).

Ratzinger traži od nas da dopustimo Kristovoj ljepoti da nas prožme, da budemo „pogođeni strijelom Ljepote koja ranjava“. Nije dovoljno samo govoriti o istini vjere. Moramo iskusiti ljepotu onoga u što vjerujemo, što bi trebalo zasjati u našem kultu i bogoslužju. Liturgija izražava radost nebeskog Jeruzalema, probijajući se u naše vrijeme:

„U liturgijskim su svetkovinama nazočna prošla Božja djela. Svetkovine su sudjelovanje u Božjem djelovanju u vremenu, a slike su kao spomen prerastao u oblik, u formu, imale udjelu u liturgijskome uprisutnjivanju. Kršćanske slike što ih nalazimo u katakombama uvelike naprosto preuzimaju kanon slike što ga je stvorila sinagoga, ali mu podarjuju novi način prisutnosti. Pojedini se događaji podređuju odsada kršćanskim sakramentima i samomu Kristu. Oblik liturgije je važan; naši postupci unutar nje su važni; glazba je bitna; slike su važne – jer sve one posreduju nebesku stvarnost i stoga moraju primjereno predstavljati ono što označavaju“ (Duh liturgije).

Oni koji su od Benedikta očekivali *reformu reforme* bili su razočarani nedostatkom odlučne akcije Ratzingerova papinstva. Umjesto da započne s još više novotarija i

preinaka u liturgiji, nastojao je obnoviti njezin sveobuhvatni, tisućljetni organski kontinuitet kroz *Summorum Pontificum*. Stavljujući naime rame uz rame stari i novi obred želio je da se redoviti i izvanredni oblici rimskog obreda međusobno obogaćuju, ostavljajući daljnju liturgijsku reformu za neka buduća vremena, ali hodeći prirodnijim tokom i maticom. Dok dopuštamo da ovaj dugi proces urodi plodom, moramo se boriti za očuvanje i širenje Ratzingerove proročke liturgijske ostavštine.

Zaključno: Ratzinger nam nudi model vjernog služenja Gospodinu i Njegovoj Crkvi. Nikada se nije smatrao dostojnim svoje službe, već je sebe vidio kao „jednostavnog i poniznog radnika u vinogradu Gospodnjem“. Želio se povući i prije nego što je započeo papinstvo, ali je služio koliko je mogao. Nekoliko je puta molio papu Ivana Pavla II. da ga oslobodi dužnosti Pročelnika Kongregacije, što je ovaj uvijek odbijao, tako da je ostao skoro četvrt stoljeća na toj odgovornoj službi. Poput dobrog upravitelja, kojemu je povjerena istina i bogoslužje Crkve, on će unići u povijest Crkve ali i svoju nebesku nagradu.

Svjesni i znajući za njegovu pravu kvalitetu možemo biti uvjereni kako njegova ostavština ne će biti razgrađena. Unatoč svim pokušajima da se to ograniči ili vrati unatrag, nastaviti će sjeti i osvjetljavati Crkvu kada imena njegovih kritičara i cinika budu davno zaboravljena ili nestanu s pozornice. Ratzinger nije radio kako bi se stvorio nasljede, nego kako bi nas usmjerio na Gospodina. U toj službi on doista slijedi stope Ivana Krstitelja, kao čovjeka poslana od Boga, da daje svjedočanstvo, da upire prstom u Krista-Jaganjca, da svjedoči i nadahnje vjeru. Vrijeme će dokazati trajnu vrijednost njegova rada kao teologa, pastira i liturgijskog proroka.

Oni koji su obogaćeni Ratzingerovim učenjem i primjerom trebaju trajno i uporno raditi na usvajanju i očuvanju njegove ostavštine. Po mom mišljenju, tek smo počeli istraživati i prenosi bogato blago koje je ovaj marni i revni upravitelj donio u Gospodnju kuću. Dok se sjećamo ovog velikog čovjeka koga nam je Bog poslao, trebali bismo razmisli kako možemo zajedno s Benediktom postati *suradnici istine*.

Susret uprava dviju franjevačkih provincija u BiH

U bitnome jedinstvo, u nevažnome sloboda, u svemu ljubav

Sastanak uprava Franjevačke provincije Svetoga Križa – Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije održan je u srijedu 8. svibnja 2024. u Kući mira Samostana Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rami na Šćitu. Sastanku su predsjedali provincijski ministri fra Zdravko Dadić i fra Jozo

Grbeš. Razgovaralo se o zajedničkoj bogatoj povijesti dviju provincija, kao i ovogodišnjoj 180. obljetnici odlaska frataru iz križevskog samostana 1844., kada su braća iz Hercegovine započela samostalni hod koji će rezultirati osnivanjem Hercegovačke provincije. Budući da je u tijeku proslava 800. obljetnica važnih za cijeli franjevački

red, među kojima su ove godine Rane sv. Franje, a iduće Pjesma brata Sunca, provincijali su upoznali braću sa svim aktivnostima obilježavanja obljetnica na razini Vijeća franjevačkih zajednica, te iznijeli načine obilježavanja obljetnica u svojim provincijama. Ujedno su razmjenili promišljanja o načinu organiziranja ovogodišnjeg proši-

SUSRET SU BRAĆA ISKORISTILA I ZA RAZGOVOR O NEKIM AKTUALNIM TEMAMA S KOJIMA SE SUOČAVAJU OBJE PROVINCIJE, ODNOŠNO KAKO PRISTUPITI SUVREMENIM IZAZOVIMA U REDOVNIČKOM POSLANJU TE KAKO NA NAJBOLJI NAČIN ODGOVORITI PASTORALnim POTREBAMA VJERNIKA KOJIMA SU POSLANA SLUŽITI U EVANĐEOSKOM DUHU PO UZORU NA SV. FRANJU.

Zajednička izjava uprava franjevačkih provincija

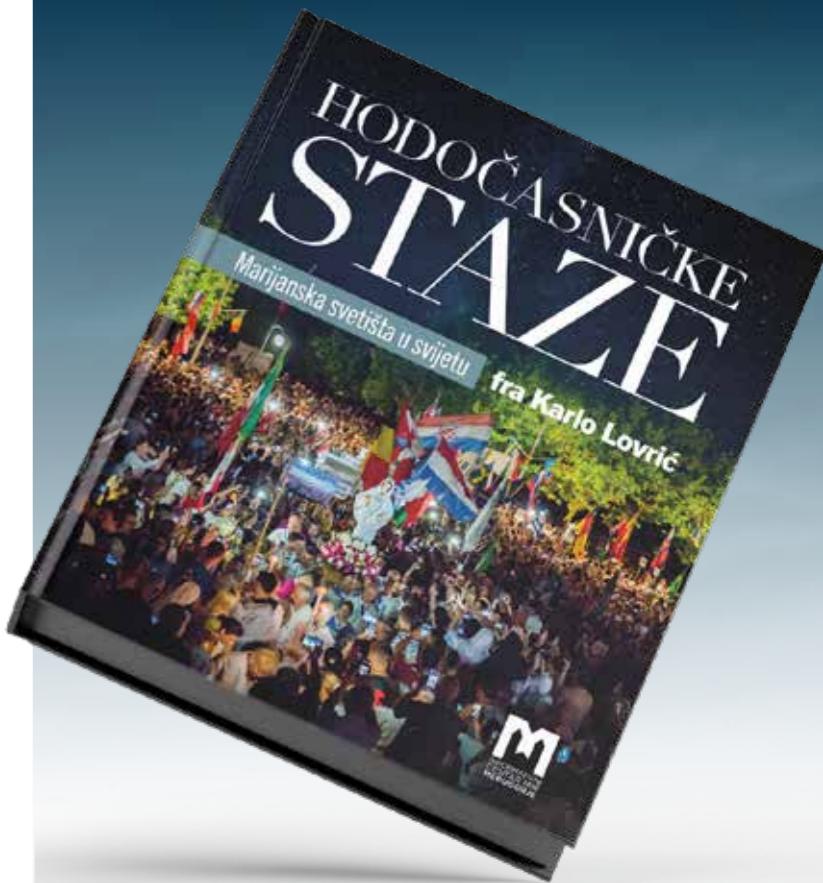
„Uprave franjevačkih provincija u Bosni i Hercegovini organizirale su u Kući mira u Rami prvi susret aktualnih uprava dviju provincija. Ove dvije franjevačke provincije, koje dijele istu povijest, u ovim godinama franjevačkih jubileja žele osvježiti memoriju franjevačke karizme i bogate duhovne povijesti reda i provincija. Ovog svibnja je i 180. godišnjica od početka uspostave franjevačke provincije u Hercegovini 1844. godine. Tako od jedne zajednice koja je prerasla brojem frataru nastadoše dvije, kako bi puku Božjem bili i fizički bliže donoseći Krista, te bivajući ustrajni u zgodno i nezgodno vrijeme (2 Tim 4, 2). Vođeni mudrom izrekom povijesti: u bitnom jedinstvo, u nevažnom slobodu, u svemu ljubav, ove dvije provincije žele upravo to: zajednički djelovati u bitnom, sačuvati vlastitost i slobodu, a sve temeljiti na evanđeoskoj ljubavi slijedeći Oca Franju koji nas sve poziva na dostoanstvo poziva i na svetost. Svjesni smo da nam je posebna zadaća liječiti razne rane prošlosti među ljudima na ovim prostorima da bismo bili dostojni svog kršćanskog imena i franjevačke obaveze biti uvek otvoreni dijalogu i aktivni mirotvorci. Braća iz uprava Franjevačke provincije Svetoga Križa Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije potiču svu braću franjevačkih zajednica, kao i sve ljude dobre volje da u ovim godinama velikih franjevačkih jubileja budu svjedoci ljubavi prema svakoj duši i svakom stvorenju kako nas je svojim životom učio naš brat i Otec sveti Franjo.“

renog slavlja Kapitula franjevačkih jubileja, sugeriranoj svim franjevačkim provincijama od strane Generalne uprave Reda manje braće, kao i temama o kojima je potrebno govoriti na kapitolu.

Susret su braća iskoristila i za razgovor o nekim aktualnim temama s kojima se suočavaju obje provincije, odnosno kako pristupiti suvremenim izazovima u redovničkom poslanju te kako na najbolji način odgovoriti pastoralnim potrebama vjernika kojima su poslana služiti u evanđeoskom duhu po uzoru na sv. Franju.

Na koncu susreta franjevcii dviju provincija u BiH dogovorili su da će održavati takve susrete svake godine.

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjestra, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenjirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Francuske crkve se obnavljaju zahvaljujući višku Notre Damea

Stotine francuskih crkava uskoro bi mogle dobiti prijeko potrebnu obnovu zahvaljujući višku sredstava prikupljenih za adaptaciju u požaru stradale pariške katedrale Notre Dame. Posao će biti povjeren novosnovanoj francuskoj Zakladi za baštinu.

Prema The Tabletu, procjenjuje se da je između 3 000 i 5 000 francuskih bogomolja u ozbiljno zapuštenom stanju. Mnoge od tih crkava postoje u malim zajednicama koje ne bi bile u stanju financirati obnovu, a prioritet će imati oko 40% njih koji su zaštićena povijesna mjesta.

Predsjednik Macron pokrenuo je ovaj dogovor 2023. kako bi pomogao malim gradovi-

ma da održe svoje vjerske objekte, od kojih su mnogi većinom u vlasništvu države. Fond je crpio sredstva iz viška Notre Damea, za čiju je obnovu prikupio procijenjenih 800 milijuna eura, ali također uključuje privatnu nacionalnu pretplatu koja će omogućiti donatorima da nastave podržavati njegov rad. Sada je Zaklada za baštinu objavila popis prvih 100 sakralnih objekata, uglavnom starih katoličkih crkava, koji će dobiti sredstva za obnovu. Ovaj će posao biti dovršen s početnih 2,3 milijuna eura u prvoj godini potpore. Iako organizatori ovo smatraju uspjehom, značajno je ispod projiciranog cilja od 200 milijuna eura u četiri godine.

Poljski biskupi ponovili protivljenje legalizaciji pobačaja

Biskupi u Poljskoj izrazili su svoje protivljenje najavljenoj vladinoj liberalizacije pobačaja u toj zemlji. Riječ je o „uboštву djece u utrobi“, stoji u priopćenju Stalnog vijeća Poljske biskupske konferencije povodom svetkovine Uzašača Gospodinova.

Poljski biskupi su ponovili svoje protivljenje legalizaciji pobačaja. Istaknuli su da je i papa Franjo jasno osudio pobačaj, kao i najnoviji dokument Dikasterija za nauk vjere „Dignitas Infinita“ o ljudskom dostanstvu. Biskupi su kritizirali opis tog čina kao „prekida trudnoće“, jer taj izraz zamagljuje ozbiljnost pobačaja i umanjuje ga. „Nijedna riječ nema moć promijeniti stvarnost: pobačaj je namjerno i izravno uklanjanje ljudskog bića u početnoj fazi njegova postojanja, od začeća do rođenja, na bilo koji način“, napisali su biskupi.

Priopćenje Stalnog vijeća Poljske bi-

skupske konferencije završava osvrtom na Svjetski dan djeteta koji je proglašio papa Franjo, a čiji je cilj prepoznavanje i promicanje dostojanstva djece i njihova prava na život. Svi vjernici pozvani su da mole za onu djecu „koja nikada nisu mogla ugledati svjetlo dana“.

Također je važno ojačati zalaganje za sva ljudska prava, osobito za zaštitu života, od začeća do prirodne smrti, istaknuli su biskupi.

Pogrom nad kršćanima u Egiptu

Pogrom nad kršćanima u središtu egipatskog grada Minye dogodio se u noći na srijedu 24. travnja, priopćila je zaklada papinskog prava „Pomoć Crkvi u nevolji“ (Christen in Not).

„Pomoć kršćanima u nevolji“ tjedno upozorava na sve veće nasilje nad kršćanima, uključujući i otomite mladih kršćanki. „Sada je došlo do otvorenog izbijanja nasilja fanatičnih muslimana nad kršćanima“, piše u priopćenju. Glavni tajnik zaklade Elmar Kuhn izjavio je da je pritom bilo i poginulih, ali zasad nema konkretnih podataka o tome.

U valu nasilja, muslimanski fanatici u koordiniranoj akciji palili su kuće koptskih kršćana i priječili ih da izdiđu iz njih. „Tako nešto nismo više smatrali mogućim u današnjem svijetu. Kao i u mnogim ranijim prigodama, policija je reagirala s velikim zakašnjenjem. Vatrogasci su stigli tek kad je koptska četvrt bila potpuno u plamenu, a krici zaključanih ljudi prodirali kroz zidove koji su se rušili“, rekao je Kuhn.

Egipatske vlasti nisu u stanju same suprotstaviti se napadima na kršćane, dodao je. „Sad napokon mora reagirati i službeni islam, moraju reagirati imami i učenjaci. U Kurantu nema opravdanja za uništenje kršćana“, podsjetio je.

„Snage sigurnosti koje su na kraju ipak stigle barem su uhiti nekoliko ekstremista i obećale pomoći pri uklanjanju šteta. Ali to neće oživjeti mrtve“, rekao je. Kuhn je podsjetio da je „Pomoć Crkvi u nevolji“ upravo u Minyi posljednjih godina provela niz međuvjerskih projekata, u koje su bile uključene i muslimanske obitelji.

„Pritim smo vidjeli kako klevete ‘muslimanske braće’ na račun kršćana u Minyi ne nailaze na odaziv. Moguće je da ‘muslimanska braća’ na ovaj način žele ponovno skrenuti pozornost na sebe i odupiru se gubitku važnosti“, rekao je.

Minya je glavni grad istoimene gubernije u gornjem Egiptu, oko 250 kilometara južno od Kaira. Gradska područje sa svojih više od 700 tisuća stanovnika seže sve u pustinju. Više od 40 % stanovnika Minya su kršćani, što znači da je Minya jedan od gradova s najvećim udjelom kršćana u Egiptu. Uz kopće, onde žive i katolici, protestanti i pripadnici manjih kršćanskih zajednica.

Ideja „žive krunice“ potekla je iz Beča. Svećenik i tadašnji dijecezanjski ravnatelj ustanove za duhovnu

Biskupi na Siciliji upozoravaju na opasnost infiltriranja mafije u crkvene skupine

Katolička Crkva na Siciliji upozorila je na opasnost utjecaja mafije na crkvene skupine.

„Moramo biti posebno budni naspram mogućem infiltriranju unutar pučke pobožnosti ili u bratstvima“, izjavio je predsjednik Sicilijanske biskupske konferencije biskup Acireale Antonino Raspanti.

Crkva surađuje s policijom i školama u cilju potpore novom stajalištu naspram mafiji na Siciliji. Osim toga, Crkva traži od članova mafije da promijene način života i obrate se, rekao je.

Sicilijanski biskupi posjetili su krajem travnja papu Franju. Za vrijeme susreta koji je trajao više od dva sata Papa je zamolio za sastavljanje bilance glede mafije, rekao je biskup Raspanti.

Naglasio je kako je prošlo razdoblje spektakularnih mafijaških

umorstava, ali je zato započela nova, neupadljiva faza. Organizirani zločin na Siciliji je još uvijek neprestano prisutan. „Mora se naglasiti i osigurati jasno razdvajanje između zločinačke organizacije i crkvene zajednice“, rekao je.

Mafija posebice na jugu Italije uvjek iznova pokušava zastrašiti svećenike i njihovo okružje. Jedan od primjera je socijalno angažirani dušobrižnik Maurizio Patriciello,

koji se već dulje vrijeme suprotstavlja mafiji. Nedavno je izjavio da se njegovi župljeni sjeverno od Napulja više ne usuđuju doći u crkvu. U Kalabriji su prije nekoliko mjeseci zapaljeni automobili svećenika Felicea Palamare i Giovannija Rigolija, a o. Palamare su pokušali i otrovati. Pretpostavlja se da i u tom slučaju počinitelji dolaze iz redova mafije.

Predsjednik bavarske vlade Söder protivi se strogoj odijeljenosti Crkve i države

Papa Franjo primio je u subotu 11. svibnja u privatnu audijenciju predsjednika bavarske vlade Markusa Södera, koji je nakon toga naglasio kako se Bavarska protivi punoj odijeljenosti Crkve i države.

Nakon razgovora koji je trajao oko pola sata, protestant Söder novinarima je izjavio kako je duboko dirnut susretom s Papom, koji je opisao izrazito srdačnim.

Kad je riječ o sadržaju susreta, on se između ostaloga ticao državnih dotacija za Crkve u Njemačkoj. Söder je pritom podsjetio da je Bavarska protiv potpune odijeljenosti Crkve i države. Državne dotacije Crkvi u Njemačkoj nisu upitne, to je naglašeno i unutar dijaloga među njemačkim saveznim zemljama, istaknuo je.

Državne dotacije za većinu katoličkih dijeceza i evangeličkih zemaljskih Crkava predstavljaju svojevrsnu odštetu za posljedice takozvane sekularizacije 1803. Tada su mnogi crkveni posjedi nacionalizirani tijekom administrativnog preustroja zemlje. Državne dotacije Katoličkoj i Evangeličkoj crkvi trenutačno iznose više od 600 milijuna eura godišnje. Oko 60 posto toga iznosa namijenjeno je evangeličkim zemaljskim Crkvama.

Već dulje vrijeme najavljuje se da bi te dotacije trebale biti zamjenjene jednokratnom završnom isplatom. Crkve su otvorene za tu opciju, a vladajuća koalicija u Berlinu namjerava pripremiti odgovarajući zakonski okvir.

Međutim, savezne zemlje koje u njemačkom federalnom modelu imaju važnu ulogu i na koje bi pao teret isplate, skeptične su prema toj namjeri. Pritom se pozivaju poglavito na troškove koji bi dosegli dvoznamenasti iznos u milijardama eura.

Predsjednik bavarske vlade, kojemu je ovo nakon 2018. druga privatna audijencija kod Pape, posjetio je i grob pokojnog pape Benedikta XVI. ispod Bazilike svetog Petra. Dan ranije sastao se s predsjednicom talijanske vlade Giorgiom Meloni.

Tisuće vjernika u živoj krunici za mir u Budimpešti

Oko pet tisuća vjernika oblikovalo je u subotu 11. svibnja živu krunicu oko Budimpešte moleći za mir.

U sklopu hodočašća krunice, koje je ove godine održano 17. put, vjernici su na devet različitih dijagona prešli po 15 do 20 kilometara moleći krunicu, prije nego što su sudjelovali u misama na pet mjestu. Jednu od misa predvodio je pomoćni budimpeštanski biskup Levente Balázs Martos u budimpeštanskom predgrađu Nagytétény.

Taj je primjer potaknuo osnivača mađarske Hodočašničke akademije András Molnára na organiziranje sličnog hodočašća u Mađarskoj. Prva „živa krunica“ oko Budimpešte održana je 2007. i od tada je sastavni dio pastoralnog programa ostrogonsko-budimpeštanske nadbiskupije.

GOSPODINE, SPASI (NAS), POGIBOSMO!

(TKO NAS MOŽE SPASITI?)

MILE MAMIĆ

ULAZEĆI S ISUSOM U LAĐICU, UČENICI NISU NI SLUTILI DA ĆE USKORO GLEDATI SMRTI U OČI. Nastade iznenada olujno nevrijeme, valovi gotovo preplaviše lađicu, učenici uznemireni, u životnoj opasnosti, a Isus mirno spava kao da ga nije briga za njih. „Tada pristupiše učenici k njemu, probudiše ga i rekoše mu: **Gospodine, spasi (nas), pogibosmo!“** (Mt 8, 23 – 27; slično i Mk 4, 35 – 41)

Promotrimo malo tu tjeskobnu, paničnu rečenicu:

1. spasi (nas)

Neki prijevodi imaju samo *spasi* bez objekta *nas*. I Isus je bio u životnoj opasnosti zajedno s učenicima. *Nas* (zajedno s Isusom) se podrazumijeva.

2. pogibosmo

To je aorist od glagola *poginuti*. To je prošlo svršeno vrijeme. Znači: Gotovi smo. Nema nas. Učenicima je jasno da su gotovi, potopljeni, mrtvi ako ih Isus ne spasi. Nisu imali vremena oblikovati rečenicu jasnije: Gospodine, ako nas ne spasiš, poginut ćemo.

Evangelist ne kaže tko je od učenika pristupio k Isusu i probudio ga, ne izdvaja nikoga nego kaže *učenici*. Ne kaže ni tko je izgovorio tu dramatičnu rečenicu. Nije bilo vremena za dogovor hoće li Isusa probuditi i tko će ga probuditi. Lako je pretpostaviti da su učenici u krajnjoj opasnosti po život, gledajući smrti u oči, gotovo svi u jedan glas uzviknuli panični SOS. Isus ih je učiteljski prekorio zbog plašljivosti i malovjernosti, ali je zapovjedio vjetru i moru da se smiri. I odmah nasta „doboka tišina“/ „velika utiha“ na čuđenje svih. U blizini je bilo mnoštvo ljudi koji su u drugim lađama pratili Isusa na drugu stranu. I oni su bili u nevolji velikoj. I njih je Isus spasio. Svi su se oni divili Isusu čudotvorcu.

Isus je čudesno spasio učenike i mnoštvo drugih ljudi u susjednim

lađicama. Je li time za njih završio svoju spasenjsku/spasiteljsku ulogu?

ŠTO ZNAČI SPASITI (SE)?

Svršeni glagol *spasiti*, *spasim* u starijem hrvatskom jeziku imao je infinitiv *spasti*, prezent *spasem*, gl. prid. trpni *spasen*. Taj stariji glagol ostavio je tragova u nekim oblicima. Glagol *spasiti* može biti prijelazni: *spasiti koga ili što*. Može biti i povratni: *spasiti se*. Može se izraziti i pasivno: *Biti spašen*.

Rječnici hrvatskoga jezika uglavnom bilježe opće značenje toga glagola uključujući glagole slična značenja: *izbaviti*, *osloboditi*, *zaštiti*, *sačuvati* od nevolje, pogibelji, opasnosti itd.

Zatim ističu religijsko, kršćansko značenje: *osloboditi od greha*, *duhovno izlijeciti*, dati vječni život. Da su ta dva značenje vrlo isprepletena i dubinski povezana, vrlo jasno pokazuje Rječnik biblijske teologije pod natuknicom SPAS:

„Ideja spasa ... izražava se u hebrejskom skupinom korijena od kojih se svi vezuju uz temeljno iskustvo: biti spašen, tj. izbavljen iz pogibelji koja je prijetila propašću. Već prema naravi pogibelji, spasiteljski je čin srođan sa zaštitom, oslobođenjem, otkupom, ozdravljenjem i spasom, s pobedom, sa životom, mirom ... Objava polazi upravo od takva iskustva i služi se istim izrazima koji to iskustvo izražavaju kad tumači jedan od najbitnijih vidova Božjeg djelovanja ovdje na zemlji: Bog spašava ljudi, Krist je naš spasitelj (Lk 2, 11), evanđelje donosi spas svakomu koji uzvjeruje (Rim 1, 16). Posrijedi je dakle ključan naziv u biblijskom jeziku ...“

Mogli bismo značenje riječi *spas*, *spasenje* podijeliti u dvije skupine:

1. Spas, *spasenje* u općem značenju, radi kojeg Isus nije došao i
2. Spas, *spasenje* u kršćanskem, eshatološkom smislu, radi kojega je Isus došao.

Zanimljivo je napomenuti da je Isus spasio mnogo ljudi u općem značenju te riječi iako radi toga nije došao. Kao Sin Božji učinio je to Božjom svemoći, čudom. U tom je nadmašio najbolje moguće stručnjake. Puno toga što je Isus napravio oni ne bi mogli, i nisu.

U drugom, kršćanskom značenju, u pitanju je čovjekovo vječno spasenje, vječni život, ulazak u Kraljevstvo nebesko. To nam donosi, daje, daruje, nudi Isus. Zato je i postao čovjekom. Zato je i došao na svijet. On je (i) u tom vrhunski specijalist. Zato se u Novom zavjetu Spasitelj poistovjećuje s Isusom: Isus je jedini SPASITELJ.

U Starom zavjetu znatno se češće govori o spasu, spasenju u općem značenju i navješćuje dolazak Spasitelja, Mesije, Pomažanika (Krista), koji će „spasiti narod svoj“. U Novom zavjetu Isus je s nama. Čini silna djela, čudesa, znamenja za spas, spasenje čovjeka u nevolji. Sve su to dobra djela. Isus to čini čak i subotom, kad je to bilo zabranjeno. I ne boji se! Liječi naše licemjerje. Izvrsno luči bitno od nebitnoga. On nam nudi bitno: vječno spasenje, vječni život, Kraljevstvo nebesko. Sebe daje da mi to možemo postići. Jaganjac Božji žrtvovan je za naše spasenje. To je sasvim razumljiv razlog da se riječ Spas, Spasitelj poistovjećuje s njim.

Zbog važnosti i širine značenja Rječnik biblijske teologije natuknici SPAS posvećuje sedam stupaca, a Velika

biblijska konkordancija donosi obilje sklonjivih riječi u vezi sa Spas i njihove minimalne potvrde u biblijskim tekstovima s naznakom izvora.

Spasenje je smisao našeg postojanja i Kristova dolaska na svijet: „Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni. Tā, Bog nije poslao svoga Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu.“ (Iv 3, 16 – 17)

I Apostolsko vjerovanje potvrđuje da je Krist „radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa.“

Spasenje je ugrađeno u ime Isus, hebr. **Jošua** (jehošua': **Jahve spašava**). Nije slučajna podudarnost da Mojsijev nasljednik Jošua dovršava izlazak izabranoga naroda iz egipatskog ropstva i uvodi ga u obećanu zemlju, a Isus (Jošua) po svojoj muci, smrti na križu i po svojem slavnom uskrsnuću izvodi Božji narod (čovjечanstvo) iz ropstva grijeha, tame i smrti u slobodu djece Božje, oprane, otkupljene Krvlju Jaganjevom: „Gledajte koliku nam je ljubav darovala Otac: Djeca se Božja zovemo i jesmo.“ (1 Iv 3, 1)

Tjeskobnom čuvanju života Isus suprotstavlja sebedarno darivanje/žrtvovanje sebe za Boga i braću, objasnjavajući to paradoksom: „Tko za sebe čuva život svoj, izgubi će ga, a tko zbog mene izgubi svoj život, sačuvat će ga.“ (Mt 10, 39) Istinitost toga paradoksa Isus je potvrdio svojom smrću na križu za spasenje svijeta i svojim uskrsnućem.

Kad je uskrsli Gospodin uvjeroj svoje učenike, pa i Tomu, u svoje uskrsnuće, on uzlazi na nebo na očigled mnoštva. Obječava nam i šalje Duha Svetoga.

Otac i Sin i Duh Sveti jedan je trostveni Bog, koji ljubi čovjeka i sve bi učinio za njegovo spasenje. Otac i Sin su nam kao pojmovi puno bliži. Imamo o tom predodžbu koja nam pomaze i smeta da dubinski shvatimo te riječi. Duh Sveti nam je teže pojmljiv. I on je Gospodin. I on je božanska osoba. I on je živo zainteresiran i suradljiv u spasenju svijeta.

Zato u pjesmi **Svi slavimo** pjevamo i ovo:

I čitav svijet će se spasiti, ali sa Duhom Presvetim.

Tjedni molitveni program zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Čašćenje Križa

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19-20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 11 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 18 h	Sv. misa na hrvatskom

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1991. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 **MHz**, Mostar 100,00 **MHz**
Rama 104,7 **MHz**, Sarajevo 96,1 **MHz**
Bugojno 101,8 **MHz**, Olovka 96,1 **MHz**
Zenica 100,1 **MHz**, Nova Bila 100,00 **MHz**
Jajce 87,8 **MHz**, Žepče 100,1 **MHz**
Banja Luka 87,8 **MHz** / 106,7 **MHz**

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

